

การประเมินโครงการพัฒนารวมไทยสายใยชุมชน: กรณีศึกษาดำบลลำพญา และตำบลหินมูล
อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม



ปฏิญานิพนธ์
ของ
ธูปันท์ วงศ์สถานติบุรณ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการการประเมิน
มิถุนายน 2555

การประเมินโครงการพัฒนารวมไทยสายใยชุมชน: กรณีศึกษาตำบลลำพญา และตำบลหินมูล
อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม



ปฏิญญาฉบับนี้
ของ
รศ.ปัทมา วงศ์ศานติบุรณ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการการประเมิน

มิถุนายน 2555

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การประเมินโครงการพัฒนารวมไทยสายใยชุมชน: กรณีศึกษาดำบลลำพญา และตำบลหินมูล
อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม



เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการการประเมิน
มิถุนายน 2555

รูปนัท วงศ์ตานติบุรณ. (2555). การประเมินโครงการพัฒนารวมไทยสายใยชุมชน: กรณีศึกษา ตำบลลำพญา และตำบลหินมูล อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม. ปริญญาโท วท.ม. (วิทยาการการประเมิน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรัชย์ มีชาญ, อาจารย์ ดร.อุไร จักษ์ตรีมงคล.

การประเมินมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินบริบท (Context) ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต (Product) และเพื่อศึกษาด้านผลกระทบ (Impact) และปัญหาอุปสรรค การดำเนินงานโครงการพัฒนารวมไทยสายใยชุมชน โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบซิปปี้ (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีมและคณะ (Stufflebeam & Other. 1971) เป็นกรอบในการประเมิน ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ กับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย บุคลากรของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด จำนวน 5 คน คณะกรรมการโครงการไทยสายใยชุมชน จำนวน 34 คน บุคลากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้นำชุมชน จำนวน 30 คน ใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และกลุ่มตัวอย่างเด็ก เยาวชน และประชาชน แบ่งเป็น ตำบลลำพญา จำนวน 370 คน และ ตำบลหินมูล จำนวน 375 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จากการเปิดตาราง Taro Yamane ความคลาดเคลื่อนที่ระดับ 0.5 ได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบ บังเอิญ (Accidental sampling)

ผลการประเมิน สรุปได้ดังนี้

ด้านบริบท (Context Evaluation) ตำบลลำพญา ประชาชนมีความต้องการในการพัฒนา ชุมชนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการพัฒนารวมไทยสายใยชุมชนโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 8.81 สูงกว่าเกณฑ์ และ ตำบลหินมูล ประชาชนมีความต้องการในการพัฒนา ชุมชนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการพัฒนารวมไทยสายใยชุมชนโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 7.87 ต่ำกว่าเกณฑ์

ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ตำบลลำพญา ความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.45 ต่ำกว่าเกณฑ์ และ ตำบลหินมูล ความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้าโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.14 ต่ำกว่าเกณฑ์

ด้านกระบวนการ (Process Evaluation) ตำบลลำพญา ความเหมาะสมของกระบวนการ ดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.18 ต่ำกว่าเกณฑ์ และ ตำบล หินมูล ความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 3.05 ต่ำกว่าเกณฑ์

ด้านผลผลิต (Product Evaluation) ตำบลลำพญา กิจกรรมที่ประชาชนรู้จัก/รับรู้ และเคย เข้าร่วม/ใช้ประโยชน์จากกิจกรรมมากที่สุด คือ กิจกรรมด้านการส่งเสริมอาชีพ คือ ตลาดน้ำลำพญา มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 353 คน คิดเป็นร้อยละ 98.1 และผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 สูงกว่าเกณฑ์ กิจกรรมที่ประชาชนรู้จัก/รับรู้ แต่ไม่เคยเข้าร่วม/ใช้ประโยชน์จากกิจกรรมมากที่สุดคือ กิจกรรมด้านสารสนเทศและห้องสมุด คือ ศูนย์การเรียนรู้

ตำบลลำพญา มีผู้ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 22.8 และ กิจกรรมที่ประชาชนไม่รู้จักรู้จัก/ไม่เคยรับรู้มากที่สุด คือ กิจกรรมด้านพิพิธภัณฑ์ คือ บ้านภัณฑารักษ์ มีผู้ไม่รู้จักรู้จักจำนวน 325 คน คิดเป็นร้อยละ 90.3 และ ตำบลหินมูล กิจกรรมที่ประชาชนรู้จัก/รับรู้ และเคยเข้าร่วม/ใช้ประโยชน์จากกิจกรรมมากที่สุด คือ กิจกรรมด้านสารสนเทศและห้องสมุด คือ ศาลาอ่านหนังสือประชาชนประจำหมู่บ้านหินมูล มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 244 คน คิดเป็นร้อยละ 66.8 และผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 สูงกว่าเกณฑ์กิจกรรมที่ประชาชนรู้จัก/รับรู้ แต่ไม่เคยเข้าร่วม/ใช้ประโยชน์จากกิจกรรมมากที่สุด คือ กิจกรรมด้านการส่งเสริมอาชีพ คือ การผลิตน้ำยาคลายเส้น มีผู้ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 195 คน คิดเป็นร้อยละ 53.4 และ กิจกรรมที่ประชาชนไม่รู้จักรู้จัก/ไม่เคยรับรู้มากที่สุด คือ กิจกรรมด้านการส่งเสริมอาชีพ คือ การทำดอกไม้จันทน์ มีผู้ไม่รู้จักรู้จักจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 9.3

ด้านผลกระทบ (Impact Evaluation) และปัญหาอุปสรรค

ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการจัดโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน คือ คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในขั้นตอนของการวางแผน และร่วมทำกิจกรรม ผลกระทบด้านการส่งเสริมอาชีพของคนในชุมชน ช่วยสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชนด้านเศรษฐกิจ สร้างรายได้ ลดรายจ่าย และมีตลาดน้ำเป็นแหล่งรองรับเพื่อจำหน่ายผลิตภัณฑ์

ปัญหาอุปสรรคของการดำเนินงานโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน ได้แก่ ด้านความพร้อมของคนในชุมชน ปัญหาด้านการดำเนินงาน และ ปัญหาด้านงบประมาณ

EVALUATION ON THAI CULTURE BOND AMONG COMMUNITY PROJECT CASE STUDY
IN TAMBON LAMPHYA AND TAMBON HINMOOL, AMPHUR BANGLANE,
NAKHONPATIOM PROVINCE



Presented in Partial Fulfillment of the Requirement for the
Master of Science Degree in Evaluation Methodology
at Srinakharinwirot University

June 2012

Thapanat Wongsantiboon. (2555). *Evaluation on Thai culture bond among community project :Case study in Tambon Lamphya and Tambon Hinmool, Amphur Banglane, Nakhonpathom Province*. Master of Science Degree (Evaluation Methodology). Bangkok: The Graduate School Srinakharinwirot University. Supervisors: Asst. Prof. Ph.d. Surachai Meechan, Ms. Urai Chahtrimongkhol.

The purpose of the evaluation is to evaluate context, input, process, product, impact, and to study problems and obstacles in conducting Thai culture bond among community project by applying Stufflebeam & Other's CIPP Model (1971) as evaluation framework. The researcher gathered data by questionnaire and interview from people and samples: 5 personnel from office of culture, 34 committees in Thai culture bond among community project, 30 personnel in related institutes and community leaders was selected using purposive sampling. In addition, samples of children, youths, and people can be divided into 370 people from Tambon Lamphya and 375 people from Tambon Hinmool. Samples Size was considered by Taro Yamane Table with the deviation at 0.5, which was from accidental sampling.

Evaluation result can be concluded as following:

For context evaluation, the number of people in Tambon Lamphya who need to develop the community along with the purpose of Thai culture bond among community project is generally in high level as the mean shown in 8.81, which means it is in higher level than the standard. Moreover, the number of people in Tambon Hinmool who need to develop the community along with the purpose of Thai culture bond among community project is quite high as the mean shown in 7.87, but it is in lower level than the standard.

For input evaluation, the suitability of the input in Tambon Lamphya is generally in average with the mean of 3.45, which is lower than the standard. Also, the suitability of the input in Tambon Hinmool is generally in average with the mean of 3.14, which is lower than the standard.

From the aspect of process evaluation, the suitability of work process in Tambon Lamphya is average counted as the mean of 3.18, which is considered as lower than the standard. Moreover, the suitability of work process in Tambon Hinmool is average counted as the mean of 3.05, which is considered as lower than the standard.

For product evaluation, the activity that the people in Tambon Lamphya know/notice and have been participated/benefited the most is activities about job advice, which is Lamphya float market. There were 353 participants in this activity counted as

98.1% and the participants were very satisfied with the mean of 4.25 (higher than the standard). The activity that people know/notice, but never participate/benefit the most is activities about information and library that is Tambon Lamphya Learning Centre. There are 82 people who have never participated in the activity, which is 22.8%. Additionally, the activity that the people don't know/notice the most is activities about museum, which is curator house. There are 325 people counted as 90.3% who don't know curator house. Also, the activity that the people in Tambon Hinmool know/notice and have been participated/benefited the most is activities about information and library, which is Hinmool public reading hall. There were 244 participants in this activity counted as 66.8% and the participants were very satisfied with the mean of 3.63 (higher than the standard). The activity that people know/notice, but never participate/benefit the most is activities about job advice that is making muscle pain relief cream. There are 195 people who have never participated in the activity, which is 53.4%. Moreover, the activity that the people don't know/notice the most is activities about job advice, which is cremation flowers making. There are 34 people counted as 9.3% who don't know cremation flowers making.

From the aspect of impact evaluation and obstacles,

The impact that occurred in conducting Thai culture bond among community project on community involvement is that people in community were involved in process planning and participated impact activity on job advice for the community. It encourages the community on economy: to cash up, to reduce expenses, and to have float market as a centre to sell products.

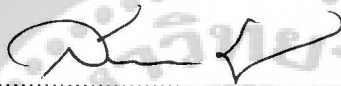
The problems and obstacles in conducting Thai culture bond among community project are readiness of people in the community, operation, and budget.

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

การประเมินโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน : กรณีศึกษาตำบลลำพญา และตำบลหินมูล
อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม
ของ
จูปันท์ วงศ์ศานติบุรณ

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการการประเมิน
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ



คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

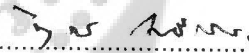
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒน์กุล)

วันที่ ๘ เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2555

คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน



..... ประธาน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรัชย์ มีชาญ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ โพธิสาร)

.....กรรมการ

.....กรรมการ

อาจารย์ ดร.อุไร จักษ์ตรีมงคล)

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรัชย์ มีชาญ)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.อุไร จักษ์ตรีมงคล)

ประกาศคุณูปการ

การประเมินครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีด้วยการให้คำปรึกษา แนะนำ สั่งสอน พร้อมทั้งความเมตตากรุณาและเสียสละเวลาอันมีค่าของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรัชย์ มีชาญ ประธานผู้ควบคุมปริญญานิพนธ์ ซึ่งทำให้ผู้วิจัยมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการประเมินมากยิ่งขึ้น เห็นความสำคัญและคุณค่าของงานประเมิน ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ และขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.อุไร จักร์ตรีมงคล กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ โภธิสาร และ รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงศ์อยู่น้อย กรรมการสอบปากเปล่าที่กรุณาให้คำแนะนำในประเด็นสำคัญ ซึ่งทำให้งานวิจัยเชิงประเมินนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น อีกทั้งผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือ ที่ได้เสียสละเวลาตรวจสอบเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล จนทำให้เครื่องมือมีความถูกต้องสมบูรณ์ สามารถนำไปใช้เก็บข้อมูลได้ตามประเด็นการประเมิน ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัยให้มีความรู้ความสามารถในการวิจัยเชิงประเมินเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในทางวิชาการ

ขอขอบพระคุณผู้ให้ข้อมูลทุกท่าน ที่ทำให้ผลการประเมินนี้มีความถูกต้องสมบูรณ์ และขอบคุณเพื่อนร่วมงาน เพื่อนร่วมรุ่นทุกคนที่ให้ความสนใจและช่วยเหลือผู้ประเมินด้วยไมตรีจิตอันดียิ่ง อีกทั้ง นางสาวสุปราณี เวชประสิทธิ์ ที่ให้คำแนะนำ บันทึกข้อมูล และกำลังใจที่มีให้ รวมทั้ง นางนนทพร วันงาม วัฒนธรรมจังหวัด ที่ส่งเสริมให้ผู้วิจัยได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น และผู้บริหารข้าราชการในสังกัดสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครปฐม ผู้นำชุมชน คณะกรรมการโครงการ วัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน และบุคลากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งตำบลลำพญา และตำบล หินมูล อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ที่ให้ข้อมูลในทุกประเด็นการประเมินเป็นอย่างดี และขอขอบคุณกระทรวงวัฒนธรรม ที่ให้ทุนอุดหนุนการศึกษา

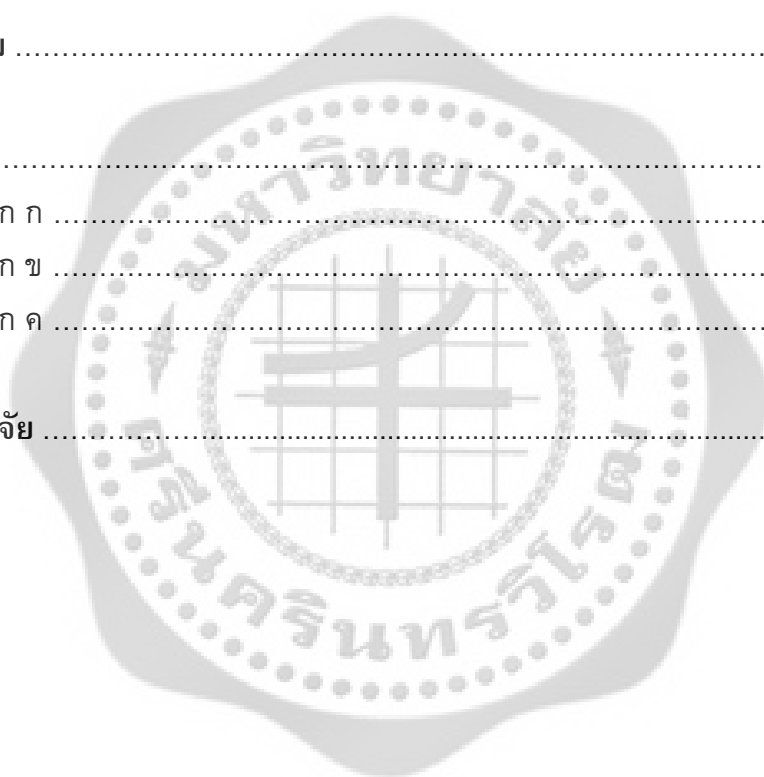
ฐปัทม์ วงศ์ศานติบุรณ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
โครงการวัฒนธรรมไทยสายชุมชน กระทรวงวัฒนธรรม.....	11
การประเมิน.....	27
ความพึงพอใจ	36
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	39
3 วิธีดำเนินการประเมิน	46
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	46
กระบวนการประเมิน.....	49
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	54
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	60
การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	62
4 ผลการประเมิน	65
ด้านบริบท.....	66
ด้านปัจจัยนำเข้า.....	72
ด้านกระบวนการ.....	80
ด้านผลผลิต.....	83
ด้านผลกระทบ และปัญหาอุปสรรค.....	91

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5	
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	94
แหล่งข้อมูลที่ใช้เป็นตัวอย่างในการวิจัย.....	94
สรุปผลการประเมิน.....	97
อภิปรายผล.....	102
ข้อเสนอแนะ.....	106
บรรณานุกรม	108
ภาคผนวก	113
ภาคผนวก ก	114
ภาคผนวก ข	116
ภาคผนวก ค	132
ประวัติย่อผู้วิจัย	137



บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 พื้นที่ดำเนินโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน จังหวัดนครปฐม.....	24
2 การใช้ CIPP Model ในการประเมิน.....	35
3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างตำบลลำพญา.....	47
4 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างตำบลหินมูล.....	49
5 กระบวนการประเมิน.....	50
6 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	61
7 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นด้านบริบทและด้านผลผลิต ตำบลลำพญา	66
8 ความต้องการในการพัฒนาชุมชนตำบลลำพญา.....	68
9 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นด้านบริบทและด้านผลผลิต ตำบลหินมูล.....	69
10 ความต้องการในการพัฒนาชุมชนตำบลหินมูล.....	71
11 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นด้านปัจจัยนำเข้าและด้าน กระบวนการตำบลลำพญา.....	73
12 ความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้าตำบลลำพญา.....	74
13 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นด้านปัจจัยนำเข้าและด้าน กระบวนการตำบลหินมูล.....	76
14 ความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้าตำบลหินมูล.....	78
15 ความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงานตำบลลำพญา.....	80
16 ความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงานตำบลหินมูล.....	82
17 การรับรู้และความพึงพอใจของประชาชนต่อผลการดำเนินกิจกรรมในโครงการ วัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนตำบลลำพญา.....	84
18 การรับรู้และความพึงพอใจของประชาชนต่อผลการดำเนินกิจกรรมในโครงการ วัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนตำบลหินมูล.....	88
19 ความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านผลกระทบและปัญหาอุปสรรคในการ ดำเนินโครงการ.....	92

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	9
2 กระบวนการของการประเมินตามแบบจำลอง CIPP.....	34
3 ความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินและการตัดสินใจในแบบจำลอง CIPP.....	34



บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

วัฒนธรรม คือ วิถีชีวิต ถือเป็นทุนทางสังคมและศักยภาพที่สำคัญยิ่งของชุมชนท้องถิ่นและสังคมไทยที่ได้แสดงออกในรูปแบบและวิธีการต่าง ๆ ทั้งในรูปแบบของขนบธรรมเนียม ประเพณี ภูมิปัญญา เครื่องมือเครื่องใช้ในการทำมาหากิน ความเชื่อ แหล่งวัฒนธรรม ศิลปวัตถุ โบราณสถาน (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2552: 3) สังคมไทยเป็นสังคมที่มีความหลากหลายทางภาษา วัฒนธรรม และชาติพันธุ์ ความหลากหลายดังกล่าวได้สร้างสีสันและคุณภาพให้กับสังคมไทยเป็นอย่างยิ่ง เป็นต้นทุนทางวัฒนธรรมที่ล้ำค่า หากสูญหายไปแล้วยากที่จะกู้กลับคืนมาได้ แต่ทว่าในปัจจุบันความหลากหลายดังกล่าวกำลังได้รับผลกระทบจากกระแสโลกาภิวัตน์ที่พยายามทำให้ทั้งโลกมีเพียงวัฒนธรรมเดียว จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ท้องถิ่นรู้จักตัวเองให้มากขึ้น กระตุ้นให้มีการสร้างองค์ความรู้ของท้องถิ่นเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาและทำให้ท้องถิ่นสามารถพึ่งพาตนเองได้ อันจะนำไปสู่ความรัก ความภาคภูมิใจและความหวงแหนในท้องถิ่นของตน เหล่านี้คือภูมิคุ้มกันที่จะดำรงความหลากหลายทางภาษา วัฒนธรรม และชาติพันธุ์ให้มีความยั่งยืนต่อไป การดำเนินงานวัฒนธรรมให้ประสบผลสำเร็จนั้น นอกจากจะต้องเข้าใจความหมาย ความจริง และธรรมชาติของวัฒนธรรมอย่างถูกต้องแล้ว จำเป็นต้องเรียนรู้แนวคิด เทคนิค วิธีการ และเครื่องมือในการเข้าไปเรียนรู้ และทำงานร่วมกับเจ้าของวัฒนธรรม เพื่อทำความเข้าใจวัฒนธรรมในมิติของคนในวัฒนธรรมนั้นๆ จึงจะสามารถเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ การดำรงอยู่ และการเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรม ขณะเดียวกันก็สามารถนำวัฒนธรรมนั้นๆ มาปรับประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพสังคมที่มีพลวัตอยู่ตลอดเวลา (กระทรวงวัฒนธรรม. 2548: บทนำ)

การดำเนินงานวัฒนธรรมให้มีประสิทธิภาพนั้นต้องครอบคลุม 1) การฟื้นฟูวัฒนธรรม 2) การถ่ายทอดวัฒนธรรม 3) การส่งเสริมสนับสนุนงานวัฒนธรรม 4) การสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรม 5) การเสริมสร้างความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมต่างประเทศ 6) การพัฒนาด้วยการริเริ่มสร้างสรรค์และการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมให้เหมาะกับยุคสมัย 7) การบูรณาการด้านวัฒนธรรมกับด้านการศึกษา 8) การเสริมสร้างประชาธิปไตยทางวัฒนธรรม 9) การเผยแพร่ผลงานของผู้สร้างสรรค์วัฒนธรรมและสินค้าทางวัฒนธรรม 10) การค้นคว้าวิจัย 11) การลงทุนทางวัฒนธรรม 12) การมีส่วนร่วมของประชาชนทางด้านวัฒนธรรม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2554: ออนไลน์)

กระทรวงวัฒนธรรมร่วมกับองค์กรชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้กำหนดนโยบายส่งเสริมสนับสนุนการจัดตั้ง “ศูนย์บูรณาการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน” ขึ้นในปี พ.ศ.2547 และในปี พ.ศ.2549 ได้มีการประเมินผลการดำเนินงานโครงการจัดตั้ง “ศูนย์บูรณาการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน” ซึ่งกระทรวงวัฒนธรรมได้พิจารณาให้มีการปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานใหม่ โดยปรับเปลี่ยนกระบวนการดำเนินการดำเนินงานจากโครงการจัดตั้ง “ศูนย์” เป็นการส่งเสริมการดำเนินงาน

“โครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน” โดยมุ่งเน้นให้มีการบูรณาการโครงการ/กิจกรรมหน่วยงานในสังกัดกระทรวงวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับ 6 องค์ประกอบหลักของโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน ได้แก่ 1) คลังสมองภูมิปัญญาท้องถิ่น 2) การส่งเสริมอาชีพด้านศิลปะและวัฒนธรรม 3) การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม 4) ลานวัฒนธรรม 5) พิพิธภัณฑสถานพื้นบ้าน 6) สารสนเทศและห้องสมุดชุมชน และรวมทั้งประสานงานบูรณาการโครงการกิจกรรมร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนจากทุกภาคส่วนของสังคมในการส่งเสริมสนับสนุนการทำกิจกรรมให้เกิดขึ้นในพื้นที่ทางวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่นให้เกิดความเข้มแข็งและยั่งยืน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างแหล่งการเรียนรู้และถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นทางด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม เพื่อการนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่ครอบครัว ชุมชนและสังคม เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนด้วยมิติวัฒนธรรม โดยนาระบบคุณค่าทางวัฒนธรรม การมีคุณธรรมจริยธรรมตามหลักธรรมของศาสนา การมีจิตสำนึกรักษ์และภาคภูมิใจในถิ่นกำเนิด มาพัฒนาและแก้ไขปัญหาภายในชุมชนสังคมอย่างเป็นองค์รวม พัฒนาศักยภาพทุนทางสังคมที่มีรากฐานมาจากวัฒนธรรมท้องถิ่นให้มีความเข้มแข็ง และนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน และ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนของสังคมในการขับเคลื่อนโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนไปสู่ประชาชน (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2552)

ในปีงบประมาณ 2552-2553 กระทรวงวัฒนธรรมได้มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพของโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนที่จัดตั้งขึ้นแล้ว โดยการส่งเสริมศักยภาพ สามารถเป็นชุมชนต้นแบบได้ มีการจัดกลุ่มโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนทั่วประเทศ (ยกเว้น 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้) เพื่อให้มีการพัฒนาศักยภาพของโครงการเป็นไปตามความพร้อมและศักยภาพของชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม โดยแบ่งโครงการออกเป็น 5 ระดับ คือ ระดับที่ 1-2 มีโครงการผ่านการประเมิน จำนวน 1,450 แห่ง ระดับที่ 3 มีโครงการผ่านการประเมิน จำนวน 300 แห่ง ระดับที่ 4 มีโครงการผ่านการประเมิน จำนวน 28 แห่ง ระดับที่ 5 มีโครงการผ่านการประเมิน จำนวน 5 แห่ง (กรมส่งเสริมวัฒนธรรม. 2554)

จากการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงวัฒนธรรมในปีงบประมาณ 2553 พบว่าโดยภาพรวมโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการหลักในการเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่โครงการที่จัดตั้งให้มีศักยภาพ สามารถขยายเครือข่ายสายใยชุมชนสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ชุมชนท้องถิ่นในการมีส่วนร่วมผลักดันงานวัฒนธรรมท้องถิ่นให้มีความเข้มแข็ง ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงคุณค่าของโครงการ เครือข่ายวัฒนธรรมเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ เป็นแบบแผนการดำเนินโครงการที่มีคุณภาพ และส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการด้านองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการนำทุนทางวัฒนธรรมมาเพิ่มคุณค่าทางสังคมและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ โดยสามารถขยายโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนสู่ระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล จำนวน 2,300 แห่ง ทั่วประเทศ โครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนที่เป็นต้นแบบดีเด่นระดับภูมิภาค มีจำนวน 61 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 2.65 ของจำนวนโครงการที่จัดตั้ง ปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานโครงการในพื้นที่ ได้แก่ การบริหารจัดการโครงการมีภารกิจส่วนตัว

มากและต้องร่วมกิจกรรมกับส่วนราชการอื่นที่เห็นว่ามีสำคัญมากกว่า การดำเนินโครงการขาดความต่อเนื่อง บางจังหวัดขาดการติดต่อประสานงานที่ชัดเจนระหว่างชุมชนกับผู้รับผิดชอบโครงการ ขาดการประชาสัมพันธ์การดำเนินโครงการ ประชาชน ชุมชน ยังไม่เข้ามามีบทบาทหรือเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานอย่างจริงจัง ขาดความต่อเนื่องในการสนับสนุนงบประมาณ แนวทางการดำเนินงานของโครงการไม่สอดคล้องกับแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม. 2553)

การดำเนินโครงการวัฒนธรรมไทยสายชุมชน จังหวัดนครปฐม โดยสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครปฐม มีโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนที่จัดตั้งขึ้นก่อนปีพุทธศักราช 2552 จำนวน 1 แห่ง และได้จัดตั้งโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนเพิ่มขึ้นอีก อำเภอละ 1 แห่ง รวม 10 แห่ง จากการดำเนินงาน การจัดเวทีประชาคม การสืบค้นข้อมูลพื้นฐานและองค์ประกอบของโครงการ วัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน ทั้ง 10 แห่ง ทำให้ทราบว่าโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนทุกแห่งมีองค์ประกอบครบ 6 ด้าน ซึ่งได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากทุก ๆ หน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชน รวมทั้งประชาชนในพื้นที่ ด้านปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานในภาพรวม ที่อาจจะส่งผลกระทบต่อเข้มแข็งและยั่งยืนของโครงการ ได้แก่ ด้านงบประมาณ ซึ่งมีจำนวนน้อย และด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน เนื่องจากขาดการสร้างความรู้ความเข้าใจกับชุมชนในพื้นที่ ขาดการประชาสัมพันธ์โครงการ

โครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน ตำบลลำพญา อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม จัดตั้งเมื่อพุทธศักราช 2545 จากการจัดประชาคมของคนในชุมชน ได้มีมติเลือกวัดลำพญาเป็นศูนย์กลางการดำเนินโครงการ ซึ่งที่ผ่านมามีการจัดกิจกรรมต่อเนื่องทุกปี เช่น ตลาดน้ำลำพญา การจัดกิจกรรมผู้สูงอายุ การบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน การจัดงานประเพณีเนื่องในเทศกาลต่าง ๆ เป็นต้น จากการประเมินระดับคุณภาพจากกรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม โครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน ตำบลลำพญา มีระดับคุณภาพอยู่ในระดับ 4

โครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน ตำบลหินมูล อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม จัดตั้งเมื่อพุทธศักราช 2552 จากการจัดประชาคมของคนในชุมชน ได้มีมติเลือกโรงเรียนวัดศิลามูลเป็นศูนย์กลางการดำเนินโครงการ ซึ่งที่ผ่านมามีการจัดกิจกรรมต่อเนื่องทุกปี เช่น การปฏิบัติธรรม การอบรมเด็กและเยาวชนภาคฤดูร้อน การจัดงานประเพณีเนื่องในเทศกาลต่าง ๆ เป็นต้น จากการประเมินระดับคุณภาพจากกรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม โครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน ตำบลลำพญา มีระดับคุณภาพอยู่ในระดับ 2 (สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครปฐม. 2552-2553)

จากความสำคัญของการดำเนินงานด้านวัฒนธรรม และจุดมุ่งหมายของโครงการ วัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนโดยใช้มิติทางศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ภายใต้พื้นฐานการมีส่วนร่วมของชุมชน ประกอบกับลักษณะของโครงการที่บูรณาการความร่วมมือกับหลายหน่วยงาน การมีจุดเน้นในการยกระดับคุณภาพโครงการของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ซึ่งเป็นเจ้าของโครงการ และปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการดำเนินงาน ทำให้ผู้วิจัยมี

ความประสงค์ที่จะประเมินโครงการพัฒนารวมไทยสายใยชุมชน: กรณีศึกษาตำบลลำพญา และตำบลหินมูล อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม เนื่องจากโครงการของทั้งสองตำบลมีความแตกต่างในด้านระดับคุณภาพจากผลการประเมินของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม การมีข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์สภาพการดำเนินงาน การติดตามผล และประเมินผลกระทบของโครงการของทั้งสองตำบลที่มีคุณภาพแตกต่างกันอย่างเป็นระบบ ทำให้ได้ข้อมูลทุก ๆ ด้านที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อการปรับปรุง พัฒนา และยกระดับคุณภาพโครงการพัฒนารวมไทยสายใยชุมชนให้เหมาะสมกับสภาพของแต่ละพื้นที่ โดยผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบการประเมินโครงการแบบจำลองชิปปี้ (CIPP Model) ของสตีฟเฟิลบีม เป็นกรอบในการประเมินโครงการ ซึ่งเป็นรูปแบบประเมินที่ครอบคลุมทุกมิติของโครงการทั้งด้านบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และผลกระทบของโครงการ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การประเมินโครงการพัฒนารวมไทยสายใยชุมชน ตำบลลำพญา และตำบลหินมูล อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินไว้ ดังนี้

1. เพื่อประเมินบริบท (Context) ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต (Product) ของโครงการพัฒนารวมไทยสายใยชุมชน
2. เพื่อศึกษาผลกระทบ (Impact) และปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานโครงการพัฒนารวมไทยสายใยชุมชน

ความสำคัญของการวิจัย

การประเมินโครงการพัฒนารวมไทยสายใยชุมชน: กรณีศึกษาตำบลลำพญา และตำบลหินมูล อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม จะทำให้ได้ข้อมูลสารสนเทศด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลกระทบ รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินโครงการ ซึ่งครอบคลุมทุกองค์ประกอบและจุดมุ่งหมายของการดำเนินโครงการ ข้อมูลผลการประเมินสามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจของผู้บริหาร ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกระดับ เพื่อการปรับปรุง พัฒนาการดำเนินโครงการในแต่ละพื้นที่ให้ประสบความสำเร็จ และสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพของแต่ละพื้นที่ รวมทั้งเป็นตัวอย่างแนวทางในการประเมินโครงการพัฒนารวมไทยสายใยชุมชนในพื้นที่อื่น ๆ ผลักดันให้โครงการพัฒนารวมไทยสายใยชุมชนเป็นแหล่งการเรียนรู้และถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นทางด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่ครอบครัว ชุมชน และสังคม ตามเจตนารมณ์ของการจัดโครงการ

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามลำดับดังนี้
 ตำบลลำพญา

ประชากร

1. บุคลากรของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด ประกอบด้วย วัฒนธรรมจังหวัดนครปฐม จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริม ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์และเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม จำนวน 1 คน นักวิชาการวัฒนธรรมผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 2 คน รวมทั้งหมดจำนวน 5 คน

2. คณะกรรมการโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน จำนวน 36 คน

3. บุคลากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอบางเลน สำนักงานประมงอำเภอบางเลน สำนักงานเกษตรอำเภอบางเลน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และโรงเรียน รวมจำนวน 10 คน รวมทั้งผู้นำชุมชน จำนวน 5 คน รวมทั้งหมดจำนวน 15 คน

4. เด็ก เยาวชน และประชาชน จำนวน 4,561 คน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2553: ออนไลน์) กลุ่มตัวอย่าง แบ่งตามวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ทำการสัมภาษณ์ ประกอบด้วย

1.1 บุคลากรของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด ประกอบด้วย วัฒนธรรมจังหวัดนครปฐม จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริม ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์และเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม จำนวน 1 คน นักวิชาการวัฒนธรรมผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 2 คน รวมทั้งหมดจำนวน 5 คน ศึกษาทั้งประชากรทั้งหมด

1.2 คณะกรรมการโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน จำนวน 3 คน ได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

1.3 บุคลากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 3 คน และผู้นำชุมชน จำนวน 2 คน รวมทั้งหมดจำนวน 5 คน ได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ประกอบด้วย

2.1 บุคลากรของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด ประกอบด้วย วัฒนธรรมจังหวัดนครปฐม จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริม ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์และเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม จำนวน 1 คน นักวิชาการวัฒนธรรมผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 2 คน รวมทั้งหมดจำนวน 5 คน ศึกษาทั้งประชากรทั้งหมด

2.2 คณะกรรมการโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน ประกอบด้วย ประธานกรรมการในแต่ละด้าน จำนวน 6 ด้าน ๆ ละ 1 คน กรรมการ จำนวน 10 คน และกรรมการและเลขานุการ จำนวน 1 คน รวมทั้งหมดจำนวน 17 คน ได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2.3 บุคลากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ บางเลน สำนักงานประมงอำเภอบางเลน สำนักงานเกษตรอำเภอบางเลน ศูนย์การศึกษาจากระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และโรงเรียน รวมจำนวน 10 คน รวมทั้ง ผู้นำชุมชน จำนวน 5 คน รวมทั้งหมดจำนวน 15 คน ศึกษาทั่วประเทศทั้งหมด

2.4 เด็ก เยาวชน และประชาชน จำนวน 370 คน ได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จากการเปิดตาราง Taro Yamane ความคลาดเคลื่อนที่ระดับ 0.5 ได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบ บังเอิญ (Accidental sampling)

ตำบลหินมูล

ประชากร

1. บุคลากรของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด ประกอบด้วย วัฒนธรรมจังหวัดนครปฐม จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริม ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์และเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม จำนวน 1 คน นักวิชาการวัฒนธรรมผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 2 คน รวมทั้งหมดจำนวน 5 คน
2. คณะกรรมการโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน จำนวน 55 คน
3. บุคลากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอบางเลน สำนักงานประมงอำเภอบางเลน สำนักงานเกษตรอำเภอบางเลน ศูนย์การศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และโรงเรียน รวมจำนวน 10 คน รวมทั้งผู้นำชุมชน จำนวน 5 คน รวมทั้งหมดจำนวน 15 คน
4. เด็ก เยาวชน และประชาชน จำนวน 6,001 คน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2553: ออนไลน์) กลุ่มตัวอย่าง แบ่งตามวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้
 - 4.1 กลุ่มตัวอย่างที่ทำการสัมภาษณ์ ประกอบด้วย
 - 4.1.1 บุคลากรของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด ประกอบด้วย วัฒนธรรมจังหวัดนครปฐม จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริม ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์และเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม จำนวน 1 คน นักวิชาการวัฒนธรรมผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 2 คน รวมทั้งหมดจำนวน 5 คน ศึกษาทั่วประเทศทั้งหมด
 - 4.1.2 คณะกรรมการโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน จำนวน 3 คน ได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)
 - 4.1.3 บุคลากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 3 คน และผู้นำชุมชน จำนวน 2 คน รวมทั้งหมดจำนวน 5 คน ได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

4.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ประกอบด้วย

4.2.1 บุคลากรของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด ประกอบด้วย วัฒนธรรมจังหวัด นครปฐม จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริม ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์และเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม จำนวน 1 คน นักวิชาการวัฒนธรรม ผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 2 คน รวมทั้งหมดจำนวน 5 คน ศึกษากับประชากรทั้งหมด

4.2.2 คณะกรรมการโครงการไทยสายใยชุมชน ประกอบด้วย ประธานกรรมการ ในแต่ละด้าน จำนวน 6 ด้าน ๆ ละ 1 คน กรรมการ จำนวน 10 คน และกรรมการและเลขานุการ จำนวน 1 คน รวมทั้งหมดจำนวน 17 คน ได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

4.2.3 บุคลากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย สำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอบางเลน สำนักงานประมงอำเภอบางเลน สำนักงานเกษตรอำเภอบางเลน ศูนย์การศึกษาออกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และโรงเรียน รวมจำนวน 10 คน รวมทั้งผู้นำชุมชน จำนวน 5 คน รวมทั้งหมดจำนวน 15 คน ศึกษากับประชากรทั้งหมด

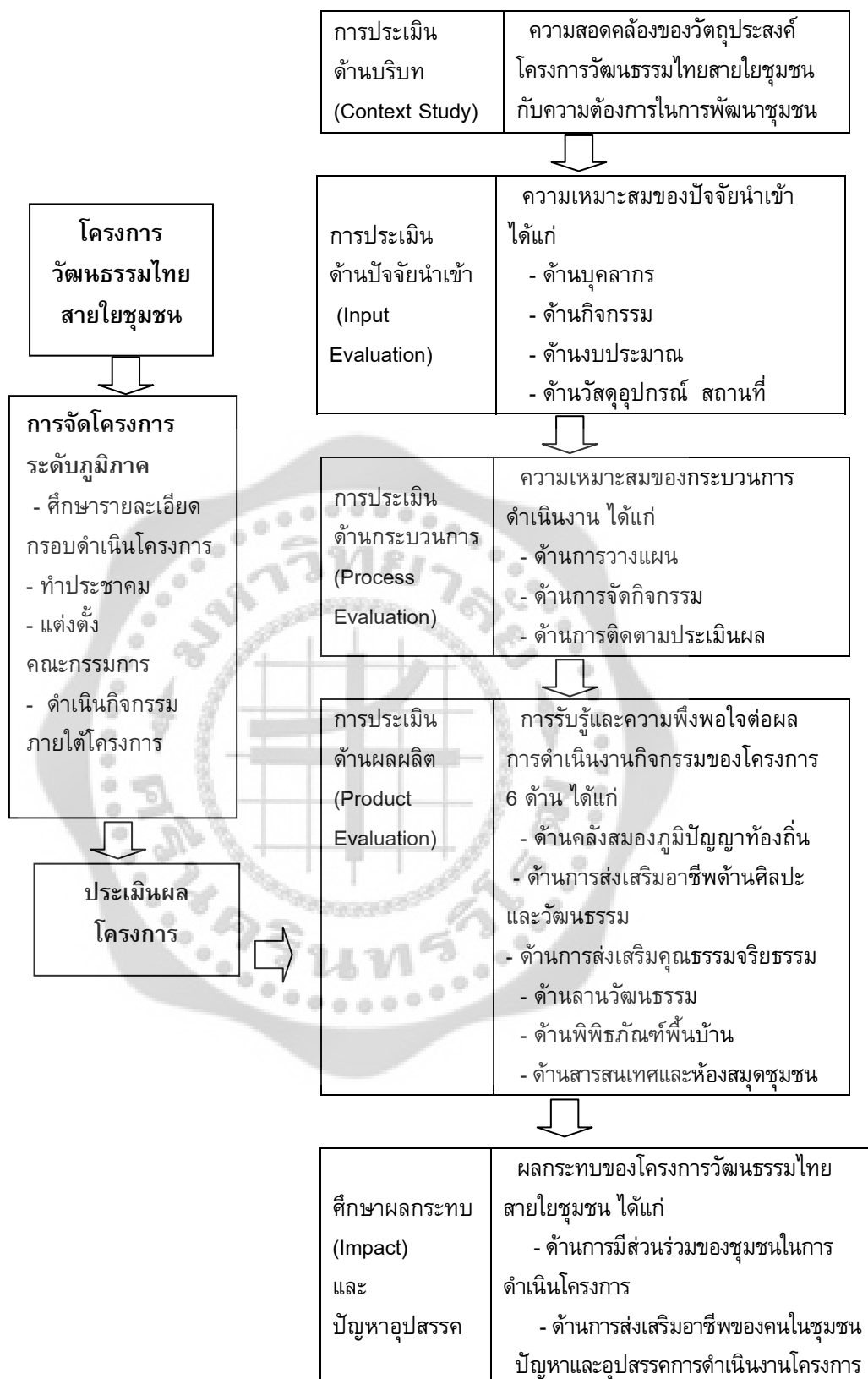
4.2.4 เด็ก เยาวชน และประชาชน จำนวน 375 คน ได้กำหนดขนาดของกลุ่ม ตัวอย่างจากการเปิดตาราง Taro Yamane ความคลาดเคลื่อนที่ระดับ 0.5 ได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบบังเอิญ (Accidental sampling)

กรอบแนวคิดการวิจัย

โครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน เป็นโครงการที่กระทรวงวัฒนธรรมบูรณาการ โครงการ/กิจกรรมหลักใน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านคลังสมองภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการส่งเสริมอาชีพ ด้านศิลปะและวัฒนธรรม ด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ด้านลานวัฒนธรรม ด้านพิพิธภัณฑสถาน และด้านสารสนเทศและห้องสมุดชุมชน รวมทั้งบูรณาการโครงการกิจกรรมร่วมกับ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม สนับสนุนการทำ กิจกรรมให้เกิดขึ้นในพื้นที่ทางวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่นให้เกิดความเข้มแข็งและยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2552) การดำเนินโครงการเริ่มตั้งแต่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมศึกษารายละเอียดกรอบการดำเนินโครงการ และนำไปสู่การจัดทำประชาคมเพื่อให้ ประชาชนในพื้นที่ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ร่วมเลือกกิจกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการ ของชุมชน เลือกคณะกรรมการ ร่วมดำเนินกิจกรรม และติดตามประเมินผลโครงการ ทั้งนี้ การ ดำเนินโครงการจะสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายได้หรือไม่จำเป็นต้องตรวจสอบความเหมาะสมของ วัตถุประสงค์โครงการว่ามีความสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่หรือไม่ เพียงใด เนื่องจากบริบทของชุมชนในแต่ละพื้นที่แตกต่างกัน ดังนั้น ความต้องการในการพัฒนาชุมชนในแต่ละ ด้านจึงมีความแตกต่างกัน หากวัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ก็จะไปสู่การขับเคลื่อนโครงการ เพราะเป็นโครงการที่ประชาชนในพื้นที่มีความต้องการอย่าง แท้จริง และการที่โครงการจะประสบความสำเร็จได้นั้นจำเป็นต้องมีปัจจัยนำเข้า และ

กระบวนการดำเนินงานที่เหมาะสม ซึ่งจะนำไปสู่ผลผลิตของโครงการที่ทำให้เด็ก เยาวชน และประชาชนในพื้นที่ได้รับรู้และมีความพึงพอใจจากการเข้าร่วมกิจกรรมตามโครงการ รวมทั้งผลกระทบของโครงการทั้งทางตรงและทางอ้อมซึ่งมีผลต่อความยั่งยืนของโครงการ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ใช้กรอบแนวคิดรูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีมและคณะ (Stufflebeam & Other. 1971) เป็นแนวทางในการประเมินโครงการพัฒนารวมไทยสายใยชุมชน ตำบลลำพญา และตำบลหินมูล อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ในทุกมิติของโครงการทั้งด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลกระทบของโครงการ เพื่อให้ได้ข้อมูลจากความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกระดับทั้งเด็ก เยาวชน และประชาชนในพื้นที่ ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายผู้ได้รับประโยชน์จากกิจกรรมตามโครงการ บุคลากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบโครงการในระดับภูมิภาค คณะกรรมการโครงการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผู้นำชุมชน ซึ่งมีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนโครงการให้ประสบความสำเร็จ โดยมีกรอบแนวคิดในการวิจัยดังภาพประกอบ 1





ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

การประเมินโครงการ หมายถึง การตรวจสอบหรือการวัดอย่างเป็นระบบ โดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPP Model ของสตัฟเฟิลบีม และคณะ (Stufflebeam; et al. 1971) ในการประเมินโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน ตำบลลำพญา และตำบลหินมูล อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม รวมทั้งการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการ ดังนี้

1. การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) หมายถึง การประเมินความสอดคล้องของวัตถุประสงค์โครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนกับความต้องการในการพัฒนาชุมชน วัดได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นของเด็ก เยาวชน และประชาชนต่อความต้องการในการพัฒนาชุมชน
2. การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) หมายถึง การประเมินความเหมาะสมของปัจจัยต่างๆ ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านกิจกรรม ด้านงบประมาณ และด้านวัสดุอุปกรณ์ สถานที่ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน วัดได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้า
3. การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) หมายถึง การประเมินความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงาน ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการจัดกิจกรรม และด้านการติดตามประเมินผล ซึ่งทำให้การบริหารโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย วัดได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงาน
4. ด้านผลผลิต (Product Evaluation) หมายถึง การประเมินการรู้จักหรือรับรู้ และความพึงพอใจต่อผลการดำเนินกิจกรรมในโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน 6 ด้าน คือ ด้านคลังสมอง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการส่งเสริมอาชีพด้านศิลปะและวัฒนธรรม ด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ด้านลานวัฒนธรรม ด้านพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน และด้านสารสนเทศและห้องสมุดชุมชน
ความพึงพอใจ หมายถึง ความชอบ ความชื่นชม ความรู้สึกทางบวกต่อผลการดำเนินกิจกรรมตามโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน
วัดได้จากแบบสอบถามการรู้จัก/รับรู้ และความพึงพอใจของเด็ก เยาวชน และประชาชนต่อผลการดำเนินกิจกรรม
5. ด้านผลกระทบ (Impact) หมายถึง การศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการจัดโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน ซึ่งพิจารณาจากการเปลี่ยนแปลงของชุมชนทั้งทางตรงและทางอ้อม ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดำเนินโครงการ และด้านการส่งเสริมอาชีพของคนในชุมชน วัดได้จากแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อผลกระทบของโครงการ
6. ปัญหาและอุปสรรค หมายถึง สิ่งขัดขวางหรือเงื่อนไขที่มีผลกระทบต่อการดำเนินโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน ทำให้การดำเนินโครงการไม่ประสบความสำเร็จอย่างราบรื่น วัดได้จากแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานโครงการ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การประเมินครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. โครงการพัฒนาชนบทไทยสายชุมชน
 - 1.1 โครงการพัฒนาชนบทไทยสายชุมชน กระทรวงวัฒนธรรม
 - 1.2 โครงการพัฒนาชนบทไทยสายชุมชน กระทรวงวัฒนธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554
 - 1.3 ผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาชนบทไทยสายชุมชน
 - 1.4 การดำเนินโครงการพัฒนาชนบทไทยสายชุมชน จังหวัดนครปฐม
 - 1.4.1 โครงการพัฒนาชนบทไทยสายชุมชน ตำบลลำพญา
 - 1.4.2 โครงการพัฒนาชนบทไทยสายชุมชน ตำบลหินมูล
2. การประเมิน
 - 2.1 ความหมายของการประเมิน
 - 2.2 รูปแบบการประเมิน
 - 2.3 แนวคิดและรูปแบบของแบบจำลอง CIPP
3. ความพึงพอใจ
 - 3.1 ความหมายของความพึงพอใจ
 - 3.2 ความสำคัญของความพึงพอใจ
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. โครงการพัฒนาชนบทไทยสายชุมชน

1.1 โครงการพัฒนาชนบทไทยสายชุมชน กระทรวงวัฒนธรรม (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2552)

ความเป็นมาของโครงการ

กระทรวงวัฒนธรรมร่วมกับองค์กรชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้กำหนดนโยบายส่งเสริมสนับสนุนการจัดตั้ง “ศูนย์บูรณาการพัฒนารวมไทยสายชุมชน” ขึ้นในปี พ.ศ.2547 และ ในปี พ.ศ.2549 ได้มีการประเมินผลการดำเนินงานโครงการจัดตั้ง “ศูนย์บูรณาการพัฒนารวมไทย

สายใยชุมชน” ซึ่งกระทรวงวัฒนธรรมได้พิจารณาให้มีการปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานใหม่ โดยปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์การดำเนินงานจากโครงการจัดตั้ง “ศูนย์” เป็นการส่งเสริมการดำเนินงาน “โครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน” โดยมุ่งเน้นให้มีการบูรณาการโครงการ/กิจกรรมหน่วยงานในสังกัดกระทรวงวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับ 6 องค์ประกอบหลักของโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน ได้แก่ 1) คลังสมองภูมิปัญญาท้องถิ่น 2) การส่งเสริมอาชีพด้านศิลปะและวัฒนธรรม 3) การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม 4) ลานวัฒนธรรม 5) พิพิธภัณฑสถานพื้นบ้าน 6) สารสนเทศและห้องสมุดชุมชน และรวมทั้งประสานงานบูรณาการโครงการกิจกรรมร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนจากทุกภาคส่วนของสังคม ในการส่งเสริมสนับสนุนการทำกิจกรรมให้เกิดขึ้นในพื้นที่ทางวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่นให้เกิดความเข้มแข็งและยั่งยืน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเสริมสร้างแหล่งการเรียนรู้และถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น ทางด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม เพื่อการนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่ครอบครัว ชุมชน และสังคม
2. เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนด้วยมิติวัฒนธรรม โดยนำระบบคุณค่าทางวัฒนธรรม การมีคุณธรรมจริยธรรมตามหลักธรรมของศาสนา การมีจิตสำนึกรักษ์และภาคภูมิใจในถิ่นกำเนิดมาพัฒนาและแก้ไขปัญหาภายในชุมชน สังคมอย่างเป็นองค์รวม
3. เพื่อพัฒนาศักยภาพทุนทางสังคมที่มีรากฐานมาจากวัฒนธรรมท้องถิ่นให้มีความเข้มแข็ง และนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน
4. เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนของสังคมในการขับเคลื่อนโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนไปสู่ประชาชน

เป้าหมาย

1. ประชาชนในชุมชนทุกกลุ่ม ทุกเพศ ทุกวัย ได้มีโอกาสสืบค้น แลกเปลี่ยนเรียนรู้ วัฒนธรรมและวิถีชีวิต ซึ่งจะเป็นการสร้างความเข้าใจพื้นฐานของการดำเนินชีวิต และการครองตน ภายใต้ระบบความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมที่ดีงาม ตลอดจนส่งเสริมให้เกิดกระบวนการพัฒนาคน และองค์ความรู้ในชุมชนเพื่อแสวงหาทิศทาง และแนวทางการปกป้อง ดูแล และพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง สามารถป้องกันหรือแก้ไขปัญหา และพัฒนาชุมชนให้เกิดความอบอุ่น มั่นคงไปพร้อมกันในทุกๆ ด้าน
2. ประชาชนในชุมชนร่วมกันพัฒนาโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน ให้เป็น ศูนย์กลางในการศึกษา แลกเปลี่ยน เรียนรู้ และศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาและแก้ไขปัญหาของชุมชน โดยใช้มิติทางศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม บูรณาการกับแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง ของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ยั่งยืนของประชาชนในชุมชน

3. หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในทุกภาคส่วนของสังคมร่วมกัน ขับเคลื่อนโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนไปสู่ประชาชนเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้เกิดขึ้นแก่ ชุมชนและสังคมอย่างยั่งยืน

แนวความคิดและหลักการ

1. การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ด้วยการสร้างความเข้มแข็งทางวัฒนธรรมให้กับคนใน ชุมชนในการปลูกฝังความเป็นไทยและวิถีชีวิตที่เหมาะสมจำเป็นอย่างยิ่งที่ประชาชนจะต้องสามารถ แสวงหาความรู้ ได้มีโอกาสเข้าถึงข้อมูล การเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้คุณค่าทางวัฒนธรรมเพื่อให้เกิดโอกาสในการศึกษา วิเคราะห์ สร้างสรรค์ และ เลือกสรรก่อนนำไปประยุกต์ใช้

2. การเพิ่มคุณค่าทางสังคมและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ โดยการนำทุนภูมิปัญญาทางด้าน ศาสตร์ ศิลปะและวัฒนธรรมของสังคมไทยที่ปรากฏในลักษณะระบบความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณีหลักธรรมคำสอนทางศาสนา ภูมิปัญญาท้องถิ่น วิธีการดำเนินชีวิต โบราณสถาน โบราณวัตถุ ฯลฯ มาสร้างคุณค่าทางสังคมและจิตใจให้แก่ประชาชนในชุมชนและสังคมที่ก่อให้เกิด ความรักและความภาคภูมิใจในถิ่นเกิด ตลอดจนการพิทักษ์ ปกป้อง และแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่อาจ เกิดขึ้นในชุมชน ทั้งยังสามารถนำระบบคุณค่าในสังคมท้องถิ่นมาสร้างสรรค์ ผลิตภัณฑ์ของชุมชนให้ เกิดมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจได้

3. การมีส่วนร่วมของประชาชน เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชน และองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อสร้างจิตสำนึกและความตระหนักต่อการร่วมคิด ร่วมดำเนินการ ร่วม รับผิดชอบและรับประโยชน์ร่วมกันภายใต้การสนับสนุนการดำเนินงานจากกระทรวง ทบวง กรม ที่ เกี่ยวข้อง

4. การบูรณาการ เน้นการบูรณาการทั้งความคิดและการปฏิบัติลงสู่พื้นที่เป้าหมายร่วมกัน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดสัมฤทธิ์ผลตามโครงการอย่างเป็นรูปธรรม เหมาะสมแก่ยุคสมัย

แนวทางการดำเนินงานทั้ง 6 องค์กรประกอบสำคัญของโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน

1. ส่งเสริมการจัดตั้งคลังสมองภูมิปัญญาท้องถิ่น (Brain Bank) เพื่อรวบรวม ภูมิ ปัญญาท้องถิ่นอย่างเป็นระบบ จากบรรดาผู้รู้หรือปราชญ์ชาวบ้าน เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลหลักในการ นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และจิตใจ

เป็นการสำรวจและรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน จัดทำทำเนียบประวัติ และผลงานของภูมิปัญญาทุกสาขาในชุมชนให้เป็นระบบ ทั้งในรูปของเอกสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อใช้ เป็นข้อมูลในการสืบค้น ศึกษาเรียนรู้ ให้คำปรึกษา และให้สัมภาระแก่ผู้ที่สนใจในชุมชนมีการ ประสานงานด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน มีการประชุมเพื่อปรึกษาหารือกับหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง มีการสาธิต การแนะนำเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น พิธีกรรมท้องถิ่นที่ถูกต้องเหมาะสม

เป็นต้น และใช้เป็นฐานข้อมูลหลักในการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และจิตใจ

2. ส่งเสริมอาชีพด้านศิลปะและวัฒนธรรม อันได้แก่ กลุ่มอาชีพ กลุ่มสนใจในกิจกรรมทางวัฒนธรรมต่าง ๆ โดยใช้แนวพระราชดำริ เศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน (การผลิต การบริโภค และการตลาด) เน้นการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นและกองทุนหมู่บ้านมาสร้างงาน สร้างอาชีพให้แก่ชุมชนโดยรวม และเป็นการสอดคล้องกับโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ อันจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาความยากจนของชุมชน และปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด

เป็นกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพทางศิลปะและวัฒนธรรมในด้านใดด้านหนึ่ง เช่น การทำอาหาร การแปรรูปอาหาร การนวดแผนไทย สมุนไพร การทอผ้า การเล่นกีฬาพื้นบ้าน ดนตรี เพลง กลอน นิทาน ศาสนา ความเชื่อ ประเพณี พิธีกรรม เป็นต้น เป็นการรวบรวมกลุ่มอาชีพ กลุ่มสนใจในกิจกรรมส่งเสริมรายได้ในชุมชน การอยู่ดีกินดี และการสร้างความมีสุข ตามแนวพระราชดำริ เศรษฐกิจพอเพียง เป็นการนำคุณค่าชื่อเสียง สิ่งดีงาม หรือการนำสัญลักษณ์ของท้องถิ่นเหล่านี้มาปรับให้เป็นตราหรือเครื่องหมายของสินค้า เพื่อบริการเผยแพร่บอกเล่ากล่าวถึงสืบต่อกันไป หรือนำไปผลิตเป็นสินค้า การขยายโอกาสสร้างอาชีพให้เกิดรายได้ ลดรายจ่ายแก้ไขปัญหาความยากจน และพัฒนาคุณภาพชีวิตของชาวบ้านในท้องถิ่น

3. ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม แก่เด็กเยาวชนและประชาชนในตำบล กิจกรรมดังกล่าวไม่เพียงเฉพาะการถ่ายทอดระบบคุณค่าจากระบบความเชื่อในสังคม ยังต้องเป็นศูนย์ฯ ความร่วมมือ การดำเนินงานและกิจกรรมทางด้านศาสนา ความเชื่อและวัฒนธรรมต่าง ๆ ในท้องถิ่นเป็นระบบที่ควรได้รับการเลือกสรรกลั่นกรองจากชุมชนอย่างมีแบบแผนไม่ผิดเพี้ยนไปจากค่านิยมชุมชน

เป็นแหล่งรวบรวมบุคคลที่เป็นตัวอย่างทางด้านการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม ร่วมมือกันดำเนินงานจัดกิจกรรมทางศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ความเชื่อ ขนบธรรมเนียม จารีต ประเพณี วัฒนธรรมในท้องถิ่น เป็นที่ยอมรับนับถือของคนในชุมชนร่วมมือกันให้ความรู้ถ่ายทอดคุณค่าทางศาสนา คุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมอันดีงามในท้องถิ่นไปสู่เด็ก เยาวชนและประชาชนในท้องถิ่นและบริเวณใกล้เคียงให้เข้าใจเห็นคุณค่าของคุณธรรมและจริยธรรม ร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติตนด้านการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของท้องถิ่นต่อเนื่องเป็นเนื่องนิ่งตลอดปี จนเป็นเรื่องปกติ เป็นสังคมคุณธรรม นอกจากนี้ยังสำรวจรวบรวมสถานที่หรือแหล่งสืบทอดพัฒนาคุณค่าทางคุณธรรมและจริยธรรม ตลอดจนสำรวจรวบรวมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องด้านการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม เช่น วัด หรือศาสนสถาน ประเพณี พิธีกรรม ความเชื่อของท้องถิ่น เป็นต้น เพื่อเป็นมรดกและเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ของผู้คนในท้องถิ่นชุมชนเดียวกันและบริเวณใกล้เคียงทั้งใกล้และไกล

4. ส่งเสริมการจัดทำลานวัฒนธรรม เพื่อให้ชุมชนได้มีเวทีพบปะสังสรรค์แสดงออก แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระบบคุณค่าต่างๆ ในชุมชน ตลอดจนการปรึกษาปัญหาทั้งของตนเองและของชุมชนร่วมกัน

เป็นสถานที่สำหรับจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรม ศิลปะ กีฬา และการละเล่นของท้องถิ่นที่หลากหลายมีคุณค่าของท้องถิ่น เช่น ศิลปะการแสดง การเล่นดนตรี กลอน นิทาน การละเล่น กีฬา พื้นบ้าน และการออกกำลังกายตามความเหมาะสมของท้องถิ่น เป็นต้น เพื่อมุ่งให้ชุมชนมีสุขภาพกาย สุขภาพใจที่สมบูรณ์แข็งแรง เกิดความสามัคคีมีคุณธรรมในหมู่คณะ เป็นการสร้างสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว การใช้เวลาร่วมกันให้เป็นประโยชน์ร่วมกัน ก่อให้เกิดการอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมดั้งเดิม และเพื่อเป็นที่พบปะสังสรรค์ของชาวบ้านในชุมชน

5. ส่งเสริมการจัดทำพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน เพื่อรวบรวมมรดกทางวัฒนธรรมและการจัดแสดงความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ของท้องถิ่นและภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ

เป็นแหล่งรวบรวมและจัดแสดงประวัติศาสตร์ความเป็นมาของหมู่บ้าน ท้องถิ่น บุคคลสำคัญ ผู้ทรงภูมิปัญญา บรรพบุรุษ เครื่องมือ ประวัติความเป็นมา การดำรงชีพการทำมาหากินของผู้คนในละแวกท้องถิ่นเป็นแหล่งรวบรวมและแสดงมรดกทางวัฒนธรรม วัตถุสิ่งของ เครื่องมือ เครื่องใช้ต่างๆ ของท้องถิ่น

6. ส่งเสริมงานสารสนเทศและห้องสมุดชุมชน เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน การศึกษาค้นคว้าหาความรู้ทั้งจากภูมิปัญญาในชุมชนในระดับอำเภอ ระดับจังหวัด ระดับชาติ และในสังคมโลกมากระตุ้นให้บุคคลชุมชนนำความรู้เหล่านั้นมาปรับใช้อย่างเหมาะสม

เป็นสถานที่รวบรวมข้อมูลเรื่องราวที่ได้จากการสืบค้น และจัดบันทึกเหตุการณ์สำคัญของชุมชนในลักษณะจดหมายเหตุของหมู่บ้าน จัดระบบการให้บริการ การศึกษาเรียนรู้ ค้นคว้า ข้อมูลความรู้ด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมของชุมชนจากเอกสารและสื่ออื่นๆ ในรูปแบบห้องสมุด เป็นแหล่งค้นคว้าเอกสารข้อมูลหนังสือที่เป็นสารประโยชน์และรื่นเริงบันเทิงใจเพื่อทำให้บรรยากาศของการเรียนรู้มีเสน่ห์ ชวนกันค้นคว้าอย่างเป็นธรรมชาติเรียบง่าย แต่เน้นเป็นเรื่องแก่นของความรู้ สังคมท้องถิ่นที่หลากหลายและเรียนรู้สังคมรอบข้างให้เกิดประเด็นอธิบายความรู้ร่วมกันระหว่างชุมชนถึงชุมชน สร้างเสริมนิสัยรักการอ่าน การเรียนรู้ การค้นคว้าหาความรู้ใหม่ทันต่อเหตุการณ์ การเสวนาแลกเปลี่ยนแบ่งปันความรู้กันทั้งชาวบ้านและลูกหลาน ทั้งจากผู้มีภูมิปัญญาในท้องถิ่นและนอกท้องถิ่นทั้งใกล้ไกล กระตุ้นเตือนให้ชาวบ้านนำความรู้มาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์เหมาะสมกับความเป็นอยู่ของตนและท้องถิ่น

การจัดหาสถานที่ตั้ง

การจัดทำโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนไม่เน้นการขยายจัดตั้งโครงการฯเพิ่มเติม แต่สนับสนุนให้โครงการฯ ที่มีอยู่เดิมให้มีศักยภาพตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง และเน้นการมีส่วนร่วมจากคนในชุมชนเป็นแกนหลักโดยมีหน่วยงานภายนอกชุมชนเป็นผู้สนับสนุน

งบประมาณดำเนินการของโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน

การดำเนินงานโครงการฯ สามารถประสานขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากส่วนต่าง ๆ ได้ดังนี้

- การสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- การสนับสนุนจากส่วนราชการ หน่วยงาน และสถาบันการศึกษาที่ร่วมสนับสนุนในกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง
- งบประมาณและทุนของชุมชนที่มีอยู่ ตลอดจนงบประมาณภาครัฐที่ลงสู่ชุมชนและประชาชน เช่น เงินกองทุนสัจจะออมทรัพย์ กองทุนหมู่บ้าน และธนาคารประชาชน ฯลฯ
- เงินดอกผลกองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรมจังหวัด
- การสนับสนุนจากภาคเอกชน สมาคม มูลนิธิ สโมสร และองค์กรการกุศลต่างๆ ทั้งในและนอกพื้นที่
- งบประมาณสนับสนุนจากต่างประเทศ ฯลฯ

แนวทางการบริหารงาน

การบริหารงานโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน บริหารงานโดยคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งจากผู้ว่าราชการจังหวัด มีองค์ประกอบ เช่น

- ที่ปรึกษา เช่น เจ้าคณะจังหวัด เจ้าคณะอำเภอ ผู้ว่าราชการจังหวัด ประธานองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) ประธานสภาวัฒนธรรมจังหวัด เป็นต้น (อาจรวมเป็นคณะเดียวกันหรือแยกเป็น 2 คณะก็ได้ตามความเหมาะสมของแต่ละจังหวัด)
- ประธานกรรมการ ควรเป็นผู้นำชุมชนที่มาจากการเลือกสรร กลั่นกรองจากคนในท้องถิ่นที่ร่วมหารือกัน
- กรรมการ ประกอบด้วยบุคคลที่มาจากผู้แทนหมู่บ้านต่างๆ ในตำบล เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้านสถานศึกษา ศาสนา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ปราชญ์ชาวบ้าน ศิลปิน สาธารณสุข เกษตรกร วัฒนธรรมจังหวัด เป็นต้น

บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการประกอบด้วยด้านต่าง ๆ เช่น

- ศึกษา วิเคราะห์ สภาพปัญหาอุปสรรค วางแผน และกำหนดแนวทางแก้ปัญหาการบริหารจัดการโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน
- ดำเนินโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน ปรับปรุง พัฒนา และแก้ไขปัญหา
- ประชาสัมพันธ์โครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนให้เผยแพร่ไปสู่ประชาชนอย่างกว้างขวาง
- ติดตามประเมินผล และสรุปรายงานผลการดำเนินโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน
- แสวงหาการสนับสนุนจากหน่วยงานนอกชุมชน

คุณประโยชน์ของโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน

1. ชุมชนเกิดความมั่นคงเข้มแข็งพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน เป็นกำลังสำคัญสำหรับขับเคลื่อนสังคมไทยไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ นำไปสู่สังคมอยู่ดีมีสุข
2. เกิดการผลักดันและผสมพลังของประชาชนในชุมชน ซึ่งจะสามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การเมืองของชุมชน และสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไปสู่ระบบเศรษฐกิจบนฐานของความรู้โดยใช้มิติทางวัฒนธรรม
3. เป็นชุมชนที่มีความร่วมมือร่วมใจกันดำเนินงานทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การบริหารจัดการชุมชนและสิ่งแวดล้อมพร้อมกันไปในท้องถิ่นแบบบูรณาการทั้งภาครัฐและภาคเอกชน
4. เกิดแหล่งเรียนรู้ แหล่งท่องเที่ยว เกิดเวทีกิจกรรมทางวัฒนธรรมร่วมกันของชุมชนในท้องถิ่น คนดีจะได้รับการยกย่องก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชน นำไปสู่สังคมคุณธรรม
5. เกิดความมั่นคงแก่สังคมชุมชนในระดับรากหญ้า ซึ่งจะส่งผลให้เกิดความผาสุกของประชาชนในท้องถิ่น และความก้าวหน้าของประเทศโดยส่วนรวม

ผู้รับผิดชอบโครงการ

1. หน่วยงานหลัก คือ ประชาชนทั่วไป องค์กรพัฒนาเอกชน และองค์กรประชาสังคมในระดับพื้นที่ที่สนใจงานด้านวัฒนธรรม โดยหน่วยงานของกระทรวงวัฒนธรรม ประกอบด้วย สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด และสภาวัฒนธรรม ทุกระดับบูรณาการให้เกิดความร่วมมือจากทุกๆ ฝ่ายทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม
2. หน่วยงานร่วม/สนับสนุน ได้แก่ กระทรวงด้านสังคม วัฒนธรรม และกระทรวง อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องรวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับต่าง ๆ

ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ชุมชนและวัฒนธรรมในชุมชนเกิดความมั่นคงเข้มแข็ง ซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญสำหรับขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนและนำสังคมไทยสู่สังคมแห่งการเรียนรู้
2. เกิดการผลักดันและผสมพลังของประชาชนในชุมชน ซึ่งจะป้องกันและแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การเมืองชุมชน และสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไปสู่ระบบเศรษฐกิจฐานแห่งความรู้โดยใช้มิติทางศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม
3. เกิดการบูรณาการการปฏิบัติงานขององค์กรทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในท้องถิ่น ตลอดจนเกิดการบูรณาการเนื้อหาการดำเนินงานทางด้านเศรษฐกิจและสังคมในท้องถิ่น
4. สร้างฐานความรู้ทางวัฒนธรรมของท้องถิ่น ซึ่งสามารถนำมาพัฒนาคุณภาพชีวิตและนำรายได้สู่ชุมชน ส่งผลให้ชุมชนเกิดความมั่นคงเข้มแข็ง
5. สร้างความมั่นคงแก่สังคมชุมชนในระดับรากหญ้า ซึ่งจะส่งผลให้เกิดความผาสุกของประชาชนและความก้าวหน้าของประเทศตามนโยบายรัฐบาล

1.2 โครงการวัฒนธรรมไทยสายชุมชน กระทรวงวัฒนธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2554 (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2553; กรมส่งเสริมวัฒนธรรม. 2554)

โครงการวัฒนธรรมไทยสายชุมชน เป็นภารกิจสำคัญของกระทรวงวัฒนธรรม ตามระเบียบวาระแห่งชาติ “ การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนอย่างยั่งยืนด้วยการรวมพลังทุกหน่วยในการส่งเสริมวัฒนธรรมชุมชนสู่สังคมเพื่อสังคมอยู่เย็นเป็นสุขอย่างยั่งยืน” กรมส่งเสริมวัฒนธรรม เมื่อครั้งเป็นสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติได้รับมอบหมายจากกระทรวงวัฒนธรรม เป็นผู้รับผิดชอบหลักมาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2551 เป็นต้นมา โดยในปีงบประมาณ 2552 – 2553 ได้มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพของโครงการวัฒนธรรมไทยสายชุมชนที่จัดตั้งขึ้นแล้ว โดยการส่งเสริมศักยภาพสามารถเป็นชุมชนต้นแบบได้

ในปีงบประมาณ 2553 ได้มีการจัดกลุ่มโครงการวัฒนธรรมไทยสายชุมชน ทั่วประเทศ (ยกเว้น 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้) เพื่อให้มีการพัฒนาศักยภาพของโครงการเป็นไปตามความพร้อมและศักยภาพของชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม ตามเกณฑ์การประเมินโครงการวัฒนธรรมไทยสายชุมชนที่มีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. ประชาชน ชุมชนในพื้นที่ให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม
 2. มีการดำเนินงานภายใต้องค์ประกอบ 6 ด้าน
 3. มีการจัดกิจกรรมการเผยแพร่ข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ
 4. มีการกำหนดเป้าหมาย ภารกิจ และกิจกรรมการดำเนินงาน (มีการกำหนดแผนการดำเนินงานอย่างชัดเจน)
 5. กิจกรรมที่ดำเนินงานสามารถบรรลุผลตามยุทธศาสตร์การดำเนินงาน ได้แก่
 - 5.1 การให้ความรู้ความเข้าใจ โดยประชาชนต้องมีความรู้ความเข้าใจ ให้ความสำคัญ และสนับสนุนการดำเนินงานในกิจกรรมของโครงการวัฒนธรรมไทยสายชุมชน
 - 5.2 การบูรณาการการทำงาน เป็นการบูรณาการการทำงานทั้งในระดับนโยบาย ระดับจังหวัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สภาวัฒนธรรม และเครือข่าย เครือญาติทางวัฒนธรรมให้เชื่อมโยงการร่วมมือกันทำงานอย่างสอดคล้องกันและเป็นองค์รวม
 - 5.3 การบริหารจัดการทรัพยากร ได้แก่ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ และงบประมาณจากท้องถิ่นเป็นหลัก และมาจากความพร้อมของแต่ละท้องถิ่น จนทำให้เกิดการขับเคลื่อนงานวัฒนธรรมไทยสายชุมชนที่มีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์ต่อประชาชน
- องค์ประกอบของเกณฑ์ประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการวัฒนธรรมไทยสายชุมชน ระดับ 1-3 ด้านคลังสมองภูมิปัญญาท้องถิ่น
- การส่งเสริมการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เกิดอาชีพทางศิลปวัฒนธรรมและสร้างรายได้เพิ่มให้กับชุมชนท้องถิ่น
 - เด็ก เยาวชน และประชาชนในท้องถิ่นได้รับการถ่ายทอดความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ด้านอาชีพด้านศิลปะและวัฒนธรรม

- ชุมชนสามารถผลิตสินค้าทางศิลปะและวัฒนธรรมได้อย่างหนึ่ง เช่น การแสดงดนตรี เพลง วาดรูป จักสาน ปั่น แกะสลัก เป็นต้น ที่สร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่อาชีพของท้องถิ่น
- ชุมชนได้ใช้องค์ความรู้ด้านศิลปะและวัฒนธรรมของท้องถิ่นมาเป็นส่วนสำคัญในการเพิ่มมูลค่าของสินค้าและรายได้ให้กับชุมชน

ด้านลานวัฒนธรรม

- การจัดกิจกรรมส่งเสริมทางคุณธรรม จริยธรรม ทำให้ประชาชนในชุมชนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข
- ประชาชนมีความสุขกับการได้ชม ได้ฟัง และได้เข้าร่วมกิจกรรมทางศิลปวัฒนธรรมต่างๆ

บริเวณลานวัฒนธรรม

ด้านคุณธรรมจริยธรรม

- กิจกรรมคุณธรรมจริยธรรมที่จัดในชุมชนมีความเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน

- กิจกรรมในลานวัฒนธรรมที่จัดเป็นที่สนใจของคนในชุมชน

ด้านพิพิธภัณฑสถาน

- ประชาชนได้รับประโยชน์จากการเข้าชมพิพิธภัณฑสถาน
- เมื่อได้ชมพิพิธภัณฑสถานแล้ว ประชาชนมีความภาคภูมิใจในรากเหง้าของท้องถิ่น มีความรักและผูกพันกับท้องถิ่นของตนเองมากขึ้น

ด้านสารสนเทศและห้องสมุดชุมชน

- ห้องสมุดชุมชนได้เก็บข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ของท้องถิ่นอย่างเหมาะสม
- ความรู้และข้อมูลที่ได้จากห้องสมุดชุมชนสามารถนำไปใช้เพื่อพัฒนาตนเอง ท้องถิ่น และชุมชนได้

การประเมินโครงการแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ

1. ระดับที่ 1-3 มอบหมายให้จังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินโครงการฯ ตามคู่มือการประเมินโครงการระดับ 1-3 ที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรมจัดส่งไปให้ โดยมีโครงการผ่านการประเมินเป็นโครงการระดับ 1-2 จำนวนประมาณ 1,450 แห่ง และโครงการระดับ 3 จำนวนประมาณ 300 แห่ง

2. ระดับ 4-5 ดำเนินการประเมินโดยคณะทำงานจากส่วนกลาง ประกอบด้วย

ผู้ทรงคุณวุฒิโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน และบุคลากรของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม โดยมีการลงพื้นที่เพื่อประเมินศักยภาพชุมชนโครงการที่สมัครเข้าร่วมการประเมินทุกแห่ง (ระดับ 4 พิจารณาจากโครงการระดับ 3 ประจำปี 2552 และระดับ 5 พิจารณาจากโครงการระดับ 4 ประจำปี 2552) โดยมีโครงการผ่านการประเมินโครงการระดับ 4 จำนวน 28 แห่ง (รวมกับโครงการระดับ 4 ประจำปี 552 อีก 5 แห่ง รวมทั้งสิ้น 33 แห่ง) และโครงการระดับ 5 จำนวน 5 แห่ง

ในปีงบประมาณ 2554 กรมส่งเสริมวัฒนธรรม ได้จัดทำโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนทั่วประเทศ ซึ่งเป็นการดำเนินการต่อเนื่องจากปีงบประมาณ 2553 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งของโครงการโดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงการระดับ 3 ระดับ 4 และระดับ 5 ซึ่งถือว่ามีศักยภาพในการพัฒนาเป็นชุมชนต้นแบบ รวมทั้งเปิดพื้นที่เป็นแหล่งเรียนรู้ และแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ตลอดจนการศึกษาดูงาน โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมอัตลักษณ์ภายใต้กรอบแนวคิดของ “9 เส้นหมี่มรดกทางวัฒนธรรม 8 วิถีไทย” อาทิ มรดกวัฒนธรรมล้านนา มรดกวัฒนธรรมสุโขทัย มรดกวัฒนธรรมทวารวดี มรดกวัฒนธรรมศรีโคตรบูรณ และมรดกวัฒนธรรมชนบุรี – รัตนโกสินทร์ ในด้านวิถีไทย คือ อาหาร การแต่งกาย ที่อยู่อาศัย ประเพณี ภาษา อาชีพ ความเชื่อ และศิลปะพื้นถิ่น เพื่อเพิ่มคุณค่าทางสังคมและมูลค่าทางเศรษฐกิจให้แก่ชุมชน โดยกำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินงานด้วยการใช้มิติวัฒนธรรมและการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคสังคมและประชาชน ในท้องถิ่นทั่วประเทศ เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งของชุมชนทุกภูมิภาคของประเทศ เพื่อสร้าง “สายใย” ให้เกิดแก่ชุมชนได้อย่างแท้จริงด้วยหลักการ “ร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมเป็นเจ้าของ”

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งให้แก่โครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน
2. เพื่อส่งเสริมให้เกิดเวทีประชาคม และสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนและท้องถิ่น
3. เพื่อส่งเสริมการนำทุนทางวัฒนธรรมของชุมชนและภูมิปัญญาของท้องถิ่น เพื่อเพิ่มคุณค่าทางสังคมและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ

การดำเนินงานด้านการส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมของโครงการในภูมิภาค

1. สนับสนุนงบประมาณให้แก่จังหวัดเพื่อขับเคลื่อนโครงการในพื้นที่
 - บริหารจัดการโครงการ
 - จัดค่ายเยาวชนแลกเปลี่ยนความรู้ในโครงการต้นแบบของจังหวัด
 - จัดประชุมระดมความคิดเพื่อกำหนดพื้นที่โครงการในการนำเสนอเสนอ 8 วิถีไทย เช่น จัดทำแผนผังทางวัฒนธรรม/รูปแบบการนำเสนอเสนอของท้องถิ่น)

2. สนับสนุนงบประมาณให้แก่จังหวัดเจ้าภาพเพื่อจัดกิจกรรม เปิดพื้นที่ 9 เส้นหมี่มรดกวัฒนธรรม 8 วิถีไทย สรรค์สร้างสายใยชุมชน

ผลลัพธ์

1. โครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน มีเป้าหมายในการพัฒนาที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรมตามแผนพัฒนาโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน
2. มรดกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาซึ่งเป็นรากเหง้าของท้องถิ่นได้รับการอนุรักษ์ เผยแพร่ฟื้นฟู และถ่ายทอด ทำให้ประชาชนในชุมชนรู้จักตนเอง เห็นคุณค่า และร่วมสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่น ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ในองค์ประกอบสำคัญของโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน

3. เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างส่วนกลางและภาคีเครือข่ายทางวัฒนธรรมในพื้นที่ที่มีการบริหารจัดการทุนทางวัฒนธรรมให้เป็นระบบ ในการเพิ่มคุณค่าทางสังคมและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้แก่ชุมชน

4. ชุมชนต้นแบบได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์อย่างกว้างขวาง เพื่อนำเสนอเอกลักษณ์และเสน่ห์ของชุมชน เพื่อสร้างแรงบันดาลใจและเป็นแบบอย่างการพัฒนาด้วยการใช้มิติทางวัฒนธรรม โดยยังคงอนุรักษ์ภูมิปัญญาของท้องถิ่นและสามารถสร้างรายได้แก่ชุมชน

1.3 ผลการดำเนินงานโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน (สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม. 2553)

ผลการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงวัฒนธรรม ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 พบว่า โครงการนี้เป็นโครงการที่มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องจากหลายปีที่ผ่านมา รูปแบบของการดำเนินงานยังคงเน้นการขยายการจัดตั้งโครงการลงสู่พื้นที่ตำบล การสนับสนุนการดำเนินโครงการ โดยให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนของท้องถิ่นนั้นๆ การจัดกิจกรรมสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน โดยบางพื้นที่มีการส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางพัฒนา และการสนับสนุนงบประมาณ แต่อย่างไรก็ตามการดำเนินโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนในบางพื้นที่ยังมีปัญหาในหลายประเด็น อาทิเช่น ประชาชนไม่ค่อยเห็นความสำคัญและประโยชน์ของโครงการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถึงแม้จะให้ความร่วมมือในการขับเคลื่อนกิจกรรมมากขึ้น แต่ก็ยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ เนื่องจากการจัดตั้งโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนเป็นโครงการใหญ่ ชุมชนบางแห่งยังขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการวัฒนธรรมของตนเอง นอกจากนี้บริบทของแต่ละชุมชนก็มีข้อแตกต่างกัน จำเป็นต้องใช้เวลาในการสร้างความเข้าใจและบริหารจัดการเพื่อให้โครงการเกิดความเข้มแข็งและยั่งยืน

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน คือ โครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนมีองค์ประกอบ 6 องค์ประกอบ เป็นฐานการดำเนินงานโครงการซึ่งแต่ละองค์ประกอบมีความเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของคนในชุมชน ดังนั้น การจัดตั้งโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนจึงเป็นการช่วยอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนในการคิดสร้างสรรค์ เกิดความร่วมมือ ความสามัคคี เด็กเยาวชน ประชาชนเกิดการเรียนรู้ สืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมท้องถิ่น และทำให้เกิดอาชีพเสริมของคนในชุมชน เพิ่มมูลค่าของงานศิลปวัฒนธรรม เป็นฐานในการสร้างชุมชนที่เข้มแข็งอย่างยั่งยืน

โครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการหลักในการเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่โครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนที่จัดตั้งให้มีศักยภาพ สามารถขยายเครือข่ายสายใยชุมชน สร้างขวัญกำลังใจให้แก่ชุมชนท้องถิ่นในการมีส่วนร่วมผลักดันงานวัฒนธรรม

ท้องถิ่นให้มีความเข้มแข็ง มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงคุณค่าของโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน โดยให้เครือข่ายวัฒนธรรมได้มีส่วนร่วมในการดำเนินการ เป็นแบบแผนการดำเนินโครงการที่มีคุณภาพ และส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการด้านองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการนำทุนทางวัฒนธรรมมาเพิ่มคุณค่าทางสังคมและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ โดยสามารถขยายโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนสู่ระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล จำนวน 2,300 แห่ง ทั่วประเทศ

โครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนที่เป็นต้นแบบดีเด่นระดับภูมิภาค แบ่งเป็น

- ภาคเหนือจำนวน 13 แห่ง
- ภาคใต้ จำนวน 10 แห่ง
- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 17 แห่ง
- ภาคกลาง จำนวน 15 แห่ง
- ภาคตะวันออก จำนวน 6 แห่ง

รวม 61 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 2.65 ของจำนวนโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนที่จัดตั้งปัญหาอุปสรรคการดำเนินโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนในพื้นที่

1. กรรมการบริหารโครงการมีภารกิจส่วนตัวมาก และต้องร่วมกิจกรรมกับส่วนราชการอื่นที่เห็นว่ามีค่าสำคัญมากกว่า

2. การดำเนินโครงการขาดความต่อเนื่อง บางจังหวัดขาดการติดต่อประสานงานที่ชัดเจนระหว่างชุมชนกับผู้รับผิดชอบโครงการ (เจ้าหน้าที่สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดกับคณะกรรมการดำเนินโครงการ) ขาดการประชาสัมพันธ์การดำเนินโครงการฯ

3. ประชาชน ชุมชน ยังไม่เข้ามามีบทบาทหรือเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานอย่างจริงจัง

4. ขาดความต่อเนื่องในการสนับสนุนงบประมาณ

5. แนวทางการดำเนินงานของโครงการฯ ไม่สอดคล้องกับแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการกระทรวงวัฒนธรรม

1. สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดควรจัดทำแผนขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรหรือหน่วยงานภายนอก เพื่อนำมาจัดพิมพ์เอกสารประชาสัมพันธ์ผลงานทางวิชาการ ตลอดจนกิจกรรม โครงการ และบุคคลที่เป็นภูมิปัญญาของท้องถิ่นให้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางและแพร่หลายเพื่อเพิ่มพูนองค์ความรู้สู่สังคม ท้องถิ่น และชุมชน

2. ให้สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดดำเนินโครงการ/กิจกรรมที่เป็นความต้องการของแต่ละชุมชน โดยขอสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือแปลงบบางส่วนจากสำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม เพื่อให้งานโครงการเหล่านี้สอดคล้องกับวิถีชีวิตและเป็นประโยชน์กับท้องถิ่นอย่างแท้จริง

3. โครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนจะต้องดำเนินการอย่างเข้มแข็ง โดยคำนึง ถึงประโยชน์ของประชาชนในชุมชนเป็นหลัก ยึดบริบทของความเป็นไปของวิถีชีวิตที่เป็นอยู่อย่างแท้จริงในชุมชนนั้นๆ การดำเนินงานตามองค์ประกอบต่างๆ ทั้ง 6 องค์ประกอบ หากยังไม่ครบถ้วนให้ค่อยๆ พัฒนาไป และ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดต้องให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง โดยบูรณาการความร่วมมือกับทุกภาคส่วน โดยเฉพาะภาคเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4. ให้สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดส่งเสริมงานด้านศิลปะและวัฒนธรรม ในเชิงสร้างสรรค์ต่อยอด เพื่อสร้างฐานรายได้ให้กับชุมชนในท้องถิ่น โดยใช้ภูมิปัญญาดั้งเดิมและนำมาพัฒนารูปแบบใหม่ๆ ให้เกิดขึ้นกับผลิตภัณฑ์เดิมที่มีอยู่พร้อมทั้งจัดทำยุทธศาสตร์การประชาสัมพันธ์ให้ชัดเจน เพื่อเผยแพร่ผลงานให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อชุมชน

5. สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดควรมีการจัดเก็บองค์ความรู้ต่างๆ เรื่องราวทางประวัติศาสตร์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะและประเพณีของชนเผ่าที่หลากหลายนานาชาติ ซึ่งนำรู้ นำศึกษา เป็นงานวิจัย เป็นองค์ความรู้ในโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน สามารถเผยแพร่ไปสู่สังคมประชาชน เพื่อประโยชน์ในการศึกษา ค้นคว้า และสืบค้นมิให้สูญหาย

1.4 การดำเนินโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน จังหวัดนครปฐม (สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครปฐม. 2552-2553)

การดำเนินงานในภาพรวม

ตามที่กระทรวงวัฒนธรรม มีนโยบายที่จะดำเนินการเรื่อง “การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์วัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน จากสภาวัฒนธรรมหมู่บ้านสู่สภาวัฒนธรรมตำบล” เพื่อส่งเสริมให้เกิดการร่วมคิด ร่วมอนุรักษ์ และร่วมพัฒนาวัฒนธรรม โดยยึดหลักความต้องการของคนในพื้นที่ และเพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมประชาธิปไตย ผ่านเวทีประชาคมวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนของตำบล สภาวัฒนธรรมตำบล และสภาวัฒนธรรมหมู่บ้าน อันจะนำไปสู่การพัฒนาพื้นที่ให้มีความเจริญก้าวหน้า และมีความปรองดองสมานฉันท์ตามนโยบายของรัฐบาลต่อไปนั้น ในปี พ.ศ.2552 สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติได้จัดสรรงบประมาณให้จังหวัดนครปฐม โดยสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครปฐม ดำเนินงานในโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนที่จัดตั้งขึ้นก่อนปี พ.ศ. 2552 และคัดเลือกพื้นที่ที่มีความพร้อมจัดตั้งโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนเพิ่มเติม อำเภอละ 1 แห่ง รวม 10 แห่ง รายละเอียดดังตาราง 1

ตาราง 1 พื้นที่ดำเนินโครงการพัฒนารวมไทยสายใยชุมชน จังหวัดนครปฐม

ชื่อโครงการ	ที่ตั้ง	ปีที่จัดตั้ง	ระดับ คุณภาพ*
1. โครงการพัฒนารวมไทยสายใยชุมชน ตำบลลำพญา	ต.ลำพญา อ.บางเลน	2545	4
2. โครงการพัฒนารวมไทยสายใยชุมชน ตำบลหินมูล	ต.หินมูล อ.บางเลน	2552	2
3. โครงการพัฒนารวมไทยสายใยชุมชน ตำบลโพรงมะเดื่อ	ต.โพรงมะเดื่อ อ.เมืองฯ	2552	2
4. โครงการพัฒนารวมไทยสายใยชุมชน ตำบลไร่ขิง	ต.ไร่ขิง อ.สามพราน	2552	3
5. โครงการพัฒนารวมไทยสายใยชุมชน ตำบลบางช้าง	ต.บางช้าง อ.สามพราน	2552	2
6. โครงการพัฒนารวมไทยสายใยชุมชน ตำบลวัดสำโรง	ต.วัดสำโรง อ.นครชัยศรี	2552	2
7. โครงการพัฒนารวมไทยสายใยชุมชน ตำบลจี่ราย	ต.จี่ราย อ.นครชัยศรี	2553	2
8. โครงการพัฒนารวมไทยสายใยชุมชน ตำบลทุ่งขวาง	ต.ทุ่งขวาง อ.กำแพงแสน	2552	3
9. โครงการพัฒนารวมไทยสายใยชุมชน ตำบลลำเหย	ต.ลำเหย อ.ดอนตูม	2552	2
10. โครงการพัฒนารวมไทยสายใยชุมชน ตำบลศาลายา	ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล	2552	2

* ผลการประเมินคุณภาพของกรมส่งเสริมวัฒนธรรมในปี พ.ศ. 2553

จากการดำเนินงาน การจัดเวทีประชาคม การสืบค้นข้อมูลพื้นฐานและองค์ประกอบของโครงการพัฒนารวมไทยสายใยชุมชน ทั้ง 10 แห่ง ทำให้ทราบว่า โครงการพัฒนารวมไทยสายใยชุมชนทุกแห่งมีองค์ประกอบครบ 6 ด้าน ทั้งด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านอาชีพทางศิลปะและวัฒนธรรม ด้านการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ด้านลานวัฒนธรรม ด้านศูนย์สารสนเทศและห้องสมุดชุมชน และด้านพิพิธภัณฑ์ชุมชน นอกจากนี้ สิ่งหนึ่งที่เห็นได้เด่นชัดคือ สถาบันศาสนาเป็นสถาบันสำคัญที่จะทำให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็งและมีการพัฒนาอย่างยั่งยืน สำหรับการดำเนินงานโครงการ

วัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนนั้นหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนต้องเข้ามามีบทบาทในการสนับสนุนส่งเสริมการดำเนินงานและเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมคิดร่วมดำเนินการและร่วมกันติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในทางปฏิบัติจริง ซึ่งได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากทุก ๆ หน่วยงาน รวมทั้งประชาชนในพื้นที่

การดำเนินงานโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนในจังหวัดนครปฐม ได้รับความร่วมมือจากประชาชนในพื้นที่เป็นอย่างดี โดยมีความเข้าใจ สนใจ และมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมทุก ๆ ด้าน มีการบริหารจัดการทรัพยากร เช่น บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ และงบประมาณ จากท้องถิ่นเป็นหลักจนทำให้เกิดการขับเคลื่อนงานวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนประสบความสำเร็จ และเกิดประโยชน์ต่อประชาชนในท้องถิ่นเป็นอย่างดี นอกจากนี้ ทุกหน่วยงานในท้องถิ่นที่มีงาน/โครงการที่สอดคล้องกับโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน ได้นำกิจกรรมของหน่วยงานลงในโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน

การดำเนินโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนของจังหวัดนครปฐมเป็นไปด้วยความราบรื่น เกิดจากการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง สำหรับปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานที่อาจจะส่งผลต่อเข้มแข็งและยั่งยืนของโครงการ ซึ่งในแต่ละแห่งมีปัญหาลักษณะไม่แตกต่างกัน สามารถสรุปได้ดังนี้ ดังนี้

1. ด้านงบประมาณ

- ควรมีการส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณวัสดุ อุปกรณ์ ในการดำเนินงาน ให้มากขึ้น และต่อเนื่อง เพื่อจะได้เกิดการขับเคลื่อนอย่างมีประสิทธิภาพ ถึงแม้ว่าโครงการ ฯ บางแห่งจะได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่แล้วก็ตาม แต่หากเป็นการสนับสนุนงบประมาณจากกระทรวงวัฒนธรรมก็จักทำให้นักวิชาการวัฒนธรรมผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่มีความมั่นใจในการติดต่อประสานงานกับประชาชนในพื้นที่มากขึ้น

- การเบิกจ่ายงบประมาณอยู่ภายใต้ระเบียบของทางราชการ ทำให้การดำเนินงานจึงไม่คล่องตัว

2. ความยั่งยืนของโครงการ

- ประชาชนส่วนใหญ่มองว่านโยบายการดำเนินงานโครงการไม่ต่อเนื่อง มีการเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์สภาพเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง จึงควรกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานกิจกรรมเพื่อประโยชน์ของประชาชนเป็นเป้าหมายสูงสุด และดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

- ควรเชิญชวนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมหรือหุ้นส่วนในการดำเนินงานโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนของท้องถิ่น เพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ผลการดำเนินงานสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน และส่งเสริมให้ท้องถิ่นเกิดความเจริญมั่นคง และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในบูรณาการการทำงานร่วมกัน

- ควรดำเนินการในพื้นที่ที่มีความพร้อมเพื่อประสิทธิภาพของโครงการฯ และควรเน้นคุณภาพมากกว่าปริมาณ

- ควรมีการสร้างความรู้ความเข้าใจกับชุมชนในพื้นที่ให้มากขึ้น
- ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้มากกว่านี้

โครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนตำบลลำพญา

ตำบลลำพญา อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม เกิดจากการจัดเวทีประชาคมของตำบลลำพญา เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2545 ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา มีผู้เข้าร่วมเวทีประชาคม จำนวน 102 คน ประกอบด้วยข้าราชการ ผู้นำชุมชน และประชาชนกลุ่มต่าง ๆ ได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา ประธานสภาวัฒนธรรมตำบลลำพญา กำนันตำบลลำพญา ผู้ใหญ่บ้านในตำบลลำพญา ครูโรงเรียนวัดลำพญา ข้าราชการจากองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา และประชาชนในพื้นที่ จำนวน 98 คน และเจ้าหน้าที่จากสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครปฐม จำนวน 4 คน ผลการจัดเวทีประชาคมได้มีมติเลือกวัดลำพญา เป็นศูนย์กลางเป็นศูนย์กลางในการดำเนินโครงการ โดยมีองค์ประกอบของโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน ครบทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคลังสมองภูมิปัญญาท้องถิ่น 2) ด้านการส่งเสริมอาชีพด้านศิลปะและวัฒนธรรม 3) ด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม 4) ด้านลานวัฒนธรรม 5) ด้านพิพิธภัณฑสถานพื้นบ้าน 6) ด้านสารสนเทศและห้องสมุดชุมชน และมีการแต่งตั้งคณะกรรมการด้านต่าง ๆ รวมจำนวน 36 คน กิจกรรมของโครงการที่จัดต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี เช่น ตลาดน้ำลำพญา การจัดกิจกรรมมุทิตาจิตผู้สูงอายุ การบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน การจัดงานประเพณีเนื่องในเทศกาลต่าง ๆ เป็นต้น จากการประเมินระดับคุณภาพจากกรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม ในปี พ.ศ.2553 โครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน ตำบลลำพญา มีระดับคุณภาพอยู่ในระดับ 4 เนื่องจากชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ การดำเนินกิจกรรมมีความต่อเนื่อง และได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

โครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนตำบลหินมูล

ตำบลหินมูล อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม เกิดจากการจัดเวทีประชาคมของตำบลลำพญา เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2552 ณ ลานตากข้าวตำบลหินมูล มีผู้เข้าร่วมเวทีประชาคม จำนวน 165 คน ประกอบด้วยข้าราชการ ผู้นำชุมชน และประชาชนกลุ่มต่าง ๆ ได้แก่ นายอำเภอ กำนันตำบลหินมูล นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหินมูล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหินมูล นักพัฒนาชุมชน พัฒนาการตำบล ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดศิลามูล และครูโรงเรียนวัดศิลามูล และประชาชนในพื้นที่ และเจ้าหน้าที่จากสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครปฐม จำนวน 4 คน ผลการจัดเวทีประชาคมได้มีมติเลือกโรงเรียนวัดศิลามูล เป็นศูนย์กลางเป็นศูนย์กลางในการดำเนินโครงการ โดยมีองค์ประกอบของโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน ครบทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคลังสมองภูมิปัญญาท้องถิ่น 2) ด้านการส่งเสริมอาชีพด้านศิลปะและวัฒนธรรม 3) ด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม 4) ด้านลานวัฒนธรรม 5) ด้านพิพิธภัณฑสถานพื้นบ้าน 6) ด้านสารสนเทศและห้องสมุดชุมชน

และมีการแต่งตั้งคณะกรรมการด้านต่าง ๆ รวมจำนวน 55 คน กิจกรรมของโครงการที่จัด เช่น การปฏิบัติธรรม การอบรมเด็กและเยาวชนภาคฤดูร้อน การจัดงานประเพณีเนื่องในเทศกาลต่าง ๆ เป็นต้น จากการประเมินระดับคุณภาพจากกรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม ในปี พ.ศ.2553 โครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน ตำบลหินมูล มีระดับคุณภาพอยู่ในระดับ 2 เนื่องจากเป็นโครงการที่เพิ่งจัดตั้งใหม่ กิจกรรมที่ดำเนินการจึงมีไม่มาก

2. การประเมิน

2.1 ความหมายของการประเมิน

ไทเลอร์ (Tyler. 1950) กล่าวว่า การประเมิน เป็นการเปรียบเทียบระหว่างสิ่งที่ เป็นจริง (What is) กับสิ่งที่ควรจะเป็น (What should be) และการใช้ข้อมูลความไม่สอดคล้องเป็นหลักในการตัดสินใจสรุปผลการดำเนินงาน

ครอนบาค (Cronbach. 1963, 1982) กล่าวว่า การประเมิน คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างได้มาตรฐาน เพื่อนำไปสู่การตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการ

โพรวัส (Provus. 1971) กล่าวว่า การประเมินเป็นการเปรียบเทียบความสอดคล้องระหว่างการปฏิบัติตามที่วางแผนกับการปฏิบัติที่เป็นจริง และผลลัพธ์ที่คาดหวังตามแผนกับผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริง ความสอดคล้อง ไม่สอดคล้องที่เกิดขึ้น แสดงถึงข้อดีข้อเสียของโครงการ

อัลคิน (Alkin. 1969) ได้ให้ความหมายของการประเมินว่า คือ กระบวนการที่ได้มาซึ่งสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ การเลือกเฟ้นข่าวสารที่เหมาะสม การรวบรวมและวิเคราะห์ข่าวสารเพื่อรายงานข้อสรุป เป็นประโยชน์ต่อผู้ที่ทำการตัดสินใจในการเลือกหนทางต่าง ๆ ที่เป็นไปได้

สคริฟเวน (Scriven. 1973) กล่าวว่า การประเมิน เป็นกระบวนการตัดสินคุณค่าที่แท้จริงทั้งหมดของสิ่งที่มุ่งประเมิน ทั้งคุณค่าของผลที่คาดหวังและมีได้คาดหวัง

สแตก (Stake. 1975) ได้ให้ความหมายของการประเมินว่า เป็นการบรรยายและตัดสินคุณค่าโปรแกรมการศึกษา ซึ่งเน้นเรื่องการบรรยายสิ่งที่จะถูกประเมิน โดยอาศัยผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้เชี่ยวชาญในการตัดสินคุณค่า

สตัฟเฟิลบีม และคณะ (Stufflebeam; et al. 1971) กล่าวว่า การประเมินเป็นการกำหนดปัญหา การเก็บรวบรวมข้อมูล และเสนอสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด

ไพศาล หวังพานิช (2543: 2) กล่าวว่า การประเมินหมายถึงกระบวนการในการตรวจสอบหรือการพิจารณาตัดสินคุณลักษณะของสิ่งหนึ่งสิ่งใดหรือของกิจกรรมใดๆ เพื่อกำหนดคุณค่า คุณภาพ ความถูกต้อง เหมาะสม โดยอาศัยเกณฑ์เป็นหลัก สรุปได้ว่า การประเมิน คือ การพิจารณาหรือกำหนดคุณค่าสิ่งต่างๆ ตามเกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่ง

สมคิด พรหมจ้อย (2542: 27-28) กล่าวว่า การประเมินเป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดสารสนเทศ เพื่อช่วยให้ผู้บริหารตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการตรวจสอบความก้าวหน้าของ

โครงการหรือแผนงาน ตลอดจนการพิจารณาผลสัมฤทธิ์ว่ามีมากน้อยเพียงใด เป็นกระบวนการบ่งชี้ถึงคุณค่าของโครงการ กล่าวคือ โครงการที่ได้ดำเนินการไปแล้วได้ผลตามวัตถุประสงค์หรือไม่เพียงใด

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2544: 20-21 ; 2549: 113) สรุปไว้ว่า การประเมิน หมายถึง กระบวนการใช้ดุลยพินิจ และหรือค่านิยมและข้อจำกัดต่าง ๆ ในการพิจารณาตัดสินคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยการเปรียบเทียบผลที่วัดได้กับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ การประเมินเป็นกระบวนการที่มุ่งตอบคำถาม How good? ซึ่งก่อให้เกิดสารสนเทศ (เชิงคุณค่า) เพื่อช่วยให้ผู้มีอำนาจตัดสินใจได้ตัดสินใจเลือกทางเลือกอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2549: 23) สรุปไว้ว่า การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง กระบวนการตัดสินคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างมีหลักเกณฑ์

ศิริชัย กาญจนวาสี (2552: 21-22) กล่าวว่า ความหมายของการประเมินได้รับการพัฒนา มาอย่างต่อเนื่อง เริ่มต้นจากความเข้าใจที่ว่า การประเมินเป็นสิ่งเดียวกับการวัดผลการเรียนรู้ของผู้เรียน (Measurement-oriented) การประเมินเป็นกระบวนการศึกษาสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัย (Research-oriented) การประเมินเป็นการตรวจสอบการบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ (Objectives-oriented) การประเมินเป็นการช่วยเสนอสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ (Decision-oriented) การประเมินเป็นการสนองสารสนเทศแก่ผู้เกี่ยวข้องทั้งหลายด้วยการบรรยายอย่างลุ่มลึก (Description-oriented) และการประเมินเป็นการตัดสินคุณค่าของสิ่งที่มุ่งประเมิน (Judgment-oriented)

จากความหมายที่นักประเมินและนักวิชาการให้ไว้ข้างต้นสรุปได้ว่า การประเมิน หมายถึง กระบวนการในการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อเสนอสารสนเทศที่นำมาใช้ในการตัดสินคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยการเปรียบเทียบกับเกณฑ์ และช่วยให้สามารถตัดสินใจเลือกทางเลือกที่มีประสิทธิภาพสูงสุด

2.2 รูปแบบการประเมิน

สมคิด พรหมจ้อย (2542: 39) กล่าวว่า รูปแบบการประเมิน คือ กรอบความคิด หรือแบบแผน ในการประเมิน ที่แสดงให้เห็นถึงรายการที่ควรประเมินหรือกระบวนการของการประเมิน ในการประเมินโครงการใดโครงการหนึ่งนั้น เราควรพิจารณาเรื่องใดบ้าง (What) ในขณะเดียวกัน บางรูปแบบอาจมีการเสนอแนะด้วยว่า ในการประเมินแต่ละรายการ แต่ละเรื่องควรพิจารณาหรือตรวจสอบอย่างไร ซึ่งเป็นลักษณะการเสนอแนะวิธีการ (How)

รูปแบบการประเมินมีประโยชน์ที่สำคัญ 4 ประการ คือ

1. การเลือกใช้รูปแบบการประเมินได้เหมาะสมกับสิ่งที่มุ่งประเมินจะช่วยให้เห็นแนวทางหรือกรอบความคิดในการประเมิน

2. ช่วยให้การกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินชัดเจนและครอบคลุม

3. ช่วยให้อำหนดตัวแปรหรือประเด็นสำคัญในการประเมินได้อย่างชัดเจน

4. ทำให้ผลงานการประเมินมีความเป็นระบบ ครบคลุม เป็นที่ยอมรับ และสื่อความหมายได้อย่างชัดเจน

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2549: 63-64) ได้สรุปรูปแบบการประเมิน โดยจำแนกตามวัตถุประสงค์ของการประเมิน แบ่งได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ ดังนี้

1. กลุ่มรูปแบบการประเมินเพื่อการตัดสินใจ (Decision Oriented Evaluation) นักประเมินกลุ่มนี้มีความเชื่อในการประเมินที่เป็นระบบ โดยมีขั้นตอนการประเมินที่ครบวงจร ซึ่งให้สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจอย่างเหมาะสม ได้แก่ รูปแบบการประเมินของครอนบาค สตัฟเฟิลบีม อัลคิน โพรวิส รวมทั้งรูปแบบ CSE (Center for the Study of Evaluation) ซึ่งพัฒนาโดยมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย

2. รูปแบบการประเมินเพื่อการตัดสินคุณค่า (Value Oriented Evaluation) นักประเมินกลุ่มนี้เห็นว่าการประเมินเป็นการให้คุณค่าหรือตีราคาสิ่งที่ถูกประเมิน ให้ความสำคัญกับผลผลิตที่เกิดจากโครงการทั้งหมด รวมทั้งผลกระทบ ได้แก่ รูปแบบการประเมินของสคริฟเวน กลาส เวอร์เชนและแซนเดอร์ สเตก ไอสเนอร์ เฮาวส์ กูบาและลินคอล์น เป็นต้น

และได้สรุปไว้ว่า การประเมินโครงการหนึ่ง ๆ ไม่ควรยึดติดรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งเพียงอย่างเดียว แต่ต้องพิจารณาถึงสภาพแวดล้อมและวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ รวมทั้งองค์ประกอบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องการใช้รูปแบบนั้น ๆ และประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้รูปแบบนั้น ๆ เป็นสำคัญควบคู่กันไปด้วย (เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. 2549: 72)

สมบุญ ชาติพงศ์, ดิลก ดิลกานนท์ และพวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2543: 36-37) ได้สรุปรูปแบบการประเมินที่สำคัญและเป็นที่ยอมรับในการนำมาใช้ประเมินโครงการทางการศึกษา มี 3 กลุ่ม คือ

1. รูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินคุณค่า (Judgment Evaluation Models) ได้แก่ รูปแบบการประเมินของสคริฟเวน สเตก และโพรวิส

2. รูปแบบการประเมินที่เน้นการให้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ (Decision-Oriented Evaluation Models) ได้แก่ รูปแบบการประเมินของสตัฟเฟิลบีม และอัลคิน

3. รูปแบบการประเมินที่ยึดจุดมุ่งหมายเป็นหลัก (Objective-Centered Evaluation Models) รูปแบบการประเมินของ ไทเลอร์ แฮมมอนด์ และ ครอนบาค

การศึกษาในเรื่องรูปแบบการประเมินโครงการย่อมจะช่วยให้ให้นักประเมินได้เกิดความคิดรวบยอดในวิธีการของการประเมินโครงการในลักษณะต่าง ๆ แม้ว่ารูปแบบการประเมินโครงการเหล่านั้นจะไม่สามารถนำมาใช้ในการตอบจุดมุ่งหมายของการประเมินได้ทุกลักษณะของโครงการก็ตาม แต่อย่างน้อยก็ช่วยให้นักประเมินได้เกิดแนวคิดที่จะสามารถพัฒนารูปแบบของการประเมินโครงการของตนได้ ดังนั้น รูปแบบการประเมินโครงการจึงเปรียบเสมือนแปลนที่สามารถจะนำไปดัดแปลงให้ได้สิ่งที่ก่อสร้างที่เหมาะสมกับเป้าหมายในการก่อสร้าง (ประเมิน) ในแต่ละโครงการต่อไป

ศิริชัย กาญจนวาสี (2552: 106-110, 127-129) กล่าวว่า จากการที่นักทฤษฎีการประเมินมีปรัชญาการประเมินที่แตกต่างกัน จึงทำให้มีการเสนอโมเดลหรือรูปแบบ สำหรับการประเมินในลักษณะที่แตกต่างกันไป เมื่อพิจารณาถึงปรัชญาการประเมิน สามารถวิเคราะห์ได้ว่า นักทฤษฎีการประเมินมีความเชื่อที่แตกต่างกันอย่างน้อย 2 ประการ คือ วัตถุประสงค์ของการประเมิน และ วิธีการเข้าถึงคุณค่าของสิ่งที่ถูกประเมิน ซึ่งนำไปสู่การจำแนกเป็นทวีมิติของโมเดลการประเมิน คือ มิติวัตถุประสงค์ และ มิติวิธีการ ดังนี้

1. มิติวัตถุประสงค์: Decision-oriented V.S. Value-oriented Evaluation

1.1 การประเมินเน้นการตัดสินใจ (Decision-oriented Evaluation) การประเมินที่เน้นการเสนอสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจทางการบริหาร ให้ความหมายของการประเมินไว้ว่า เป็นกระบวนการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างสิ่งที่เกิดขึ้นกับสิ่งที่ควรจะเป็น เพื่อเป็นสารสนเทศสำหรับผู้บริหารในการตัดสินใจคุณค่าของสิ่งของหรือเหตุการณ์นั้น ๆ นักทฤษฎีการประเมินที่มีความเชื่อในแนวนี้ที่สำคัญ ได้แก่ ไทเลอร์ โพรวิส สตัฟเฟอิมม

1.2 การประเมินเน้นการตัดสินใจคุณค่า (Value-oriented Evaluation) ให้ความหมายของการประเมินไว้ว่า เป็นกระบวนการที่นักประเมินตัดสินใจคุณค่าของสิ่งที่มุ่งประเมิน นักทฤษฎีการประเมินที่มีความเชื่อในแนวนี้ที่สำคัญ ได้แก่ สคริฟเว่น เวอร์เรนและแซนเดอร์ เฮาวส์ คูลลีย์และโลน กูบาและลินคอล์น

2. มิติวิธีการ: Systematic V.S. Naturalistic Approaches

2.1 วิธีเชิงระบบ (Systematic Approach) นักทฤษฎีการประเมินที่ยึดมาตรฐานการเข้าถึงคุณค่าและเกณฑ์ตัดสินใจคุณค่าตามแนวคิดปรัชญาปรนัยนิยม (Objectivism) จะมีความเชื่อว่าวิธีเชิงระบบเป็นวิธีที่เหมาะสมในการประเมิน นักทฤษฎีการประเมินในกลุ่มนี้พยายามเสนอโมเดล/รูปแบบการประเมินที่แสดงถึงการวางแผนการดำเนินงาน และวิธีดำเนินงานอย่างชัดเจน รัดกุม และเป็นระบบ สนับสนุนการใช้เครื่องมือที่ได้มาตรฐานในการเก็บรวบรวมข้อมูล พยายามควบคุมสถานการณ์และตัวแปรแทรกซ้อนที่อาจส่งผลกระทบต่อผลการประเมิน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามแผนการที่กำหนด และสรุปผลการประเมินตามเกณฑ์มาตรฐานที่ประกาศไว้ล่วงหน้า

2.2 วิธีเชิงธรรมชาติ (Naturalistic Approach) นักทฤษฎีการประเมินที่ยึดมาตรฐานการเข้าถึงคุณค่าและเกณฑ์ตัดสินใจคุณค่าตามแนวคิดอัตนัยนิยม (Subjectivism) จะมีความเชื่อว่า วิธีเชิงธรรมชาติเป็นวิธีที่เหมาะสมในการประเมิน นักทฤษฎีการประเมินในกลุ่มนี้พยายามเสนอโมเดล/รูปแบบการประเมินที่มีลักษณะการดำเนินงานที่ยืดหยุ่น สนับสนุนการเก็บรวบรวมข้อมูลในสภาพธรรมชาติ โดยเน้นการสังเกตแบบไม่มีโครงสร้าง พยายามวิเคราะห์ข้อมูลโดยอาศัยหลักการเชื่อมโยงเหตุผล การสังเกตและการวิเคราะห์เบื้องต้นจะนำไปสู่การสังเกตและวิเคราะห์ในขั้นลึกๆ ถัดไป จนได้ข้อสรุปเกี่ยวกับคุณค่าของสิ่งที่ประเมินโดยอาศัยความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์สำคัญในการสรุปผล

เกณฑ์การตัดสินใจความเหมาะสมของรูปแบบหรือโมเดลที่เลือกใช้ อาจพิจารณาได้จากการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างปรัชญาหรือแนวคิดของรูปแบบการประเมิน กับประเด็นปัญหาของ

สิ่งที่ต้องการประเมิน นักประเมินจะต้องทำความเข้าใจกับประเด็นปัญหาของการประเมินว่า เป้าหมายของการประเมินคืออะไร ประเมินเพื่อให้ได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจของผู้เกี่ยวข้อง หรือประเมินเพื่อตัดสินคุณค่าของสิ่งนั้นด้วยนักประเมินเอง และควรใช้มาตรการใดในการเข้าถึงคุณค่าของสิ่งที่ประเมิน มาตรการเชิงระบบหรือมาตรการเชิงธรรมชาติ ซึ่งนักประเมินและผู้ต้องการใช้สารสนเทศ จะต้องทำความเข้าใจร่วมกันเพื่อหาวิธีการร่วมที่คิดว่าน่าจะดีที่สุดภายใต้สถานการณ์ของการประเมินนั้นๆ เมื่อมีความชัดเจนเกี่ยวกับเป้าหมายและวิธีการเกี่ยวกับประเด็นปัญหาที่ต้องประเมินแล้ว นักประเมินสามารถพิจารณา ประเภทของการประเมิน หรือกลุ่มของรูปแบบ/โมเดลที่สอดคล้องกับเป้าหมายและวิธีการที่ต้องการ จากนั้นจึงทำการเลือกรูปแบบหรือโมเดลที่จัดอยู่ภายในกลุ่มนั้น ว่ารูปแบบหรือโมเดลไหนที่นักประเมินมีความถนัดหรือคุ้นเคย หรือได้รับการฝึกฝนมาโดยตรง รูปแบบหรือโมเดลนั้นจึงน่าจะเป็นรูปแบบที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการประเมินในครั้งนั้น

จากทฤษฎีและโมเดลรูปแบบการประเมิน สามารถนำมาสร้างเป็นสมมุติฐานต่างๆ เพื่อทำการทดสอบได้ เช่น

1. รูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินใจ น่าจะสนับสนุนหลักการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ได้ดีกว่ารูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินคุณค่า
2. รูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินใจน่าจะเหมาะสมสำหรับใช้กับผู้บริหารหรือผู้ใช้ผลการประเมินที่มีความสามารถในเชิงวิชาการสูง เนื่องจากผู้ใช้ผลการประเมินจะต้องเป็นผู้วินิจฉัยคุณค่าด้วยตนเองอย่างถูกต้องเสียก่อนจึงจะนำผลการประเมินไปใช้อย่างถูกต้อง
3. รูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินคุณค่านั้นน่าจะเหมาะสมสำหรับใช้กับนักประเมิน ที่มีความสามารถเชิงวิชาการสูงและเป็นผู้เชี่ยวชาญ เพราะสามารถจะวินิจฉัยคุณค่าได้อย่างถูกต้องกว่าผู้ใช้ผลการประเมิน แต่อาจมีปัญหาเรื่องการยอมรับและการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์จากผู้ใช้ผลการประเมินหรือผู้บริหาร
4. การประเมินด้วยวิธีธรรมชาติ น่าจะสนองความต้องการสารสนเทศได้ดี แต่อาจมีปัญหาเรื่องความน่าเชื่อถือของผลการประเมิน ในขณะที่การประเมินด้วยวิธีเชิงระบบน่าจะให้ผลการประเมินที่น่าเชื่อถือ แต่อาจจะไม่ไวต่อการสนองความต้องการสารสนเทศของผู้เกี่ยวข้อง
5. สถานการณ์ของการประเมินจะเป็นตัวกำหนดรูปแบบการประเมินที่เหมาะสม โดยจะต้องพิจารณาองค์ประกอบด้านผู้ใช้ผลการประเมิน ผู้ประเมิน สิ่งที่ต้องประเมินและสิ่งแวดล้อม

จากข้อมูลรูปแบบการประเมินที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า รูปแบบการประเมิน เป็นกรอบความคิดในการประเมิน แสดงให้เห็นแนวทางหรือกระบวนการของการประเมิน รูปแบบการประเมินมีความแตกต่างกันตามปรัชญา แนวคิด ทฤษฎีการประเมินที่แตกต่างกัน ดังนั้น การเลือกใช้รูปแบบการประเมินควรคำนึงถึงความเหมาะสมกับประเด็นปัญหาของสิ่งที่ต้องการประเมิน สภาพแวดล้อม และวัตถุประสงค์ของการประเมิน รวมทั้งองค์ประกอบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องการใช้รูปแบบการประเมิน และประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้รูปแบบการประเมินนั้นๆ

2.3 แนวคิดและรูปแบบของแบบจำลอง CIPP

รูปแบบในการประเมินโครงการหรือแบบจำลอง (Model) มีอยู่เป็นจำนวนมากจำแนกได้ตามมิติของการประเมินดังกล่าวข้างต้น แต่แบบจำลองที่เป็นนิยมและถูกนำไปใช้หรือประยุกต์ใช้ในการประเมินอย่างแพร่หลายก็คือ แบบจำลอง CIPP โดยเป็นคำย่อของคำว่า Context Input Process Product เสนอโดย สตัฟเฟอิมบีม (Daneil L. Stufflebeam) แห่งมหาวิทยาลัย Ohio State สหรัฐอเมริกา เป็นแบบจำลองการประเมินที่เป็นกระบวนการต่อเนื่อง โดยมีจุดเน้นที่สำคัญใช้ควบคู่กับการบริหารโครงการ ไม่เพียงแต่ประเมินว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่เท่านั้น แต่ยังเป็นการประเมินเพื่อให้รายละเอียดต่างๆ เพื่อรวบรวมข้อมูลสารสนเทศที่ช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการเลือกเป้าหมาย/จุดมุ่งหมาย การดำเนินงาน การกำหนดยุทธวิธี แผนงาน รวมทั้งการปรับเปลี่ยนให้มีความเหมาะสม และการตัดสินใจเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยน คง-ขยาย/ยุบ-เลิกโครงการ (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. 2549)

แบบจำลอง CIPP ประเมินในด้านต่างๆ ดังนี้ (Stufflebeam & Other. 1971)

1. การประเมินสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation) จะช่วยให้การตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนในการกำหนดวัตถุประสงค์ โดยจะเน้นในด้านความสัมพันธ์ที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ความต้องการและความจำเป็น กระแสทิศทางของสังคมและการเมือง สภาพเศรษฐกิจและปัญหาของชุมชน ตลอดจนนโยบายของหน่วยงานระดับบนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ช่วยวินิจฉัยปัญหาเพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานที่จะเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ การบรรยายและการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อม ยังช่วยให้ทราบถึงตัวแปรที่เกี่ยวข้องและมีความสำคัญสำหรับการบรรลุเป้าหมาย ทำให้ได้มาซึ่งการเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์โดยอาศัยการวินิจฉัยและการจัดเรียงลำดับปัญหาให้สอดคล้องกับความต้องการ

วิธีการประเมินสภาวะแวดล้อม มี 2 วิธี

1.1 Contingency Mode เป็นการประเมินสภาวะแวดล้อมเพื่อหาโอกาสและแรงผลักดันจากภายนอกระบบ เพื่อให้ได้ข้อมูลมาใช้พัฒนาส่งเสริมโครงการให้ดีขึ้น โดยใช้การสำรวจปัญหาภายในขอบเขตที่กำหนดอย่างกว้างๆ จะทำให้คาดการณ์เกี่ยวกับอนาคตซึ่งมีประโยชน์ในการวางแผนโครงการต่อไป คำถามที่ใช้ในการประเมินคือ คำถาม “ถ้า...แล้ว” เป็นการตรวจสอบความถูกต้องของวัตถุประสงค์

1.2 Congruence Mode เป็นการประเมินโดยการเปรียบเทียบระหว่างการปฏิบัติจริงกับวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ทำให้ทราบว่าวัตถุประสงค์ใดบ้างที่ไม่สามารถบรรลุเป้าหมายได้ เป็นไปเพื่อการปรับปรุง

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) เป็นการตรวจสอบความพร้อมของปัจจัยนำเข้าของโครงการ หมายถึง การประเมินทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการนำมาใช้ในการดำเนิน

โครงการ เพื่อวิเคราะห์หาทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดกับทรัพยากรที่มีอยู่และเป็นทางเลือกที่มีโอกาสทำให้บรรลุวัตถุประสงค์โครงการได้มากที่สุด ซึ่งมักประเมินในด้านต่าง ๆ คือ

2.1 ความสามารถของหน่วยงานหรือตัวแทนในการจัดโครงการ

2.2 ยุทธวิธีที่ใช้ในการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ

2.3 การได้รับความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้โครงการดำเนินไปได้ เช่น หน่วยงานที่จะให้ความช่วยเหลือด้าน เวลา เงินทุน อาคารสถานที่ อุปกรณ์เครื่องมือ

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation)

เมื่อแผนดำเนินการได้รับการอนุมัติและลงมือทำ การประเมินกระบวนการจำเป็นต้องได้รับการเตรียมการเพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้รับผิดชอบและผู้ดำเนินการทุกลำดับชั้นเพื่อที่จะได้สามารถปรับปรุงแก้ไขได้ทันท่วงที ซึ่งมีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ

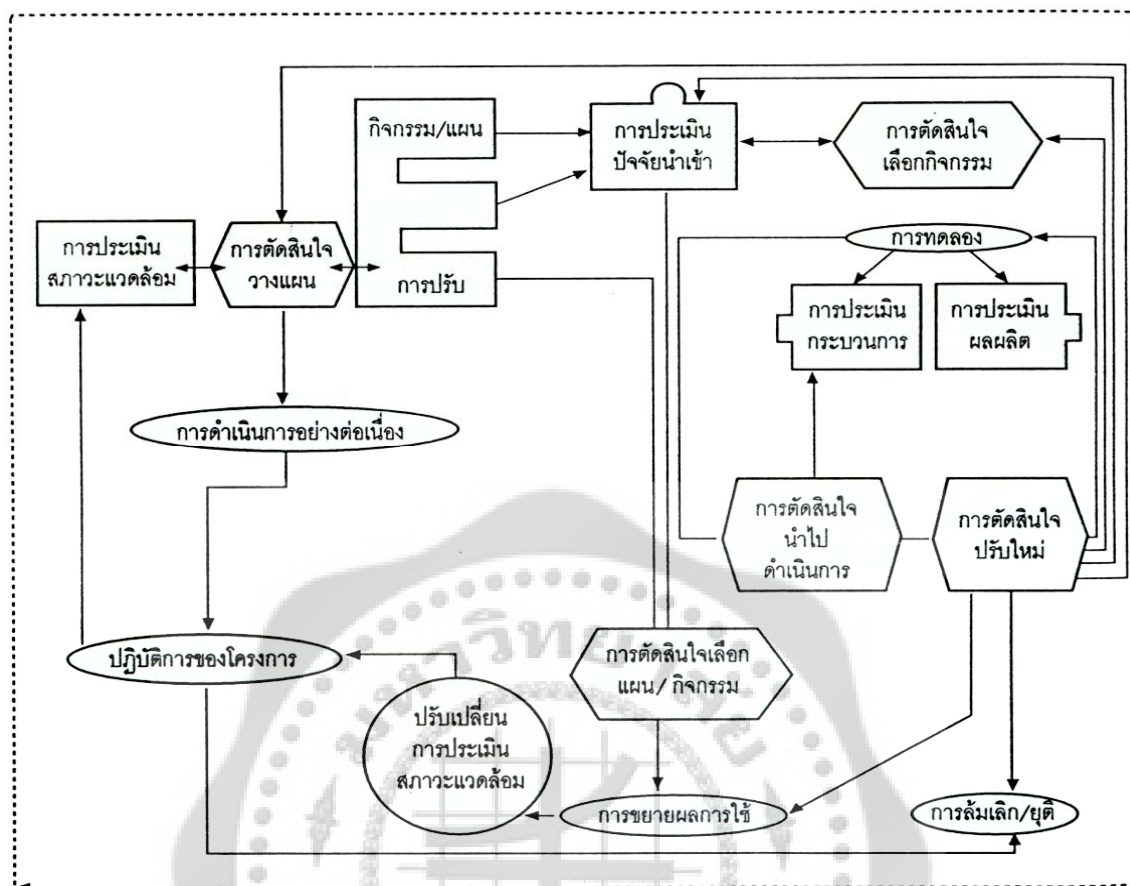
3.1 เพื่อหาและทำนายข้อบกพร่องของกระบวนการ หรือการดำเนินการตามขั้นตอนที่วางไว้ ประเมินเกี่ยวกับวิธีการจัดกิจกรรมของโครงการ การนำปัจจัยนำเข้ามาใช้เหมาะสมมากน้อยเพียงใด เป็นไปตามลำดับขั้นตอนหรือไม่ กิจกรรมที่จัดขึ้นจะก่อให้เกิดการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการหรือมีอุปสรรคใด ๆ เกิดขึ้น

3.2 เพื่อรวบรวมสารสนเทศสำหรับผู้ตัดสินใจวางแผนงาน นำผลการประเมินมาปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานให้รัดกุมมีประสิทธิภาพมากขึ้น

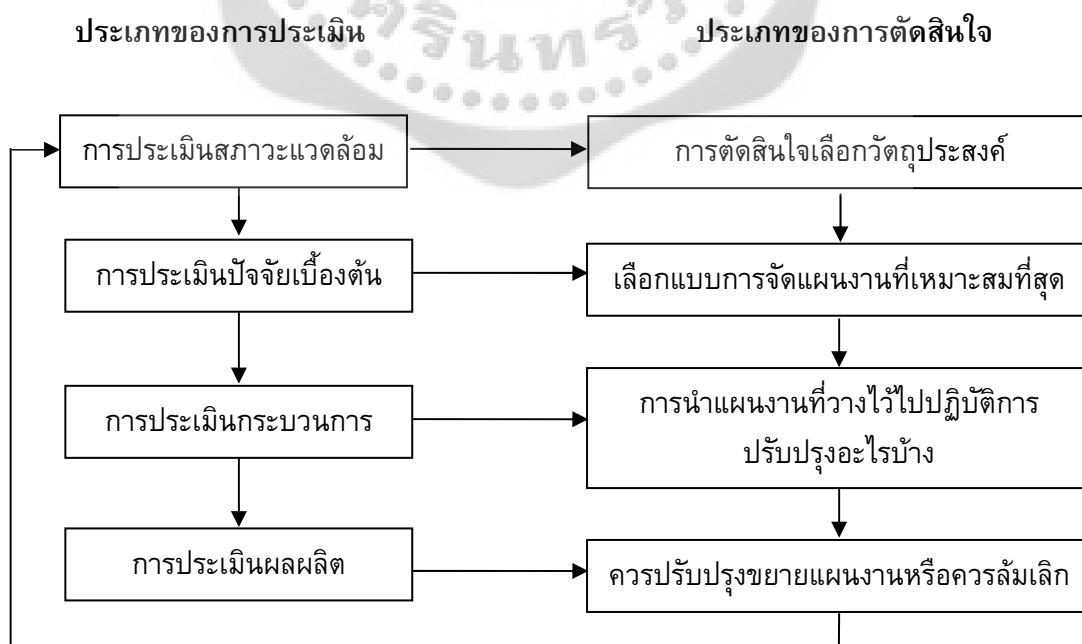
3.3 เพื่อเป็นรายงานสะสมถึงการปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) มีจุดมุ่งหมายเพื่อวัดและแปลความหมายของความสำเร็จ เป็นการประเมินเกี่ยวกับผลที่ได้รับทั้งหมดจากการดำเนินงานว่าได้ผลมากน้อยเพียงไรเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยนำผลที่วัดได้มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ และแปลความหมายถึงเหตุของสิ่งที่เกิดขึ้น โดยอาศัยรายงานจากการประเมินสภาวะแวดล้อม ปัจจัย และกระบวนการร่วมด้วย เพื่อการตัดสินใจปรับปรุงขยายโครงการนำไปใช้ต่อเนื่องต่อไป และเพื่อล้มเลิกโครงการ

ความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินและการตัดสินใจ และกระบวนการของการประเมินตามแบบจำลอง CIPP สรุปได้ดังภาพประกอบ 2-3 (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. 2549: 231, 233)



ภาพประกอบ 2 กระบวนการของการประเมินตามแบบจำลอง CIPP



ภาพประกอบ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินและการตัดสินใจในแบบจำลอง CIPP

สุขุม มูลเมือง (2530: 17-19) ได้เสนอยุทธวิธีในการนำ CIPP Model ไปใช้ ดังตาราง 2

ตาราง 2 การใช้ CIPP Model ในการประเมิน

การประเมิน			
บริบท	ปัจจัยนำเข้า	กระบวนการ	ผลผลิต
วัตถุประสงค์			
1. เพื่อกำหนดสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง	1. เพื่อกำหนดและประเมินสมรรถนะของโครงการ	เพื่อหาและคะเนเกี่ยวกับการดำเนินตามโครงการด้านต่างๆ ดังนี้	1. เพื่อตัดสินผลผลิต
2. เพื่อหาข้อมูลเป้าหมายและความต้องการ	2. หาทางเลือกยุทธวิธีในการดำเนินโครงการ	1. ขั้นตอนการดำเนินงาน	2. เพื่อหาความเกี่ยวพันระหว่างผลผลิตกับวัตถุประสงค์ของโครงการ
3. เพื่อหาเวลาและโอกาสที่ต้องการสนองความต้องการ	3. กำหนดการออกแบบการดำเนินการตามยุทธวิธี	2. ผลจากการดำเนินงานตามการออกแบบเพื่อที่จะหา	3. หาความสัมพันธ์ระหว่างผลผลิตกับปัจจัยนำเข้า และกระบวนการ
4. เพื่อวินิจฉัยปัญหาความต้องการนั้นๆ	4. กำหนดงบประมาณ	ข้อมูลและสารสนเทศในการตัดสินใจเกี่ยวกับโปรแกรม	4. เพื่อแปลความหมายในแง่ของข้อ 1-3
5. เพื่อตัดสินใจว่าวัตถุประสงค์ที่เหมาะสมของโครงการควรเป็นอย่างไร	5. กำหนดเวลา 6. กำหนดกิจกรรม	3. เพื่อการตัดสินใจกระบวนการ 4. เพื่อตัดสินใจกิจกรรมภายในกระบวนการ	
วิธีการ			
โดยการใช้วิธีวิเคราะห์ระบบการสำรวจการวิจัยเอกสาร การสัมภาษณ์แบบทดสอบ และเทคนิคเดลฟาย	โดยการจัดอันดับคุณภาพการวิเคราะห์ทรัพยากร ยุทธวิธี การออกแบบกระบวนการความเป็นไปได้ในแง่เศรษฐกิจ ซึ่งคงใช้วิธีการวิจัยเอกสารและ	โดยการทำกับและติดตามเกี่ยวกับศักยภาพอุปสรรคและความตื่นตัวในการทำงานของผู้รับผิดชอบ โดยการทำหนดข้อมูลหรือสารสนเทศเพื่อการ	1. โดยระบุการปฏิบัติการและการวัดผลสัมฤทธิ์ 2. เปรียบเทียบผลกับเกณฑ์มาตรฐาน 3. เปลี่ยนโดยการเปรียบเทียบเกณฑ์

ตาราง 2 (ต่อ)

การประเมิน			
บริบท	ปัจจัยนำเข้า	กระบวนการ	ผลผลิต
	จะทำการทดลองนำร่อง	ตัดสินใจโปรแกรมของกิจกรรมต่างๆ และโดยกระบวนการที่กระทำจริงอย่างต่อเนื่อง และปฏิสัมพันธ์กับสิ่งที่คาดหวังไว้	โดยพิจารณาทั้งปริมาณและคุณภาพการอธิบาย
ความสัมพันธ์กระบวนการตัดสินใจ			
1. เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับสภาพที่จะจัดทำ	เพื่อเลือก 1. แหล่งความช่วยเหลือ	1. เพื่อดำเนินการและขัดเกลารูปแบบกระบวนการ	เพื่อตัดสินใจว่าจะดำเนินการต่อไปแก้ไขปรับปรุง หรือ
2. เพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายให้บรรลุผล	2. ยุทธวิธีในการแก้ปัญหา	2. เพื่อควบคุมโครงการ	ยกเลิกกิจกรรมต่างๆ ในโครงการ
3. เพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการแก้ปัญหา	3. รูปแบบและกระบวนการเพื่อร่วมกิจกรรมและจัดการตัดสินใจพื้นฐานในการ		
4. เพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนเปลี่ยนแปลงความต้องการและแสวงหาการตัดสินใจพื้นฐานเกี่ยวกับผลลัพธ์	ดำเนินการ		

3. ความพึงพอใจ

3.1 ความหมายของความพึงพอใจ

วรูม (Vroom, 1964: 328) กล่าวว่า ทศนคติและความพึงพอใจในสิ่งหนึ่งสามารถ interchangeable ได้ เพราะทั้งสองคำนี้ หมายถึง ผลที่ได้จากการที่บุคคลเข้าไปมีส่วนร่วมในสิ่งนั้น ทศนคติด้าน

บวกจะแสดงให้เห็นสภาพความพึงพอใจในสิ่งนั้น และทัศนคติด้านลบจะแสดงให้เห็นสภาพความไม่พึงพอใจ

กู๊ด (Good. 1973) ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า หมายถึง คุณภาพสภาพหรือระดับความพึงพอใจซึ่งเป็นผลจากความสนใจต่าง ๆ

พอตเตอร์ และลอว์เลอร์ (Porter ; & Lawler. 1975) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า หมายถึง แนวคิดหรือทัศนคติอย่างหนึ่ง เป็นภาวะรับรู้ภายในซึ่งเกิดจากความคาดหวังในสิ่งต่าง ๆ

โวลแมน (Wolman. 1973: 304) ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า หมายถึง ความรู้สึกมีความสุขเมื่อได้รับผลสำเร็จตามความคาดหวัง ความต้องการจากแรงจูงใจ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 793) ได้ให้ความหมายคำว่า “พึงพอใจ” คือ รัก ชอบใจ ส่วน “ความพอใจ” ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า “Satisfaction” ซึ่งมีความหมายโดยทั่ว ๆ ไปว่าระดับความรู้สึก ในทางบวกของบุคคลต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด

วัฒนา เพชรวงศ์ (2542: 18) กล่าวว่า ความพึงพอใจ เป็นความรู้สึกหรือทัศนคติทางด้านบวกของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อสิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการให้แก่บุคคลนั้นได้ แต่ทั้งนี้ความพึงพอใจของแต่ละบุคคลย่อมมีความแตกต่างกันได้ ขึ้นกับค่านิยมและประสบการณ์ที่ได้รับ

จากความหมายของความพึงพอใจที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น สรุปได้ว่า ความพึงพอใจหมายถึง ความรู้สึกทางบวกต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งจะเกิดขึ้นก็จากการได้รับการตอบสนองความต้องการ หรือเป็นไปตามความคาดหวัง

3.2 ความสำคัญของความพึงพอใจ

ความสำคัญของความพึงพอใจในมิติของงานบริการ สรุปได้ดังนี้

จิตตินันท์ เดชะคุปต์ (2543: 39, 41 – 42) ได้แบ่งระดับของความพึงพอใจ และสรุปความสำคัญของความพึงพอใจต่อผู้รับบริการ ไว้ดังนี้

ระดับของความพึงพอใจ แบ่งได้ออกเป็น 2 ระดับ คือ

1. ความพึงพอใจที่ตรงกับความคาดหวัง เป็นการแสดงความรู้สึกยินดี มีความสุขของผู้รับบริการเมื่อได้รับบริการที่ตรงกับความคาดหวังที่มีอยู่

2. ความพึงพอใจที่เกินความคาดหวัง เป็นการแสดงความรู้สึกปลื้มใจหรือประทับใจของผู้รับบริการ เมื่อได้รับบริการที่เกินความคาดหวังที่มีอยู่

สำหรับความไม่พึงพอใจเป็นการแสดงความรู้สึกขุ่นข้องใจ อารมณ์ไม่ดี เนื่องจากไม่ได้รับบริการตรงกับความคาดหวังในการบริการนั้น ๆ

ความพึงพอใจมีความสำคัญกับผู้รับบริการใน 2 ประเด็น ได้แก่

1. ความพึงพอใจของลูกค้าเป็นตัวผลักดันคุณภาพชีวิตที่ดี เมื่อองค์กรตระหนักถึงความสำคัญของความพึงพอใจของลูกค้าหรือผู้รับบริการ ก็จะพยายามค้นหาปัจจัยที่กำหนดความพึงพอใจของลูกค้าสำหรับนำเสนอบริการที่เหมาะสม ผู้รับบริการย่อมได้รับการบริการที่มีคุณภาพและตอบสนองความต้องการที่ตนคาดหวังไว้ได้

2. ความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานบริการช่วยพัฒนาคุณภาพของงานบริการและอาชีพบริการ เป็นที่ยอมรับว่าความพึงพอใจในงานมีผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานในแต่ละองค์กร เมื่อองค์กรให้ความสำคัญกับการสร้างความพึงพอใจในงานให้กับผู้ปฏิบัติงานบริการ พนักงานบริการย่อมทุ่มเทความพยายามในการเพิ่มคุณภาพมาตรฐานของงานบริการให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2539: 21-22) ได้สรุปความสำคัญของความพึงพอใจไว้ดังนี้

ความพึงพอใจเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ช่วยให้งานประสบความสำเร็จโดยเฉพาะอย่างยิ่งงานที่เกี่ยวกับการบริการย่อมมีความสำคัญต่อผู้ให้และผู้รับบริการ และมีความสำคัญในการบริการ ดังนี้

ความสำคัญต่อผู้ให้บริการ

1. ความพึงพอใจของลูกค้าเป็นตัวกำหนดคุณลักษณะของบริการ
2. ความพึงพอใจของลูกค้าเป็นตัวแปรสำคัญในการประเมินคุณภาพของการบริการ

ความสำคัญต่อผู้รับบริการ

1. ความพึงพอใจของลูกค้าเป็นตัวผลักดันคุณภาพชีวิตที่ดี
2. ความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานเป็นบริการช่วยพัฒนาคุณภาพงานบริการและอาชีพ

บริการ

นอกจากนั้นยังมีความพึงพอใจที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยอื่นๆ อีกมาก เช่น

ความพึงพอใจที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพตามธรรมชาติอันหมายถึง พฤติกรรมหรือการ แสดงความรู้สึกที่ดี หรือเจตคติที่ดีรวมถึงอารมณ์ความรู้สึกที่ดีใด ๆ ของมนุษย์ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพตามธรรมชาติ ได้แก่ สภาพของน้ำ ทราบ อากาศ พืชพันธุ์ไม้ ภูมิประเทศ

ความพึงพอใจที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่มนุษย์สร้างขึ้นอันหมายถึง พฤติกรรมหรือการ แสดงความรู้สึกที่ดีหรือเจตคติที่ดี รวมถึงอารมณ์ความรู้สึกที่ดีใด ๆ ของมนุษย์ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่มนุษย์เป็นผู้กระทำให้เกิดขึ้น ได้แก่ สาธารณูปโภคอาคาร สิ่งปลูกสร้าง จำนวนผู้คน ประเพณี วัฒนธรรม และรวมถึงบริการเพื่อการท่องเที่ยว เป็นต้น

จากความสำคัญของความพึงพอใจดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ความพึงพอใจเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่สะท้อนผลของกิจกรรม หรือการกระทำต่าง ๆ และจะนำไปสู่พฤติกรรมหรือการ

แสดงออกของบุคคลในการตอบสนองความพึงพอใจ ผลของความพึงพอใจเป็นตัวบ่งชี้เกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี เนื่องจากความพึงพอใจเป็นเรื่องของความรู้สึก ความนึกคิด ความเชื่อ ความรู้ความเข้าใจของบุคคลกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมอย่างมีเหตุมีผล

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยในประเทศ

วิวัฒน์ชัย บุญญาณพงศ์ (2544: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์วัฒนธรรมชุมชน ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนมอญบ้านเกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมชุมชนในกิจกรรมการทำบุญในวันสงกรานต์เป็นประจำสูงกว่ากิจกรรมอื่นๆ เพราะเป็นประเพณีที่แสดงออกได้ถึงความกตัญญูต่อบรรพบุรุษ และขอพรผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นงานบุญใหญ่ประจำปีของชาวมอญเกาะเกร็ด และประเพณีงานศพ มอญทุกคนจะต้องไปร่วมงานโดยไม่ต้องบอกกล่าว สำหรับระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมชุมชนมอญ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าชาวมอญยังคงมีการสืบทอดทางวัฒนธรรมไว้ในท่ามกลางสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลง และ พบว่า ชาวมอญที่มีการศึกษาจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนน้อย เพราะอาชีพและวิถีชีวิตที่ทันสมัย

ประมวล นอมจิตร์ (2548: บทคัดย่อ) ประเมินโครงการการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียน โรงเรียนวัดบ้านโป่ง “สามัคคีคุณูปถัมภ์” อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี พบว่า ด้านบริบทโรงเรียนมีความต้องการจำเป็นเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ คือการพัฒนาด้านจริยธรรมของผู้เรียน ดังนั้นจึงได้ดำเนินโครงการดังกล่าว ด้านปัจจัยนำเข้า โรงเรียนมีความพร้อมด้านบุคลากรงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เป็นไปตามเกณฑ์การประเมิน ด้านกระบวนการ การดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด การอบรมด้านคุณธรรมจริยธรรมแก่ครู การจัดกระบวนการเรียนการสอนด้านคุณธรรมจริยธรรมของครู และการนิเทศภายใน เป็นไปตามแผนและระยะเวลาที่กำหนดและอยู่ในระดับดีสอดคล้องกับเกณฑ์การประเมิน ด้านผลผลิต เป็นไปตามวัตถุประสงค์ คือ ครูร้อยละ 80 มีพัฒนาการการจัดกระบวนการเรียนการสอนด้านคุณธรรมจริยธรรมเพิ่มขึ้น และนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ และปฏิบัติตนด้านคุณธรรมจริยธรรมเพิ่มขึ้นร้อยละ 80 ตามเกณฑ์ที่กำหนด ข้อเสนอแนะ ควรให้มีการประเมินโครงการอย่างต่อเนื่อง ควรจัดให้มีห้องจริยศึกษาเพียงพอกับจำนวนนักเรียน และควรสนับสนุนให้มีครูพระสงฆ์เข้ามาสอนจริยศึกษาในโรงเรียนช่วงชั้นละ 1 รูป

มนต์ ขอเจริญ และคณะ (2549) ตรวจสอบสถานภาพเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาแหล่งเรียนรู้และเครือข่ายทางวัฒนธรรม ของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม พบว่า แหล่งเรียนรู้ส่วนใหญ่จัดอยู่ในกลุ่มเสื่อมโทรม ซึ่งได้แก่ ศูนย์วัฒนธรรม (47.9%) หอวัฒนธรรมนิทัศน์ (47.9%) สำหรับแหล่งเรียนรู้ที่เป็นโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน อยู่ในกลุ่มเสื่อมโทรม จำนวน 276 แห่ง คิดเป็น 82.1% ของจำนวนโครงการทั้งหมด ประเด็นที่ควรปรับปรุงมากที่สุดสำหรับโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน คือ การติดตามและประเมินผลเพื่อปรับปรุงและ

พัฒนาอย่างต่อเนื่อง รองลงมา คือ การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ การสร้างกระบวนการ การเรียนรู้ และ นโยบายและจุดมุ่งหมายของแหล่งเรียนรู้ แนวทางการพัฒนาศักยภาพแหล่งเรียนรู้จะต้องเน้น การมีส่วนร่วมของชุมชน โดย สวช.จะต้องมีบทบาทในการสนับสนุนกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการ บริหารวัฒนธรรมท้องถิ่นของตนเอง เพราะปัญหาส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นกับแหล่งเรียนรู้เชิง วัฒนธรรมโดยเฉพาะในกลุ่มเสื่อมโทรม คือ การขาดการมีส่วนร่วมของชุมชนในแหล่งเรียนรู้ เป็นการ มีส่วนร่วมในระดับการร่วมวางแผน นโยบาย การบริหารงานแหล่งเรียนรู้ สวช. ต้องดำเนินการประสานการ ทำงานของเครือข่ายให้เกิดภาพของการทำงานเชิงยุทธศาสตร์ให้เกิดขึ้นทั้งในเครือข่ายระดับผู้กำหนด นโยบาย และ ระดับปฏิบัติในระดับท้องถิ่น รวมทั้งพัฒนาองค์ความรู้ด้านวัฒนธรรมท้องถิ่นให้เป็น ระบบมากขึ้น โดยการพัฒนาองค์ความรู้ด้านแหล่งเรียนรู้เชิงวัฒนธรรม ทั้งองค์ความรู้ด้านวัฒนธรรม ในท้องถิ่น ผ่านรูปแบบการทำแผนที่วัฒนธรรมของชุมชน หรือให้ทุนสนับสนุนงานวิจัยในเนื้อหาที่ยัง ขาดอยู่

อริยา ผลาพฤกษ์ (2549: บทคัดย่อ) ประเมินโครงการการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นดนตรี พื้นบ้าน (แก่งเมืองเพชร) โรงเรียนบ้านมะขามโพรง อำเภอแก่งกระจาน สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาเพชรบุรี เขต 2 พบว่า วิทยากรมีความคิดเห็นว่าโครงการโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านบริบทมีความเหมาะสมมากเป็นอันดับ 1 รองลงมา คือ ด้านกระบวนการ มีความเหมาะสมมากเป็นอันดับ 2 ส่วนด้านผลผลิตและด้านปัจจัยนำเข้า มี ความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ครูมีความคิดเห็นว่าโครงการโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านปัจจัยนำเข้าและด้านกระบวนการมีความเหมาะสม มาก โดยด้านกระบวนการมีความเหมาะสมมากเป็นอันดับ 1 ส่วนด้านบริบทและด้านผลผลิตมีความ เหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่าผลผลิตของโครงการโดยรวมมีความ เหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีความเหมาะสมอยู่ใน ระดับปานกลาง ยกเว้นข้อผู้เรียนมีความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่นดนตรีพื้นบ้าน (แก่งเมือง เพชร) ผู้เรียนทุกคนมีความรู้สึกชื่นชมและซาบซึ้งในคุณค่าของดนตรีพื้นบ้าน (แก่งเมืองเพชร) ชุมชนและหน่วยงานในชุมชนชื่นชอบผลของโครงการและสนับสนุนส่งเสริมโครงการ และควรมีการ ดำเนินโครงการการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นดนตรีพื้นบ้าน (แก่งเมืองเพชร) ต่อไป มีความคิดเห็นอยู่ใน ระดับมาก นักเรียนมีความคิดเห็นว่าผลผลิตของโครงการโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อการจัดกิจกรรม โครงการการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นดนตรีพื้นบ้าน (แก่งเมืองเพชร) ช่วยเพิ่มทักษะดนตรีพื้นบ้านให้กับ ผู้เรียน และควรมีการดำเนินโครงการการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นดนตรีพื้นบ้าน (แก่งเมืองเพชร) ต่อไป มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

สุระ จันทร์ (2549: บทคัดย่อ) ประเมินโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรม ของวัดนาโพธิ์ ตำบลเขวาสินรินทร์ กิ่งอำเภอสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ พบว่า ความคิดเห็นของผู้ผ่านการอบรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากทุกด้าน ประกอบด้วย ด้านบริบท ได้แก่ วัตถุประสงค์ของ โครงการ สถานที่ ความสะดวกสบาย ด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ วิทยากร เทคนิคการอบรม การใช้

สื่อ ระยะเวลา งบประมาณ ด้านกระบวนการ ได้แก่ การจัดกิจกรรม การดำเนินการอบรม การสร้างบรรยากาศ ความพร้อมในการดำเนินงาน ด้านผลที่ได้รับ ได้แก่ การตระหนักและเห็นคุณค่าของความรู้ที่ได้จากการอบรมไปใช้ในการพัฒนาตนเองและการดำเนินชีวิต

พระมหาประโยชน์ ต๊ะพงษ์ (2550: บทคัดย่อ) ประเมินโครงการฝึกอบรมศีลธรรม ค่าคุณธรรมจริยธรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตสำหรับนักเรียน พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และพระวิทยากร ในด้านสภาวะแวดล้อมโดยภาพรวมผลการประเมินอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบย่อย พบว่า ความต้องการจำเป็น ความเป็นไปได้ และวัตถุประสงค์ของโครงการอยู่ในระดับมาก ด้านปัจจัยนำเข้าโดยภาพรวมผลการประเมินอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบย่อย พบว่า ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ ด้านหลักสูตรฝึกอบรม และด้านวัสดุอุปกรณ์อยู่ในระดับมาก และด้านกระบวนการโดยภาพรวมผลการประเมินอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบย่อย พบว่า กิจกรรมการฝึกอบรม และการประเมินผลการฝึกอบรมอยู่ในระดับมาก การประเมินด้านผลผลิต ความคิดเห็นของนักเรียน และผู้ปกครองผู้ผ่านการอบรม พบว่า นักเรียนผู้ผ่านการอบรมนำหลักธรรม ได้แก่ ศีล 5 และหน้าที่ 6 ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันอยู่ในระดับมาก

ดวงใจ อินทร์พรม (2550: บทคัดย่อ) ประเมินโครงการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวเศรษฐกิจแบบพอเพียงของจังหวัดตาก และ จัดทำแนวทางพัฒนาโครงการ ผลการประเมิน พบว่า ปัจจัยเบื้องต้นด้านบุคลากรดำเนินงาน ด้านกิจกรรม ด้านการจัดการ ด้านงบประมาณ มีความเหมาะสม การประเมินด้านกระบวนการด้านการดำเนินกิจกรรม มีความเหมาะสม ส่วนด้านการประสานงาน และด้านการติดตามประเมินผล ไม่เหมาะสม ปัญหาที่พบ ได้แก่ การขาดการฝึกปฏิบัติ การขาดการประสานงานที่ชัดเจนและต่อเนื่อง และขาดการติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง การประเมินด้านผลผลิตของโครงการ มีหมู่บ้านผ่านเกณฑ์ในระดับดี จำนวน 5 หมู่บ้าน มีหมู่บ้านที่สามารถยกระดับรายได้ครัวเรือนยากจน จำนวน 7 หมู่บ้าน และมีหมู่บ้านที่สามารถเพิ่มจำนวนเงินออม จำนวน 4 หมู่บ้าน ส่วนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีผลการประเมินความรู้ตามเกณฑ์ที่กำหนด แนวทางการพัฒนาโครงการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจแบบพอเพียงมีแนวทางพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ 1) ควรบูรณาการการทำงานร่วมกันโดยทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมจัดทำแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทุกระดับ ตั้งแต่ระดับอำเภอ จังหวัด และดำเนินการตามแผนที่วางไว้ 2) ควรส่งเสริมให้คณะทำงานสนับสนุนหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงประพุดิตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงชีวิตอย่างพอเพียง เพื่อเป็นตัวอย่างแก่ประชาชน 3) ควรคัดเลือกผู้นำชุมชน ผู้นำกลุ่ม และปราชญ์ชาวบ้านที่สมัครใจเป็นคณะทำงานขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยผ่านเวทีประชาคมของหมู่บ้าน 4) ควรจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้สำหรับประชาชนในแต่ละหมู่บ้านเป็นประจำและต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้อย่างแท้จริง 5) ควรเพิ่มบทบาทองค์กรภาคประชาชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการ 6) ควรให้ประชาชนในชุมชนร่วมกันคิด และดำเนินโครงการตามศักยภาพของตนเอง 7) ควรเน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติ

8) การมีการรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่ในชุมชนไว้อย่างเป็นระบบ 9) การมีการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามศักยภาพของชุมชน

วิเชียร แสนคำ (2551: บทคัดย่อ) ประเมินโครงการการส่งเสริมอาชีพขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลห้วยหินลาด อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ความคิดเห็นของคณะผู้บริหาร
สมาชิก อบต. พนักงานราชการ พนักงานจ้าง คณะกรรมการหมู่บ้าน คณะกรรมการบริหารกลุ่ม
อาชีพ สมาชิกผู้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมอาชีพ ด้านการประเมินสภาพแวดล้อม ศึกษาสภาพทั่วไป
ของหมู่บ้าน สภาพปัญหาที่เกิดกับกลุ่มอาชีพและความต้องการ นโยบายและแผนพัฒนาของ
องค์การบริหารส่วนตำบล สภาพเศรษฐกิจทั่วไปของตำบล ศักยภาพของคนในชุมชน สภาพพื้นที่
ดำเนินการเหมาะสมกับศิลปะประเพณี พื้นฐานของหมู่บ้าน มีระดับความคิดเห็นสอดคล้องมากร้อย
ละ 94.62 การประเมินปัจจัยนำเข้า ประเมินบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ผู้รับผิดชอบโครงการ หน่วยงาน
ราชการอื่น ๆ ที่ให้ความร่วมมือ วิธีการดำเนินโครงการ ระยะเวลาการดำเนินงาน งบประมาณ ความ
ยุติธรรมโปร่งใสในการทำงาน ด้านอาคารสถานที่ ผู้เข้าร่วมโครงการ การวางแผน เป้าหมาย
โครงการ มีระดับความคิดเห็นเหมาะสมมากร้อยละ 97.31 การประเมินกระบวนการ ประเมินปัญหา
อุปสรรคที่เกิดขึ้น การดำเนินการตามขั้นตอน ระบบแสงเสียง วิทยากรผู้ให้การอบรม บทบาท
วิทยากร การทำงานของเจ้าหน้าที่ มีระดับความคิดเห็นปฏิบัติมากร้อยละ 97.31 การประเมินผลผลิต
ประเมินความพึงพอใจของหมู่บ้านและผู้ที่เกี่ยวข้อง การดำเนินงานของสมาชิก ความสามารถในการ
สร้างผลผลิตออกสู่ตลาด การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการ การต่อยอดผลิตภัณฑ์กลุ่มอาชีพมี
ความเข้มแข็งในการดำเนินงาน เป็นการสร้างรูปแบบใหม่ในการเป็นผู้นำในการผลิต สามารถ
ช่วยเหลือกลุ่มอื่น ๆ ได้เป็นอย่างดี มีระดับความคิดเห็นเห็นด้วยกับโครงการในระดับมากร้อยละ
95.16

วรชรวี โคตรบัง (2552: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาบทบาทแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมของ
พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นจังหวัดเลย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย พบว่า พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นจังหวัดเลยมี
กระบวนการดำเนินงาน คือ การวางแผนบริหารงานด้านงบประมาณ โครงการหรือกิจกรรม
บุคลากรผู้รับผิดชอบ โดยการจัดโครงสร้างงาน แบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ งานบริหารทั่วไป งาน
สารสนเทศและเครือข่าย งานพิพิธภัณฑ์ งานส่งเสริมเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม งานอนุรักษ์
สิ่งแวดล้อมและแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และประเมินผลเป็นรายประจำปี พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น
จังหวัดเลยเป็นแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมมีบทบาทในการทำนุบำรุง ส่งเสริม อนุรักษ์ สืบสานศิลปะ
และวัฒนธรรมท้องถิ่น ระดับชาติ ทั้งยังให้บริการความรู้และสารสนเทศทางวัฒนธรรมท้องถิ่น
จังหวัดเลย และมีการประสานงานเป็นเครือข่ายทางวัฒนธรรมเพื่อการเรียนรู้ ซึ่งลักษณะเครือข่าย
แบ่งออกเป็น 8 ประเภท ได้แก่ หน่วยงานด้านการศึกษา องค์กรวัฒนธรรมท้องถิ่น องค์กรชุมชน
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานองค์กรต่างประเทศ บุคลากรทางวัฒนธรรม บุคลากรและ
หน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย และ หน่วยงานอื่นๆ ของภาครัฐและเอกชน มีการ
ดำเนินงานวัฒนธรรมแบบมีส่วนร่วม มีการจัดการความรู้ร่วมกัน สร้างจิตสำนึกรักวัฒนธรรมท้องถิ่น
และวัฒนธรรมไทยให้คงอยู่สืบไป

สุนทร สากระสัน (2550: บทคัดย่อ) การประเมินโครงการจัดหางานแก่นักเรียน นักศึกษา ให้มีรายได้จากอาชีพ ของสำนักงานจัดหางานจังหวัดนครปฐม มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความเหมาะสมด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า และผลกระทบ จากกลุ่มตัวอย่าง 467 คน ผลการประเมินความเหมาะสมของบริบทพบว่า กลุ่มคณะกรรมการดำเนินโครงการมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนกลุ่มหัวหน้าส่วนราชการ/รัฐวิสาหกิจ กลุ่มผู้ควบคุมงาน กลุ่มผู้ได้รับการจ้างงานและกลุ่มผู้ประกอบการ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า ทุกกลุ่มมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ด้านกระบวนการ พบว่า กลุ่มคณะกรรมการดำเนินโครงการมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนกลุ่มผู้ได้รับการจ้างงาน กลุ่มผู้ควบคุมงาน กลุ่มหัวหน้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ และกลุ่มผู้ประกอบการ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ด้านผลผลิต พบว่า กลุ่มคณะกรรมการดำเนินโครงการมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนกลุ่มผู้ได้รับการจ้างงาน กลุ่มผู้ประกอบการ กลุ่มหัวหน้าส่วนราชการ/รัฐวิสาหกิจ และกลุ่มผู้ควบคุมงาน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และด้านผลกระทบ พบว่า กลุ่มคณะกรรมการดำเนินโครงการมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนกลุ่มผู้ได้รับการจ้างงาน กลุ่มผู้ประกอบการ กลุ่มหัวหน้าส่วนราชการ/รัฐวิสาหกิจ และกลุ่มผู้ควบคุมงาน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ฮากัน และ ซีวัล (Karatas Hakan; & Fer Seval. 2011: abstract) ได้ศึกษาวิจัยเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นของสเกลการประเมิน ที่พัฒนาโดยผู้วิจัยตามหลักการของการประเมิน CIPP Model ของสต๊อฟเฟิมบีม (ปี 1988) เพื่อประเมินหลักสูตรภาษาอังกฤษของ Yildiz Technical University ในอิสตันบูล การเตรียมด้านสเกลการประเมินเป็นไปตามกรอบทฤษฎีและหลักการของการประเมิน CIPP Model สร้างข้อคำถามจำนวนทั้งหมด 65 ข้อ นำไปสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเพื่อหาค่าความเที่ยงตรงเชิงพินิจ จากนั้นนำไปทดสอบกับนักเรียนจำนวน 415 คน ที่เรียนในสาขาแตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบได้สเกลการประเมินตามโมเดล CIPP ใน 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต มีข้อคำถามจำนวนทั้งหมด 46 ข้อ ตั้งชื่อว่า สเกลการประเมิน CIPP (CIPP Evaluation Scale) มีความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นสำหรับนำไปใช้เป็นเครื่องมือประเมินสาขาวิชาทางด้านการศึกษา

อัลลาเวียดียามณี (Khalil Allahviridiyani. 2011: abstract) ได้ทำการประเมินที่ปรึกษาทางวิชาการแก่นักเรียนราชวงศ์ของมหาวิทยาลัยในรัฐเตหะราน โดยใช้ CIPP Model เป็นการศึกษาเชิงสำรวจและการวิจัยเชิงประเมิน ประชากรประกอบด้วยนักเรียนราชวงศ์ และผู้เชี่ยวชาญที่มีส่วนร่วมในโครงการที่ปรึกษาทางวิชาการแก่นักเรียนราชวงศ์ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย 1) เอกสารที่เกี่ยวข้องจากแต่ละมหาวิทยาลัย ได้มาด้วยวิธีการสุ่ม (แบ่งเป็นเอกสารของนักเรียนหญิง 10 คน และ นักเรียนชาย 10 คน) 2) ที่ปรึกษาจำนวน 5 คน เป็นผู้ที่ให้ความร่วมมือในการเป็นกลุ่มตัวอย่างสำหรับการสัมภาษณ์ 3) สัมภาษณ์ผู้บริหารโครงการด้านภารกิจของมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับโครงการ

ที่ปรึกษา 4) นักเรียน 5 – 9 คน เป็นนักเรียนของที่ปรึกษาซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการสัมภาษณ์ ประเมินโครงการด้วยนักวิจัยจำนวน 3 คน และใช้แบบสอบถาม พบว่า ด้านปัจจัยนำเข้าตัวบ่งชี้ทั้งหมดอยู่ในระดับน่าพอใจ ด้านกระบวนการโดยทั่วไปสถานการณ์ที่เป็นตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับน่าพอใจ เนื่องจากใน 20 ตัวบ่งชี้ทั้งหมด มีอยู่ 8 ตัวบ่งชี้ที่สถานการณ์อยู่ในระดับไม่น่าพอใจ มี 3 สถานการณ์อยู่ในระดับพอใช้ และมี 9 สถานการณ์อยู่ในระดับน่าพอใจ ด้านผลผลิตโดยทั่วไปอยู่ในระดับไม่น่าพอใจ เนื่องจาก มี 3 ใน 5 สถานการณ์ที่อยู่ในระดับไม่น่าพอใจ และมี 2 สถานการณ์อยู่ในระดับพอใช้ และด้านบริบทมีนัยสำคัญทางสถิติที่แสดงว่าโครงการอยู่ในระดับน่าพอใจ

โมฮีนบี และคณะ (Nooshin Mohebbi, et al. 2011: abstract) ได้ศึกษาระดับการยอมรับด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ของหลักสูตรการศึกษาประวัติทางการแพทย์ ระดับปริญญาโททางวิทยาศาสตร์ของมหาวิทยาลัยด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์ในประเทศอิหร่าน จำนวน 4 แห่ง เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ซึ่งพัฒนาขึ้นจากกรอบแนวคิดด้านการประเมิน CIPP Model พบว่า ทั้งด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต อยู่ในลำดับของประเภทกลุ่มที่ได้รับการยอมรับ ผลของการศึกษาชี้ให้เห็นว่าการประเมินด้านการวางแผนอย่างต่อเนื่องของกลุ่มประวัติทางการแพทย์ให้ผลดีกว่าการวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนของแผนและการปรับปรุงระดับคุณภาพ

โคว และฮอฟแมน (Qing Cao; & James J. Hoffman. 2011: abstract) ได้พัฒนาระบบการประเมินการดำเนินงานโครงการขึ้น เนื่องจากการวิจัยเกี่ยวกับการจัดโครงการก่อนหน้านี้ได้ชี้ให้เห็นความหลากหลายของการวัดเพื่อบรรยายผลของโครงการและคุณลักษณะของปัจจัยนำเข้าที่มีผลต่อผลผลิต อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติกำหนดการของโครงการยังถูกนำไปใช้สำหรับการวัดการดำเนินงานของโครงการในบางหน่วยงาน การใช้กำหนดการของโครงการจึงเป็นวิธีการที่ดีของบางหน่วยงาน สำหรับหน่วยงานอื่น ๆ การใช้กำหนดการของโครงการในโครงการเดียวกันการวัดการดำเนินงานสามารถให้ผลของโครงการด้านอุตสาหกรรมทั้งความล้มเหลวและกำไรที่มากขึ้นจากกำหนดการนั้น ๆ ดังนั้น โคว และฮอฟแมน จึงได้พัฒนาระบบการประเมินการดำเนินงานโครงการและทำการศึกษากับบริษัท Honeywell Federal Manufacturing & Technologies (FM&T) ผลการวิจัย พบว่า วิธีการประเมินการดำเนินงานโครงการที่สามารถนำไปสู่การปรับปรุง มี 2 ขั้นตอน คือ วิธีทางเอกสาร ใช้สำหรับออกแบบระบบการประเมินการดำเนินงานโครงการใหม่ ๆ เพื่อให้ผู้จัดการสามารถตรวจสอบโครงการและตัดสินใจในส่วนที่สามารถปรับปรุงได้ และ บทเรียนที่ได้รับจากการพัฒนาระบบการประเมินการดำเนินงานโครงการจะนำไปสู่การปรึกษาหารือ

สกินเนอร์ และรัททวี่ (Joan Skinner; & Tung Rathavy. 2009: abstract) ได้ประเมินการมีส่วนร่วมของชุมชน ในโครงการเตรียมความพร้อมการคลอดลูกในประเทศกัมพูชา เพื่อประเมินความเป็นไปและผลลัพธ์ของโครงการ ใช้วิธีการสังเกต การสัมภาษณ์ การศึกษาเอกสารและการวิเคราะห์ต้นทุน โครงการดังกล่าวจัดขึ้นใน 15 หมู่บ้านเชื่อมโยงกับศูนย์สุขภาพใน Kampong Chhnang ประเทศกัมพูชา กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ หมอตำแย ผู้นำหมู่บ้าน อาสาสมัครหมู่บ้านและสมาชิกของหมู่บ้านที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการ การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องของ

ชุมชนมีความเป็นไปได้ แต่ประสบความสำเร็จด้านประสิทธิผลของต้นทุนในเรื่องการแนะนำการเตรียมความพร้อมการคลอดลูก ผู้ช่วยด้านสุขภาพและคนชุมชนมีความพึงพอใจมาก สิ้นปีโครงการนี้ได้รับการรับรอง เนื่องจากผลของโครงการทำให้มีศูนย์ดูแลก่อนคลอดเพิ่มขึ้น 22% มีผู้ที่คลอดด้วยหมอต้าแยเพิ่มขึ้น 32% และมีผู้เข้ารับบริการที่โรงพยาบาลเพิ่มขึ้น 281% การเตรียมพร้อมในการคลอดลูกไม่ได้เกิดขึ้นจากผู้หญิงที่ตั้งครรภ์เพียงเท่านั้นแต่ยังมีชุมชนที่คอยช่วยเหลือ คนในชุมชนล้วนยากจนและอยู่ห่างไกล ผู้หญิงที่ต้องคลอดลูกมีความต้องการได้รับการตอบสนองความจำเป็นในด้านสุขภาพ เห็นได้ชัดเจนเมื่อพวกเขาได้รับโอกาส ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ช่วยด้านสุขภาพในด้านวิธีการให้ข้อมูลข่าวสารสามารถนำไปสู่ประโยชน์ที่มากขึ้นของงานบริการด้านสุขภาพ

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนารวมไทยสายใยชุมชน และการประเมินผล ทำให้ผู้วิจัยมีความประสงค์ที่จะประเมินโครงการพัฒนารวมไทยสายใยชุมชน: กรณีศึกษา ตำบลลำพญา และ ตำบลหินมูล อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม โดยมีการดำเนินงานภายใต้องค์ประกอบ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านคลังสมองภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการส่งเสริมอาชีพด้านศิลปะและวัฒนธรรม ด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ด้านลานวัฒนธรรม ด้านพิพิธภัณฑสถานพื้นบ้าน และด้านสารสนเทศและห้องสมุดชุมชน ด้วยการประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินชิป (CIPP Model) ของสตีฟเฟิลบีมและคณะ (Stufflebeam; et al. 1971) เนื่องจากรูปแบบของการประเมินครอบคลุมทุกมิติของโครงการทั้งด้านบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต ผลกระทบ ทั้งนี้ โครงการพัฒนารวมไทยสายใยชุมชนนั้นเป็นโครงการที่จัดขึ้นทั่วประเทศ บูรณาการความร่วมมือจากหลายหน่วยงาน และเป็นโครงการต่อเนื่อง ประกอบกับจุดมุ่งหมายในการยกระดับคุณภาพโครงการของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ซึ่งเป็นเจ้าของโครงการ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมามีข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโครงการครบทุกมิติ ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อการนำไปปรับปรุง พัฒนา และยกระดับคุณภาพโครงการ เพื่อให้การดำเนินโครงการประสบความสำเร็จตามความมุ่งหมาย ผลการประเมินโครงการพัฒนารวมไทยสายใยชุมชน ในทุกมิติจะทำให้สามารถเสนอข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกระดับ ซึ่งประกอบด้วย กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม หน่วยงานต่างๆ ของกระทรวงวัฒนธรรม สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด หน่วยงานในชุมชน คณะกรรมการโครงการ และประชาชน เด็กเยาวชน ตามความต้องการใช้ข้อมูลเพื่อนำไปสู่การยกระดับคุณภาพของโครงการอย่างแท้จริง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการประเมิน

การประเมินโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน กรณีศึกษาตำบลลำพญา และตำบล หินมูล อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. กระบวนการประเมิน
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามตำบลดังนี้
ตำบลลำพญา

1. ประชากร

1.1 บุคลากรของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด ประกอบด้วย วัฒนธรรมจังหวัดนครปฐม จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริม ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์และเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม จำนวน 1 คน นักวิชาการวัฒนธรรมผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 2 คน รวมทั้งหมดจำนวน 5 คน

1.2 คณะกรรมการโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน จำนวน 36 คน

1.3 บุคลากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ บางเลน สำนักงานประมงอำเภอบางเลน สำนักงานเกษตรอำเภอบางเลน ศูนย์การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย องค์รปกครองส่วนท้องถิ่น และโรงเรียน รวมจำนวน 10 คน รวมทั้ง ผู้นำชุมชน จำนวน 5 คน รวมทั้งหมดจำนวน 15 คน

1.4 เด็ก เยาวชน และประชาชน จำนวน 4,561 คน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2553: ออนไลน์)

2. กลุ่มตัวอย่าง แบ่งตามวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ทำการสัมภาษณ์ ประกอบด้วย

2.1.1 บุคลากรของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด ประกอบด้วย วัฒนธรรมจังหวัด นครปฐม จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริม ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์และเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม จำนวน 1 คน นักวิชาการวัฒนธรรม ผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 2 คน รวมทั้งหมดจำนวน 5 คน ศึกษาทั้งประชากรทั้งหมด

2.1.2 คณะกรรมการโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน จำนวน 3 คน ได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2.1.3 บุคลากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 3 คน และผู้นำชุมชน จำนวน 2 คน รวมทั้งหมดจำนวน 5 คน ได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ประกอบด้วย

2.2.1 บุคลากรของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด ประกอบด้วย วัฒนธรรมจังหวัด นครปฐม จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริม ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์และเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม จำนวน 1 คน นักวิชาการวัฒนธรรม ผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 2 คน รวมทั้งหมดจำนวน 5 คน ศึกษาทั่วประเทศทั้งหมด

2.2.2 คณะกรรมการโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน ประกอบด้วย กรรมการในแต่ละด้าน จำนวน 6 ด้าน ๆ ละ 1 คน กรรมการ จำนวน 10 คน และกรรมการและเลขานุการ จำนวน 1 คน รวมทั้งหมดจำนวน 17 คน ได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2.2.3 บุคลากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย สำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอบางเลน สำนักงานประมงอำเภอบางเลน สำนักงานเกษตรอำเภอบางเลน ศูนย์การศึกษาออกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และโรงเรียน รวมจำนวน 10 คน รวมทั้งผู้นำชุมชน จำนวน 5 คน รวมทั้งหมดจำนวน 15 คน ศึกษาทั่วประเทศทั้งหมด

2.2.4 เด็ก เยาวชน และประชาชน จำนวน 370 คน ได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตาราง Taro Yamane ความคลาดเคลื่อนที่ระดับ 0.5 ได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบบังเอิญ (Accidental sampling)

รายละเอียดดังตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างตำบลลำพญา

	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง/ประชากร	
		แบบสัมภาษณ์	แบบสอบถาม
บุคลากรของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด	5	5	5
คณะกรรมการโครงการ	36	3	17
บุคลากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	10	3	10
ผู้นำชุมชน	5	2	5
เด็ก เยาวชน และประชาชน	4,561	-	370

ตำบลหินมูล

1. ประชากร

1.1 บุคลากรของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด ประกอบด้วย วัฒนธรรมจังหวัดนครปฐม จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริม ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์และเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม จำนวน 1 คน นักวิชาการวัฒนธรรมผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 2 คน รวมทั้งหมดจำนวน 5 คน

1.2 คณะกรรมการโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน จำนวน 55 คน

1.3 บุคลากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ บางเลน สำนักงานประมงอำเภอบางเลน สำนักงานเกษตรอำเภอบางเลน ศูนย์การศึกษาอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และโรงเรียน รวมจำนวน 10 คน รวมทั้ง ผู้นำชุมชน จำนวน 5 คน รวมทั้งหมดจำนวน 15 คน

1.4 เด็ก เยาวชน และประชาชน จำนวน 6,001 คน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2553: ออนไลน์) กลุ่มตัวอย่าง แบ่งตามวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

2. กลุ่มตัวอย่างที่ทำการสัมภาษณ์ ประกอบด้วย

2.1 บุคลากรของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด ประกอบด้วย วัฒนธรรมจังหวัดนครปฐม จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริม ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์และเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม จำนวน 1 คน นักวิชาการวัฒนธรรมผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 2 คน รวมทั้งหมดจำนวน 5 คน ศึกษากับประชากรทั้งหมด

2.2 คณะกรรมการโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน จำนวน 3 คน ได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2.3 บุคลากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 3 คน และผู้นำชุมชน จำนวน 2 คน รวมทั้งหมดจำนวน 5 คน ได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ประกอบด้วย

3.1 บุคลากรของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด ประกอบด้วย วัฒนธรรมจังหวัดนครปฐม จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริม ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์และเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม จำนวน 1 คน นักวิชาการวัฒนธรรมผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 2 คน รวมทั้งหมดจำนวน 5 คน ศึกษากับประชากรทั้งหมด

3.2 คณะกรรมการโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน ประกอบด้วย ประธานกรรมการในแต่ละด้าน จำนวน 6 ด้าน ๆ ละ 1 คน กรรมการ จำนวน 10 คน และกรรมการและเลขานุการ จำนวน 1 คน รวมทั้งหมดจำนวน 17 คน ได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3.3 บุคลากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ บางเลน สำนักงานประมงอำเภอบางเลน สำนักงานเกษตรอำเภอบางเลน ศูนย์การศึกษาอกระบบ

และการศึกษาตามอัธยาศัย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และโรงเรียน รวมจำนวน 10 คน รวมทั้ง ผู้นำชุมชน จำนวน 5 คน รวมทั้งหมดจำนวน 15 คน ศึกษาทั่วประเทศทั้งหมด

3.4 เด็ก เยาวชน และประชาชน จำนวน 375 คน ได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จากการเปิดตาราง Taro Yamane ความคลาดเคลื่อนที่ระดับ 0.5 ได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบ บังเอิญ (Accidental sampling)
รายละเอียดดังตาราง 4

ตาราง 4 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างตำบลหินมูล

	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง/ประชากร	
		แบบสัมภาษณ์	แบบสอบถาม
บุคลากรของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด	5	5	5
คณะกรรมการโครงการ	55	3	17
บุคลากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	10	3	10
ผู้นำชุมชน	5	2	5
เด็ก เยาวชน และประชาชน	6,001	-	375

2. กระบวนการประเมิน

การประเมินโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนจังหวัดนครปฐม ผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบ รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม และคณะ (Stufflebeam; & et al. 1971) เป็นกรอบในการประเมินด้านบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และผลกระทบ รวมทั้งการศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน ซึ่งผู้วิจัย ได้กำหนดกระบวนการประเมินโครงการในแต่ละจุดประสงค์ของการวิจัย เพื่อนำไปสู่การสรุปผลการ ประเมิน รายละเอียดสรุปได้ตาราง 5

ตาราง 5 กระบวนการประเมิน

วัตถุประสงค์ของการประเมิน	ประเด็นการประเมิน	เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล	ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การตัดสิน
ด้านบริบท (Context)	ประเมินความสอดคล้องของวัตถุประสงค์โครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนกับความต้องการในการพัฒนาชุมชนด้าน 1. แหล่งการเรียนรู้และถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น 2. ความเข้มแข็งของชุมชน 3. ศักยภาพทุนทางสังคมที่มีรากฐานมาจากวัฒนธรรมท้องถิ่น 4. การมีส่วนร่วมในงานด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม	แบบสอบถามความคิดเห็นของเด็ก เยาวชน และประชาชนต่อความต้องการในการพัฒนาชุมชน	เด็ก เยาวชน และประชาชน	ระดับความคิดเห็นของเด็ก เยาวชน และประชาชนต่อความต้องการในการพัฒนาชุมชน	คะแนนเฉลี่ยความต้องการในการพัฒนาชุมชนอยู่ในระดับมาก (มากกว่าหรือเท่ากับ 8.00 หมายถึงความคิดเห็นต่อความต้องการในการพัฒนาชุมชนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์โครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน)

ตาราง 5 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ของการประเมิน	ประเด็นการประเมิน	เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล	ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การตัดสิน
ด้านปัจจัยนำเข้า (Context)	ประเมินความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้า ได้แก่ 1. ด้านบุคลากร 2. ด้านกิจกรรม 3. ด้านงบประมาณ 4. ด้านวัสดุอุปกรณ์ สถานที่	แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้า	1. บุคลากรของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด 2. คณะกรรมการโครงการ 3. บุคลากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 4. ผู้นำชุมชน	ระดับความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้า	คะแนนเฉลี่ยความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้รายด้านและโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก (มากกว่าหรือเท่ากับ 3.50)
ด้านกระบวนการ (Process)	ประเมินความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงาน ได้แก่ 1. ด้านการวางแผน 2. ด้านการจัดกิจกรรม 3. ด้านการติดตามประเมินผล	แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงาน	1. บุคลากรของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด 2. คณะกรรมการโครงการ 3. บุคลากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 4. ผู้นำชุมชน	ระดับความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงาน	คะแนนเฉลี่ยความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงานรายด้านและโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก (มากกว่าหรือเท่ากับ 3.50)

ตาราง 5 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ของการประเมิน	ประเด็นการประเมิน	เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล	ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การตัดสิน
ด้านผลผลิต (Product)	<p>ประเมินการรับรู้เกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมในโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนและความพึงพอใจต่อผลการดำเนินกิจกรรมในโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน 6 ด้าน ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ด้านคลังสมองภูมิปัญญาท้องถิ่น 2. ด้านการส่งเสริมอาชีพด้านศิลปะและวัฒนธรรม 3. ด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม 4. ด้านลานวัฒนธรรม 5. พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน 6. ด้านสารสนเทศและห้องสมุดชุมชน 	แบบสอบถามการรู้จัก/รับรู้และความพึงพอใจต่อผลการดำเนินกิจกรรม	เด็ก เยาวชน และประชาชน	<p>- ร้อยละของจำนวนผู้ที่รับรู้ และเคยเข้าร่วม/ใช้ประโยชน์จากกิจกรรมในโครงการ</p> <p>- ระดับความพึงพอใจต่อผลการดำเนินกิจกรรม</p>	<p>- ร้อยละของจำนวนผู้ที่รับรู้ และเคยเข้าร่วม/ใช้ประโยชน์จากกิจกรรมในโครงการอยู่ในระดับมาก (มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 65)</p> <p>- คะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อผลการดำเนินกิจกรรมในโครงการอยู่ในระดับมาก (มากกว่าหรือเท่ากับ 3.50)</p>

ตาราง 5 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ของการประเมิน	ประเด็นการประเมิน	เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล	ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การตัดสิน
ด้านผลกระทบและปัญหาอุปสรรค	ศึกษาผลกระทบ (Impact) จากการดำเนินโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน ได้แก่ 1. ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดำเนินโครงการ 2. ด้านการส่งเสริมอาชีพของคนในชุมชน และศึกษาปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานโครงการ	แบบสัมภาษณ์ ความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อผลกระทบและปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานโครงการ	1. บุคลากรของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด 2. คณะกรรมการโครงการ 3. บุคลากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 4. ผู้นำชุมชน	ความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อผลกระทบและปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานโครงการ	ได้ข้อมูลสรุปผลด้านผลกระทบและปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานโครงการ

4. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นของเด็ก เยาวชน และประชาชนต่อความต้องการในการพัฒนาชุมชน จำนวน 4 ด้าน รวม 13 ข้อ ประกอบด้วย ด้านการเสริมสร้างแหล่งการเรียนรู้และการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น จำนวน 5 ข้อ ด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน จำนวน 2 ข้อ ด้านการพัฒนาศักยภาพทุนทางสังคมที่มีรากฐานมาจากวัฒนธรรมท้องถิ่น จำนวน 3 ข้อ และด้านการมีส่วนร่วมในงานด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม จำนวน 3 ข้อ

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้า จำนวน 4 ด้าน ๆ ละ 5 ข้อ รวมจำนวน 20 ข้อ ประกอบด้วย ด้านบุคลากร ด้านกิจกรรม ด้านงบประมาณ และด้านวัสดุอุปกรณ์ สถานที่

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงาน จำนวน 3 ด้าน ๆ ละ 5 ข้อ รวม 15 ข้อ ประกอบด้วย ด้านการวางแผน ด้านการจัดกิจกรรม และด้านการติดตามประเมินผล

ฉบับที่ 4 แบบสอบถามการรู้จัก/รับรู้ และความพึงพอใจของ เด็ก เยาวชน และประชาชนต่อผลการดำเนินกิจกรรม แยกเป็น

ตำบลลำพญา จำนวน 6 ด้าน จำนวน 19 ข้อ/กิจกรรม ประกอบด้วย ด้านคลังสมองและภูมิปัญญาท้องถิ่น จำนวน 3 ข้อ/กิจกรรม ด้านการส่งเสริมอาชีพด้านศิลปะและวัฒนธรรม จำนวน 5 ข้อ/กิจกรรม ด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม จำนวน 6 ข้อ/กิจกรรม ด้านลานวัฒนธรรม จำนวน 2 ข้อ/กิจกรรม ด้านพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน จำนวน 2 ข้อ/ด้าน และด้านสารสนเทศและห้องสมุด จำนวน 1 ข้อ/กิจกรรม

ตำบลหินมูล จำนวน 6 ด้าน จำนวน 19 ข้อ/กิจกรรม ประกอบด้วย ด้านคลังสมองและภูมิปัญญาท้องถิ่น จำนวน 6 ข้อ/กิจกรรม ด้านการส่งเสริมอาชีพด้านศิลปะและวัฒนธรรม จำนวน 4 ข้อ/กิจกรรม ด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม จำนวน 4 ข้อ/กิจกรรม ด้านลานวัฒนธรรม จำนวน 1 ข้อ/กิจกรรม ด้านพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน จำนวน 2 ข้อ/กิจกรรม และด้านสารสนเทศและห้องสมุด จำนวน 2 ข้อ/กิจกรรม

ฉบับที่ 5 แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อผลกระทบของโครงการ และปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน จำนวน 4 ข้อ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นของเด็ก เยาวชน และประชาชนต่อความต้องการในการพัฒนาชุมชน

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาวัตถุประสงค์ของโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน

2. เขียนนิยามตามประเด็นการประเมินด้านบริบท และเขียนข้อคำถามด้านบริบทให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์โครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน ได้ข้อคำถามจำนวน 13 ข้อ และเกณฑ์การให้คะแนนความต้องการ 1 ถึง 10 คะแนน และเกณฑ์การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ย

3. นำแบบสอบถามที่ออกแบบขึ้นเสนออาจารย์ผู้ควบคุมปริญญาโท ตรวจสอบความเหมาะสมในด้านการใช้ภาษา รูปแบบของแบบประเมิน ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการประเมิน เกณฑ์การให้คะแนน และเกณฑ์การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ย ปรับแก้ตามคำแนะนำของอาจารย์ผู้ควบคุมปริญญาโท

4. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงเรียบร้อยแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ด้านโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน ด้านระเบียบวิจัยและสถิติ และด้านการวัดและประเมินผล ด้านละ 1 คน รวมจำนวน 3 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face Validity) พบว่า ข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.67 – 1.00 (ตั้งรายชื่อผู้เชี่ยวชาญในภาคผนวก ก และการหาคุณภาพของเครื่องมือในภาคผนวก ค) และนำแบบสอบถามมาปรับปรุงด้านสำนวนภาษา และประเด็นตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

5. จัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับความต้องการในการพัฒนาชุมชน ให้คะแนน 1 ถึง 10 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ย

คะแนนเฉลี่ย	ความต้องการในการพัฒนาชุมชนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์โครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนอยู่ในระดับ
มากกว่าหรือเท่ากับ 8.00	แปลว่า มาก
7.00 - 7.99	แปลว่า ค่อนข้างมาก
6.00 – 6.99	แปลว่า ปานกลาง
5.00 – 5.99	แปลว่า ค่อนข้างน้อย
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 4.99	แปลว่า น้อย

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้า

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาปัจจัยนำเข้าของโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน
2. เขียนนิยามตามประเด็นการประเมินความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้า ด้านบุคลากร ด้านกิจกรรม ด้านงบประมาณ และด้านวัสดุอุปกรณ์ สถานที่ และเขียนข้อคำถามตามนิยามของ

การประเมิน โดยข้อคำถามแต่ละข้อมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่ มาก ค่อนข้างมาก ปานกลาง ค่อนข้างน้อย และน้อย ได้แบบสอบถามวัดความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้า แบ่งเป็น 4 ด้านๆ ละ 5 ข้อ รวม 20 ข้อ

3. นำแบบสอบถามที่ออกแบบขึ้นให้อาจารย์ผู้ควบคุมปริญญาโท ตรวจสอบความเหมาะสมของข้อคำถาม ในด้านภาษาที่ใช้ ความครอบคลุมและความสอดคล้องตามนิยาม เกณฑ์การให้คะแนน และเกณฑ์การแปลความหมายคะแนน แล้วปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมตามคำแนะนำของอาจารย์ผู้ควบคุมปริญญาโท

4. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงเรียบร้อยแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ด้านโครงการพัฒนาระบบไทยสายใยชุมชน ด้านระเบียบวิจัยและสถิติ และด้านการวัดและประเมินผล ด้านละ 1 คน รวมจำนวน 3 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face Validity) พบว่า ข้อคำถามทั้ง 20 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 (ตั้งรายชื่อผู้เชี่ยวชาญในภาคผนวก ก และการหาคุณภาพของเครื่องมือในภาคผนวก ค) และนำแบบสอบถามมาปรับปรุงด้านสำนวนภาษาตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

5. จัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

เกณฑ์การให้คะแนน

มาก	5	คะแนน
ค่อนข้างมาก	4	คะแนน
ปานกลาง	3	คะแนน
ค่อนข้างน้อย	2	คะแนน
น้อย	1	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ย

มากกว่าหรือเท่ากับ 4.50	แปลว่า	ปัจจัยนำเข้ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
3.50 – 4.49	แปลว่า	ปัจจัยนำเข้ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก
2.50 – 3.49	แปลว่า	ปัจจัยนำเข้ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง
1.50 – 2.49	แปลว่า	ปัจจัยนำเข้ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.49	แปลว่า	ปัจจัยนำเข้ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อความเหมาะสมของ กระบวนการดำเนินงาน

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษากระบวนการดำเนินงานของโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน
2. เขียนนิยามตามประเด็นการประเมินความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงาน ด้านการวางแผน ด้านการจัดกิจกรรม และด้านการติดตามประเมินผล และเขียนข้อคำถามตามนิยามของการประเมิน โดยข้อคำถามแต่ละข้อมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่ มาก ค่อนข้างมาก ปานกลาง ค่อนข้างน้อย และน้อย ได้แบบสอบถามวัดความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงาน แบ่งเป็น 3 ด้านๆ ละ 5 ข้อ รวม 15 ข้อ
3. นำแบบสอบถามที่ออกแบบขึ้นให้อาจารย์ผู้ควบคุมปริญญาโท ตรวจสอบความเหมาะสมของข้อคำถาม ในด้านภาษาที่ใช้ ความครอบคลุมและความสอดคล้องตามนิยาม เกณฑ์การให้คะแนน และเกณฑ์การแปลความหมายคะแนน แล้วปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมตามคำแนะนำของอาจารย์ผู้ควบคุมปริญญาโท
4. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงเรียบร้อยแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ด้านโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน ด้านระเบียบวิจัยและสถิติ และด้านการวัดและประเมินผล ด้านละ 1 คน รวมจำนวน 3 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face Validity) พบว่า ข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.67 - 1.00 (ตั้งรายชื่อผู้เชี่ยวชาญในภาคผนวก ก และการหาคุณภาพของเครื่องมือในภาคผนวก ค) นำแบบสอบถามมาปรับปรุงด้านสำนวนภาษา ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
5. จัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

เกณฑ์การให้คะแนน

มาก	5	คะแนน
ค่อนข้างมาก	4	คะแนน
ปานกลาง	3	คะแนน
ค่อนข้างน้อย	2	คะแนน
น้อย	1	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ย

มากกว่าหรือเท่ากับ 4.50	แปลว่า	กระบวนการดำเนินงานมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
3.50 – 4.49	แปลว่า	กระบวนการดำเนินงานมีความเหมาะสมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก

- 2.50 – 3.49 แปลว่า กระบวนการดำเนินงานมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.50 – 2.49 แปลว่า กระบวนการดำเนินงานมีความเหมาะสมอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย
- น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.49 แปลว่า กระบวนการดำเนินงานมีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

ฉบับที่ 4 แบบสอบถามการรู้จัก/รับรู้ และความพึงพอใจของเด็ก เยาวชน และประชาชนต่อผลการดำเนินกิจกรรม

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาองค์ประกอบ 6 ด้านของโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน คือ ด้านคลังสมอง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการส่งเสริมอาชีพด้านศิลปะและวัฒนธรรม ด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ด้านลานวัฒนธรรม ด้านพิพิธภัณฑสถานพื้นบ้าน และด้านสารสนเทศและห้องสมุดชุมชน
2. เขียนนิยามตามประเด็นการรู้จัก/รับรู้ และความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานโครงการ
3. สร้างแบบสอบถามการรู้จัก/รับรู้ และความพึงพอใจตามนิยามของการประเมินผลการดำเนินงานโครงการ โดยข้อคำถามวัดความพึงพอใจแต่ละข้อมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และ น้อยที่สุด ได้แบบสอบถามการรู้จัก/รับรู้และความพึงพอใจต่อผลการดำเนินกิจกรรมตามโครงการใน 6 ด้าน ประเมินในแต่ละโครงการย่อย/กิจกรรม จำแนกตามตำบล ดังนี้

ตำบลลำพญา จำนวน 6 ด้าน จำนวน 19 ข้อ/กิจกรรม ประกอบด้วย ด้านคลังสมองและภูมิปัญญาท้องถิ่น จำนวน 3 ข้อ/กิจกรรม ด้านการส่งเสริมอาชีพด้านศิลปะและวัฒนธรรม จำนวน 5 ข้อ/กิจกรรม ด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม จำนวน 6 ข้อ/กิจกรรม ด้านลานวัฒนธรรม จำนวน 2 ข้อ/กิจกรรม ด้านพิพิธภัณฑสถานพื้นบ้าน จำนวน 2 ข้อ/ด้าน และด้านสารสนเทศและห้องสมุด จำนวน 1 ข้อ/กิจกรรม

ตำบลหินมูล จำนวน 6 ด้าน จำนวน 19 ข้อ/กิจกรรม ประกอบด้วย ด้านคลังสมองและภูมิปัญญาท้องถิ่น จำนวน 6 ข้อ/กิจกรรม ด้านการส่งเสริมอาชีพด้านศิลปะและวัฒนธรรม จำนวน 4 ข้อ/กิจกรรม ด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม จำนวน 4 ข้อ/กิจกรรม ด้านลานวัฒนธรรม จำนวน 1 ข้อ/กิจกรรม ด้านพิพิธภัณฑสถานพื้นบ้าน จำนวน 2 ข้อ/กิจกรรม และด้านสารสนเทศและห้องสมุด จำนวน 2 ข้อ/กิจกรรม

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ผู้ควบคุมปริญญาโท ตรวจสอบความเหมาะสมของข้อคำถาม ในด้านภาษาที่ใช้ ความครอบคลุมและความสอดคล้องตามนิยาม เกณฑ์การให้คะแนน และเกณฑ์การแปลความหมายคะแนน แล้วปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมตามคำแนะนำของอาจารย์ผู้ควบคุมปริญญาโท

5. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงเรียบร้อยแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ด้านโครงการพัฒนาชนบทไทยสายใยชุมชน ด้านระเบียบวิจัยและสถิติ และด้านการวัดและประเมินผล ด้านละ 1 คน รวมจำนวน 3 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face Validity) พบว่า ข้อคำถามทุกข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่เท่ากับ 1.00 (ตั้งรายชื่อผู้เชี่ยวชาญในภาคผนวก ก และการหาคุณภาพของเครื่องมือในภาคผนวก ค) นำแบบสอบถามมาปรับปรุงด้านสำนวนภาษาและประเด็นตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

6. จัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนร้อยละ

มากกว่าหรือเท่ากับ 65.00%	แปลว่า	จำนวนผู้รู้จัก/รับรู้ และเคยเข้าร่วม/ใช้ประโยชน์ จากกิจกรรมอยู่ในระดับมาก
50.00 – 64.99 %	แปลว่า	จำนวนผู้รู้จัก/รับรู้ และเคยเข้าร่วม/ใช้ประโยชน์ จากกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 49.99 %	แปลว่า	จำนวนผู้รู้จัก/รับรู้ และเคยเข้าร่วม/ใช้ประโยชน์ จากกิจกรรมอยู่ในระดับน้อย

เกณฑ์การให้คะแนนความพึงพอใจ

มากที่สุด	5 คะแนน
มาก	4 คะแนน
ปานกลาง	3 คะแนน
น้อย	2 คะแนน
น้อยที่สุด	1 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจ

ตั้งแต่ 4.50 ขึ้นไป	แปลว่า	ความพึงพอใจต่อกิจกรรมโครงการพัฒนาชนบทไทยสายใยชุมชนอยู่ในระดับมากที่สุด
3.50 – 4.49	แปลว่า	ความพึงพอใจต่อกิจกรรมโครงการพัฒนาชนบทไทยสายใยชุมชนอยู่ในระดับมาก
2.50 – 3.49	แปลว่า	ความพึงพอใจต่อกิจกรรมโครงการพัฒนาชนบทไทยสายใยชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง
1.50 – 2.49	แปลว่า	ความพึงพอใจต่อกิจกรรมโครงการพัฒนาชนบทไทยสายใยชุมชนอยู่ในระดับระดับน้อย
เท่ากับ 1.49	แปลว่า	ความพึงพอใจต่อกิจกรรมโครงการพัฒนาชนบทไทยสายใยชุมชนอยู่ในระดับระดับน้อยที่สุด

ฉบับที่ 5 แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อผลกระทบของโครงการ และปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานโครงการ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาโครงการ เอกสารแนวทางดำเนินงาน งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน เพื่อกำหนดประเด็นในการตั้งคำถาม

2. เขียนนิยามตามประเด็นการประเมินผลกระทบของโครงการ และเขียนข้อคำถามให้ตรงกับนิยามของประเด็นการประเมิน จัดทำเป็นแบบสัมภาษณ์ปลายเปิด ตั้งคำถามในประเด็นสำคัญ ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดำเนินโครงการ ด้านการส่งเสริมอาชีพของคนในชุมชน ด้านผลกระทบ และปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานโครงการ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ได้แสดงความคิดเห็นและความรู้สึกอย่างเต็มที่

3. นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ผู้ควบคุมปริญญาโท ตรวจสอบความเหมาะสมของข้อคำถาม ในด้านภาษาที่ใช้ ความครอบคลุมและความสอดคล้องตามนิยาม แล้วปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมตามคำแนะนำของอาจารย์ผู้ควบคุมปริญญาโท

4. จัดพิมพ์เป็นแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับโครงการต่อผลกระทบของโครงการ และปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานโครงการ ฉบับสมบูรณ์ มีข้อคำถามจำนวน 4 ข้อ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูล

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยนัดหมาย วัน เวลา และวิธีการที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยเก็บข้อมูลตามวัน เวลา ที่ได้นัดหมาย รายละเอียดดังตาราง 6

2.1 การสัมภาษณ์ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ตามวัน เวลา ที่ได้นัดหมาย

2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลกับประชากรและกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบสอบถามความคิดเห็น

3. นำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ และนำไปบันทึก วิเคราะห์ และสรุปผล ตามประเด็นการประเมิน

ตาราง 6 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ประเด็น การประเมิน	วัน เวลาเก็บ ข้อมูล	แหล่งข้อมูล/จำนวน	วิธีการเก็บข้อมูล
ด้านบริบท		เด็ก เยาวชน และ ประชาชน	แบบสอบถามความคิดเห็นของ เด็ก เยาวชน ประชาชนต่อ ความต้องการในการพัฒนา ชุมชน
- ตำบลลำพญา	5 – 10 ม.ค. 55	- จำนวน 370 คน	
- ตำบลหินมูล	7 – 12 ม.ค. 55	- จำนวน 375 คน	
ด้านปัจจัยนำเข้า		ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับ โครงการ	แบบสอบถามความคิดเห็นของ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อความ เหมาะสมของปัจจัยนำเข้า
- ตำบลลำพญา	13 – 15 ม.ค. 55	จำนวน 37 คน	
- ตำบลหินมูล	18 – 20 ม.ค. 55	จำนวน 37 คน	
ด้านกระบวนการ		ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับ โครงการ	แบบสอบถามความคิดเห็นของ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อความ เหมาะสมของกระบวนการ ดำเนินงาน
- ตำบลลำพญา	13 – 15 ม.ค. 55	จำนวน 37 คน	
- ตำบลหินมูล	18 – 20 ม.ค. 55	จำนวน 37 คน	
ด้านผลผลิต		เด็ก เยาวชน และ ประชาชน	แบบสอบถามการรู้จัก/รับรู้ และ ความพึงพอใจของเด็ก เยาวชน และประชาชนต่อผลการดำเนิน กิจกรรม
- ตำบลลำพญา	5 – 10 ม.ค. 55	จำนวน 370 คน	
- ตำบลหินมูล	7 – 12 ม.ค. 55	จำนวน 375 คน	
ด้านผลกระทบ และปัญหา อุปสรรค		ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับ โครงการ	แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็น ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อ ผลกระทบของโครงการ และ ปัญหาอุปสรรคการดำเนินงาน โครงการ
- ตำบลลำพญา	21 – 25 ม.ค. 55	จำนวน 13 คน	
- ตำบลหินมูล	26 – 30 ม.ค. 55	จำนวน 13 คน	

6. การจัดทำและวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. หาความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นจากแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์

2. สรุปข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ เป็นความเรียง หาความถี่

3. สรุปผลและเปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมินในแต่ละด้าน ดังนี้

3.1 การประเมินด้านบริบท

คะแนนเฉลี่ยความต้องการในการพัฒนาชุมชนรายด้านและโดยรวมมากกว่าหรือเท่ากับ 8.00 หมายถึง ความต้องการในการพัฒนาชุมชนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์โครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนอยู่ในระดับมาก

3.2 การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า

คะแนนเฉลี่ยความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้ารายด้านและโดยรวมมากกว่าหรือเท่ากับ 3.50 หมายถึง ปัจจัยนำเข้ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก

3.3 การประเมินด้านกระบวนการดำเนินงาน

คะแนนเฉลี่ยความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงานรายด้านและโดยรวมมากกว่าหรือเท่ากับ 3.50 หมายถึง กระบวนการดำเนินงานมีความเหมาะสมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก

3.4 การประเมินด้านผลผลิต

- จำนวนผู้รู้จัก/รับรู้ และเคยเข้าร่วม/ใช้ประโยชน์จากกิจกรรมมากกว่าหรือเท่ากับ ร้อยละ 65 หมายถึง มีผู้รู้จัก/รับรู้ และเคยเข้าร่วม/ใช้ประโยชน์จากกิจกรรมโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนอยู่ในระดับมาก

- คะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจมากกว่าหรือเท่ากับ 3.50 หมายถึง ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนอยู่ในระดับมาก

3.5 การศึกษาด้านผลกระทบ และปัญหาอุปสรรค

- สรุปเป็นความเรียงด้านผลกระทบ และปัญหาอุปสรรค

- หาความถี่ประเด็นด้านผลกระทบ และปัญหาอุปสรรค

- สรุปผลในประเด็นสำคัญ

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

1.1 ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ใช้สูตร (ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ. 2539: 249; อ้างอิงจาก Rovinelli; & Hambleton. 1977)

$$IOC = \frac{\Sigma R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง

ΣR แทน ผลรวมคะแนนจากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2. สถิติพื้นฐาน และสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบกับเกณฑ์

2.1 หาคะแนนเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2538: 73)

$$\bar{X} = \frac{\Sigma x}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน คะแนนเฉลี่ย

Σx แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนคะแนนทั้งหมด

2.2 หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ. 2538: 79)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \Sigma X^2 - (\Sigma X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ΣX^2 แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละคนยกกำลังสอง

$(\Sigma X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2.3 หาค่าร้อยละของคะแนน (Percentage) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2543: 101)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละ
f แทน จำนวนหรือคะแนนที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
N แทน จำนวนหรือคะแนนทั้งหมด



บทที่ 4

ผลการประเมิน

การประเมินโครงการพัฒนารวมไทยสายใยชุมชน จังหวัดนครปฐม ผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบการประเมินแบบซิปปี้ (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีมและคณะ (Stufflebeam & Other. 1971) เป็นกรอบในการประเมินด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต รวมทั้งการศึกษาค้นคว้าและปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานโครงการพัฒนารวมไทยสายใยชุมชน ผลการประเมินสรุปในแต่ละด้านจำแนกตามตำบล ดังนี้

ตอนที่ 1 ด้านบริบท (Context Evaluation)

ประเมินความสอดคล้องของวัตถุประสงค์โครงการพัฒนารวมไทยสายใยชุมชนกับความต้องการในการพัฒนาชุมชน

- คะแนนความต้องการในการพัฒนาชุมชนโดยรวม และรายโครงการ

ตอนที่ 2 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)

ประเมินความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้าของโครงการพัฒนารวมไทยสายใยชุมชนด้านบุคลากร ด้านกิจกรรม ด้านงบประมาณ และด้านวัสดุอุปกรณ์ สถานที่

- คะแนนเฉลี่ยความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้าโดยรวมและรายตำบล

ตอนที่ 3 ด้านกระบวนการ (Process Evaluation)

ประเมินความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงานของโครงการพัฒนารวมไทยสายใยชุมชน ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการจัดกิจกรรม และด้านการติดตามประเมินผล

- คะแนนเฉลี่ยความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงานโดยรวมและรายตำบล

ตอนที่ 4 ด้านผลผลิต (Product Evaluation)

ประเมินการรู้จัก/รับรู้ และความพึงพอใจของประชาชนต่อผลการดำเนินกิจกรรมในโครงการพัฒนารวมไทยสายใยชุมชน 6 ตำบล คือ ด้านคลังสมองภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการส่งเสริมอาชีพด้านศิลปะและวัฒนธรรม ด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ด้านลานวัฒนธรรม ด้านพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน และด้านสารสนเทศและห้องสมุดชุมชน

- คะแนนร้อยละการรับรู้เกี่ยวกับกิจกรรมในโครงการ
- คะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อผลการดำเนินกิจกรรมในโครงการ

ตอนที่ 5 ด้านผลกระทบ (Impact) และปัญหาอุปสรรค

ศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการจัดโครงการพัฒนารวมไทยสายใยชุมชน ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดำเนินโครงการ และ ด้านการส่งเสริมอาชีพของคนในชุมชน และ ศึกษาปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานโครงการพัฒนารวมไทยสายใยชุมชน

- สรุปประเด็นสำคัญของผลกระทบด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดำเนินโครงการพัฒนารวมไทยสายใยชุมชน และ ด้านการส่งเสริมอาชีพของคนในชุมชน และสรุปประเด็นสำคัญด้านปัญหาอุปสรรค

ตอนที่ 1 ด้านบริบท (Context Evaluation)

ตำบลลำพญา

แบบสอบถามด้านบริบทและด้านผลผลิตเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างเด็ก เยาวชน และ ประชาชน จำนวน 370 คน ได้รับคืนมาและมีความถูกต้องสมบูรณ์ จำนวน 360 ชุด คิดเป็นร้อยละ 97.29 นำมาวิเคราะห์สรุปผล รายละเอียดดังตาราง 7

ตาราง 7 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นด้านบริบทและด้านผลผลิตตำบลลำพญา

ตัวแปร	จำนวน (n = 360)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	170	47.2
หญิง	190	52.8
อายุ		
น้อยกว่า 15 ปี	2	0.6
15 – 20 ปี	19	5.3
21 – 25 ปี	27	7.5
26 – 30 ปี	46	12.8
31 – 35 ปี	62	17.2
36 – 40 ปี	51	14.1
41 – 45 ปี	80	22.2
46 – 50 ปี	42	11.7
51 ปีขึ้นไป	31	8.6

ตาราง 7 (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน (n = 360)	ร้อยละ
วุฒิการศึกษา		
ประถมศึกษา	96	26.7
มัธยมศึกษา	130	36.1
ปวช./ปวส.	54	18.3
ปริญญาตรี	66	2.2
สูงกว่าปริญญาตรี	8	1.7
อื่นๆ	6	0.2
อาชีพ		
ข้าราชการ	11	3.1
พนักงานของรัฐ/รัฐวิสาหกิจ	9	2.5
พนักงานหน่วยงานเอกชน	41	11.4
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	61	16.9
นักเรียน/นักศึกษา	9	2.5
เกษตรกร	201	55.8
รับจ้าง/อื่น ๆ	28	7.8

จากตาราง 7 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นด้านบริบทและด้านผลผลิตตำบลลำพญา จำนวน 360 คน จำแนกตามเพศ แบ่งเป็นชาย จำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 47.2 และหญิง จำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 52.8 จำแนกตามอายุ 3 ลำดับแรก อยู่ในช่วงอายุ 41 – 45 ปี จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 22.2 อายุ 31 – 35 ปี จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 17.2 และอายุ 36 – 40 ปี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 14.1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา 3 ลำดับแรก มีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษา จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 36.1 ประถมศึกษา จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 26.7 และ ปริญญาตรี จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 18.3 จำแนกตามอาชีพ 3 ลำดับแรก ประกอบอาชีพเกษตรกร จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 55.8 ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 16.9 และ พนักงานหน่วยงานเอกชน จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 11.4 ตามลำดับ

ผลจากการสอบถามความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ ด้านความต้องการในการพัฒนาชุมชนตามประเด็นวัตถุประสงค์โครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนตำบลลำพญา รายละเอียดดังตาราง 8

ตาราง 8 ความต้องการในการพัฒนาชุมชนตำบลลำพญา

คำถาม	\bar{X}	แปลผล
1. ด้านการเสริมสร้างแหล่งการเรียนรู้และการถ่ายทอด ภูมิปัญญาท้องถิ่น		
1.1 พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น	8.71	มาก
1.2 ศาลาอ่านหนังสือประชาชน/ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน	8.82	มาก
1.3 ห้องสมุด/แหล่งข้อมูลสารสนเทศ	8.82	มาก
1.4 ลานวัฒนธรรม	8.77	มาก
1.5 ศูนย์การเรียนรู้	8.80	มาก
รวมเฉลี่ย	8.78	มาก
2. ด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน		
2.1 คุณธรรมจริยธรรม	8.88	มาก
2.2 จิตสำนึกรักษ์และความภาคภูมิใจในท้องถิ่น	8.85	มาก
รวมเฉลี่ย	8.86	มาก
3. ด้านการพัฒนาศักยภาพทุนทางสังคมที่มีรากฐานมาจาก วัฒนธรรมท้องถิ่น		
3.1 ตลาดชุมชน	8.84	มาก
3.2 อาชีพจากภูมิปัญญาท้องถิ่น	8.84	มาก
3.3 ผลิตภัณฑ์ชุมชน/สินค้าโอท็อป	8.83	มาก
รวมเฉลี่ย	8.83	มาก
4. ด้านการมีส่วนร่วมในงานด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม		
4.1 ร่วมคิด/ร่วมวางแผน	8.80	มาก
4.2 ร่วมดำเนินงาน	8.78	มาก
4.3 ร่วมติดตามผล	8.79	มาก
รวมเฉลี่ย	8.78	มาก
รวมเฉลี่ยทั้งหมด	8.81	มาก

จากตาราง 8 พบว่า ประชาชนมีความต้องการในการพัฒนาชุมชนสอดคล้องกับ
วัตถุประสงค์ของโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนตำบลลำพญา โดยรวมอยู่ในระดับมาก มี
คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 8.81 สูงกว่าเกณฑ์ (มีคะแนนเฉลี่ยมากกว่าหรือเท่ากับ 8.00)

เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนมีความต้องการในการพัฒนาชุมชนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ด้านการพัฒนาศักยภาพทางสังคมที่มีรากฐานมาจากวัฒนธรรมท้องถิ่น ด้านการเสริมสร้างแหล่งการเรียนรู้และการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น และด้านการมีส่วนร่วมในงานด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 8.86, 8.83, 8.78 และ 8.78 ตามลำดับ

เมื่อจำแนกเป็นรายกิจกรรม พบว่า กิจกรรมที่ประชาชนมีความต้องการในการพัฒนาชุมชนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน 3 ลำดับแรก ได้แก่ คุณธรรมจริยธรรม จิตสำนึกรักษ์และความภาคภูมิใจในท้องถิ่น ตลาดชุมชน และอาชีพจากภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นกิจกรรมที่ประชาชนมีความต้องการในการพัฒนาชุมชนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 8.88, 8.85, 8.84 และ 8.84 ตามลำดับ

ตำบลหินมูล

แบบสอบถามด้านบริบทและด้านผลผลิตเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างเด็ก เยาวชน และประชาชน จำนวน 375 คน ได้รับคืนมาและมีความถูกต้องสมบูรณ์ จำนวน 365 คิดเป็นร้อยละ 97.33 นำมาวิเคราะห์สรุปผล รายละเอียดดังตาราง 9

ตาราง 9 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นด้านบริบทและด้านผลผลิตตำบลหินมูล

ตัวแปร	จำนวน (n = 365)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	166	45.5
หญิง	199	54.5
อายุ		
น้อยกว่า 15 ปี	9	2.5
15 – 20 ปี	31	8.5
21 – 25 ปี	28	7.7
26 – 30 ปี	37	10.1
31 – 35 ปี	65	17.8
36 – 40 ปี	42	11.5
41 – 45 ปี	59	16.2
46 – 50 ปี	50	13.7
51 ปีขึ้นไป	44	12.0

ตาราง 9 (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน (n = 365)	ร้อยละ
วุฒิการศึกษา		
ประถมศึกษา	83	22.7
มัธยมศึกษา	129	35.3
ปวช./ปวส.	63	17.3
ปริญญาตรี	55	15.1
สูงกว่าปริญญาตรี	7	1.9
อื่นๆ	28	7.7
อาชีพ		
ข้าราชการ	18	4.9
พนักงานของรัฐ/รัฐวิสาหกิจ	15	4.1
พนักงานหน่วยงานเอกชน	35	9.6
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	70	19.2
นักเรียน/นักศึกษา	31	8.5
เกษตรกร	175	47.9
รับจ้าง/อื่น ๆ	21	5.8

จากตาราง 9 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นด้านบริบทและด้านผลผลิตตำบล หินมูล จำนวน 365 คน จำแนกตามเพศ แบ่งเป็นชาย จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 45.5 และ หญิง จำนวน 199 คน คิดเป็นร้อยละ 54.5 จำแนกตามอายุ 3 ลำดับแรก อยู่ในช่วงอายุ 31 – 35 ปี จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 17.8 อายุ 41 – 45 ปี จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 16.2 และ อายุ 46 – 50 ปี จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 13.7 จำแนกตามวุฒิการศึกษา 3 ลำดับแรก มีการศึกษา อยู่ในระดับมัธยมศึกษา จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 35.3 ประถมศึกษา จำนวน 83 คน คิดเป็น ร้อยละ 22.7 และ ปวช./ปวส. จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 17.3 จำแนกตามอาชีพ 3 ลำดับแรก ประกอบอาชีพเกษตรกร จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 47.9 ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 19.2 และ พนักงานหน่วยงานเอกชน จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 9.6 ตามลำดับ

ผลจากการสอบถามความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ ด้านความต้องการในการพัฒนา ชุมชนตามประเด็นวัตถุประสงค์โครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนตำบลหินมูล รายละเอียดดัง ตาราง 10

ตาราง 10 ความต้องการในการพัฒนาชุมชนตำบลหินมูล

คำถาม	\bar{X}	แปลผล
1. ด้านการเสริมสร้างแหล่งการเรียนรู้และการถ่ายทอด ภูมิปัญญาท้องถิ่น		
1.1 พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น	7.90	ค่อนข้างมาก
1.2 ศาลาอ่านหนังสือประชาชน/ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน	8.09	มาก
1.3 ห้องสมุด/แหล่งข้อมูลสารสนเทศ	7.85	ค่อนข้างมาก
1.4 ลานวัฒนธรรม	7.95	ค่อนข้างมาก
1.5 ศูนย์การเรียนรู้	7.99	ค่อนข้างมาก
รวมเฉลี่ย	7.95	ค่อนข้างมาก
2. ด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน		
2.1 คุณธรรมจริยธรรม	7.83	ค่อนข้างมาก
2.2 จิตสำนึกรักและสามัคคีในท้องถิ่น	7.82	ค่อนข้างมาก
รวมเฉลี่ย	7.82	ค่อนข้างมาก
3. ด้านการพัฒนาศักยภาพทุนทางสังคมที่มีรากฐานมาจาก วัฒนธรรมท้องถิ่น		
3.1 ตลาดชุมชน	7.84	ค่อนข้างมาก
3.2 อาชีพจากภูมิปัญญาท้องถิ่น	8.03	มาก
3.3 ผลิตภัณฑ์ชุมชน/สินค้าโอท็อป	7.88	ค่อนข้างมาก
รวมเฉลี่ย	7.91	ค่อนข้างมาก
4. ด้านการมีส่วนร่วมในงานด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม		
4.1 ร่วมคิด/ร่วมวางแผน	7.82	ค่อนข้างมาก
4.2 ร่วมดำเนินงาน	7.79	ค่อนข้างมาก
4.3 ร่วมติดตามผล	7.62	ค่อนข้างมาก
รวมเฉลี่ย	7.74	ค่อนข้างมาก
รวมเฉลี่ยทั้งหมด	7.87	ค่อนข้างมาก

จากตาราง 10 พบว่า ประชาชนมีความต้องการในการพัฒนาชุมชนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนตำบลหินมูล โดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 7.87 ต่ำกว่าเกณฑ์ (คะแนนเฉลี่ยมากกว่าหรือเท่ากับ 8.00)

เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนมีความต้องการในการพัฒนาชุมชนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนอยู่ในระดับค่อนข้างมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านการเสริมสร้างแหล่งการเรียนรู้และการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการพัฒนาศักยภาพทุนทางสังคมที่มีรากฐานมาจากวัฒนธรรมท้องถิ่น ด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และ ด้านการมีส่วนร่วมในงานด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 7.95 , 7.91 , 7.82 และ 7.74 ตามลำดับ

เมื่อจำแนกเป็นรายกิจกรรม พบว่า กิจกรรมที่ประชาชนมีความต้องการในการพัฒนาชุมชนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน 3 ลำดับแรก ได้แก่ ศาลาอ่านหนังสือประชาชน/ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน อาชีพจากภูมิปัญญาท้องถิ่น และ ศูนย์การเรียนรู้ เป็นกิจกรรมที่ประชาชนมีความต้องการในการพัฒนาชุมชนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนอยู่ในระดับมาก และค่อนข้างมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 8.09 , 8.03 และ 7.99 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)

ตำบลลำพญา

แบบสอบถามด้านปัจจัยนำเข้าเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างผู้เกี่ยวข้องกับโครงการ จำนวน 32 คน ได้รับคืนมาและมีความถูกต้องสมบูรณ์ จำนวน 30 ชุด คิดเป็นร้อยละ 93.75 นำมาวิเคราะห์สรุปผล รายละเอียดดังตาราง 11

ตาราง 11 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นด้านปัจจัยนำเข้า และด้านกระบวนการ
 ตำบลลำพญา

ตัวแปร	จำนวน (n = 30)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	15	50.0
หญิง	15	50.0
อายุ		
21 – 25 ปี	1	3.3
26 – 30 ปี	1	3.3
31 – 35 ปี	4	13.3
36 – 40 ปี	5	16.7
41 – 45 ปี	9	30.0
46 – 50 ปี	6	20.0
51 ปีขึ้นไป	4	13.3
วุฒิการศึกษา		
ประถมศึกษา	1	3.3
มัธยมศึกษา	6	20.0
ปวช./ปวส.	2	6.7
ปริญญาตรี	18	60.0
สูงกว่าปริญญาตรี	3	10.0
อาชีพ		
ข้าราชการ	10	33.3
พนักงานของรัฐ/รัฐวิสาหกิจ	9	30.0
พนักงานหน่วยงานเอกชน	3	10.0
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	3	10.0
เกษตรกร	5	16.7
ความเกี่ยวข้องกับโครงการ		
บุคลากรของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด	5	16.7
คณะกรรมการโครงการ	17	56.6
บุคลากรของหน่วยงานอื่นและผู้นำชุมชน	8	26.7

จากตาราง 11 พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องข้อกับโครงการพัฒนารวมไทยสายใยชุมชน ตำบลลำพญา ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นด้านปัจจัยนำเข้า และด้านกระบวนการ จำนวน 30 คน จำแนกตามเพศแบ่งเป็นชาย จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 50 และ หญิง จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 50 จำแนกตามอายุ 3 ลำดับแรก อยู่ในช่วงอายุ 41 – 45 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 30.0 อายุ 46 – 50 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 20 และอายุ 36 – 40 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 16.7 จำแนกตามวุฒิการศึกษา 3 ลำดับแรก มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 60 มัธยมศึกษา จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 20 และ สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 10 จำแนกตามอาชีพ 3 ลำดับแรก เป็นข้าราชการ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3 พนักงานของรัฐ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 30 และ เกษตรกร จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 16.7 จำแนกตามความเกี่ยวข้องข้อกับโครงการ ส่วนใหญ่เป็นคณะกรรมการโครงการ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 56.6 บุคลากรของหน่วยงานอื่นและผู้นำชุมชน จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 26.7 และ บุคลากรของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 16.7 ตามลำดับ

ผลการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้าของโครงการพัฒนารวมไทยสายใยชุมชนตำบลลำพญา รายละเอียดดังตาราง 12

ตาราง 12 ความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้าตำบลลำพญา

ประเด็น	\bar{X}	SD	แปลผล
1. ด้านบุคลากร			
1.1 บุคลากรของโครงการมีจำนวนเพียงพอ	3.67	.66	ค่อนข้างมาก
1.2 บุคลากรของโครงการมีความรู้ความสามารถเหมาะสม	3.53	.73	ค่อนข้างมาก
1.3 บุคลากรของโครงการมีความเสียสละ	3.53	.62	ค่อนข้างมาก
1.4 บุคลากรของโครงการมีหน้าที่รับผิดชอบที่ชัดเจน	3.57	.56	ค่อนข้างมาก
1.5 บุคลากรของโครงการทำงานเป็นทีม	3.30	.65	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.52	.51	ค่อนข้างมาก
2. ด้านกิจกรรม			
2.1 กิจกรรมตามโครงการสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ	3.63	.61	ค่อนข้างมาก
2.2 กิจกรรมตามโครงการมีประโยชน์ต่อชุมชนโดยรวม	3.70	.83	ค่อนข้างมาก

ตาราง 12 (ต่อ)

ประเด็น	\bar{X}	SD	แปลผล
2.3 กิจกรรมตามโครงการเกิดขึ้นจากความต้องการ ของประชาชน	3.20	.76	ปานกลาง
2.4 กิจกรรมตามโครงการมีความหลากหลาย	3.60	.93	ค่อนข้างมาก
2.5 ระยะเวลาการจัดกิจกรรมตามโครงการมีความ เหมาะสม	3.13	.68	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.43	.61	ปานกลาง
3. ด้านงบประมาณ			
3.1 งบประมาณที่ได้รับจัดสรรเพียงพอต่อการ ดำเนินงาน	3.13	.97	ปานกลาง
3.2 ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานอื่นๆ	3.60	.81	ค่อนข้างมาก
3.3 มีการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณอย่างเหมาะสม	3.17	.79	ปานกลาง
3.4 การจัดทำเอกสาร หลักฐานในการใช้จ่าย งบประมาณถูกต้อง ตรวจสอบได้	3.57	.56	ค่อนข้างมาก
3.5 การรายงานการใช้จ่ายงบประมาณต่อผู้มีส่วน เกี่ยวข้องตามระยะเวลาที่กำหนด	3.20	.76	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.33	.65	ปานกลาง
4. ด้านวัสดุอุปกรณ์ สถานที่			
4.1 วัสดุอุปกรณ์เพียงพอกับการดำเนินงาน	3.37	.89	ปานกลาง
4.2 วัสดุอุปกรณ์มีความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรม ตามโครงการ/อยู่ในสภาพดี	3.43	.56	ปานกลาง
4.3 สถานที่เพียงพอกับการดำเนินงาน	3.60	.85	ค่อนข้างมาก
4.4 สถานที่มีความสะอาด เป็นระเบียบ เรียบร้อย	3.50	.90	ค่อนข้างมาก
4.5 ได้รับการสนับสนุน วัสดุอุปกรณ์ สถานที่จาก บุคคล/หน่วยงานอื่น	3.67	.80	ค่อนข้างมาก
รวมเฉลี่ย	3.51	.69	ค่อนข้างมาก
รวมเฉลี่ยทั้งหมด	3.45	.54	ปานกลาง

จากตาราง 12 พบว่า ความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้าตำบลลำพญา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.45 ต่ำกว่าเกณฑ์ (คะแนนเฉลี่ยมากกว่าหรือเท่ากับ 3.50)

เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้าด้านที่อยู่ในระดับค่อนข้างมาก ได้แก่ ด้านบุคลากร และด้านวัสดุอุปกรณ์ สถานที่ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.52 และ 3.51 และด้านที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านกิจกรรม และ ด้านงบประมาณ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.43 และ 3.33 ตามลำดับ

เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยนำเข้าที่มีความเหมาะสม 3 ลำดับแรก ได้แก่ กิจกรรมตามโครงการมีประโยชน์ต่อชุมชนโดยรวม บุคลากรของโครงการมีจำนวนเพียงพอ และ กิจกรรมตามโครงการสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ เป็นปัจจัยนำเข้าที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 , 3.67 และ 3.63 ตามลำดับ

ตำบลหินมูล

แบบสอบถามด้านปัจจัยนำเข้า เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างผู้เกี่ยวข้องกับโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน จำนวน 32 คน ได้รับคืนมาและมีความถูกต้องสมบูรณ์ จำนวนทั้งหมด 26 ชุด คิดเป็นร้อยละ 81.25 นำมาวิเคราะห์สรุปผล รายละเอียดดังตาราง 13

ตาราง 13 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นด้านปัจจัยนำเข้า และด้านกระบวนการ
ตำบลหินมูล

ตัวแปร	จำนวน (n = 26)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	12	46.2
หญิง	14	53.8
อายุ		
21 – 25 ปี	2	7.7
26 – 30 ปี	2	7.7
31 – 35 ปี	3	11.5
36 – 40 ปี	4	15.4
41 – 45 ปี	5	19.2
46 – 50 ปี	6	23.1
51 ปีขึ้นไป	4	15.4

ตาราง 13 (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน (n = 26)	ร้อยละ
วุฒิการศึกษา		
ประถมศึกษา	0	0.0
มัธยมศึกษา	4	15.4
ปวช./ปวส.	3	11.5
ปริญญาตรี	15	57.7
สูงกว่าปริญญาตรี	4	15.4
อาชีพ		
ข้าราชการ	9	34.6
พนักงานของรัฐ/รัฐวิสาหกิจ	8	30.8
พนักงานหน่วยงานเอกชน	2	7.7
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	5	19.2
เกษตรกร	2	7.7
ความเกี่ยวข้องกับโครงการ		
บุคลากรของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด	5	19.2
คณะกรรมการโครงการ	16	61.6
บุคลากรของหน่วยงานอื่นและผู้นำชุมชน	5	19.2

จากตาราง 13 พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนตำบลหินมูล ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นด้านปัจจัยนำเข้า มีจำนวน 26 คน แบ่งเป็นชาย จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 46.2 และ หญิง จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 53.8 จำแนกตามอายุ 3 ลำดับแรก อยู่ในช่วงอายุ 46 – 50 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 23.1 อายุ 41 – 45 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 19.2 และ อายุ 36 – 40 ปี, 51 ปีขึ้นไป จำนวนละ 4 คน คิดเป็นร้อยละ 15.4 จำแนกตามวุฒิการศึกษา 3 ลำดับแรก มีการศึกษาอยู่ในระดับ ปริญญาตรี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 57.7 สูงกว่าปริญญาตรี ,มัธยมศึกษา จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 15.4 และปวช./ปวส. จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 11.5 จำแนกตามอาชีพ 3 ลำดับแรก เป็นข้าราชการ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 34.6 พนักงานของรัฐ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 30.8 และ ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 19.2 จำแนกตามความเกี่ยวข้องกับโครงการส่วนใหญ่เป็นคณะกรรมการโครงการ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 61.6 บุคลากรของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด และ บุคลากรของหน่วยงานอื่นและผู้นำชุมชน จำนวนละ 5 คน คิดเป็นร้อยละ 19.2 ตามลำดับ

ผลการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้าของโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนตำบลหินมูล รายละเอียดดังตาราง 14

ตาราง 14 ความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้าตำบลหินมูล

ประเด็น	\bar{X}	SD	แปลผล
1. ด้านบุคลากร			
1.1 บุคลากรของโครงการมีจำนวนเพียงพอ	3.08	.62	ปานกลาง
1.2 บุคลากรของโครงการมีความรู้ความสามารถเหมาะสม	3.62	.49	ค่อนข้างมาก
1.3 บุคลากรของโครงการมีความเสียสละ	3.77	.76	ค่อนข้างมาก
1.4 บุคลากรของโครงการมีหน้าที่รับผิดชอบที่ชัดเจน	3.23	.58	ปานกลาง
1.5 บุคลากรของโครงการทำงานเป็นทีม	3.12	.58	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.36	.38	ปานกลาง
2. ด้านกิจกรรม			
2.1 กิจกรรมตามโครงการสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ	3.62	.57	ค่อนข้างมาก
2.2 กิจกรรมตามโครงการมีประโยชน์ต่อชุมชนโดยรวม	3.58	.70	ค่อนข้างมาก
2.3 กิจกรรมตามโครงการเกิดขึ้นจากความต้องการของประชาชน	2.77	.51	ปานกลาง
2.4 กิจกรรมตามโครงการมีความหลากหลาย	3.35	.68	ปานกลาง
2.5 ระยะเวลาการจัดกิจกรรมตามโครงการมีความเหมาะสม	2.85	.46	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.23	.36	ปานกลาง
3. ด้านงบประมาณ			
3.1 งบประมาณที่ได้รับจัดสรรเพียงพอต่อการดำเนินงาน	2.27	.60	ค่อนข้างน้อย
3.2 ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานอื่นๆ	2.62	.80	ปานกลาง
3.3 มีการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณอย่างเหมาะสม	2.92	.68	ปานกลาง
3.4 การจัดทำเอกสาร หลักฐานในการใช้จ่ายงบประมาณถูกต้อง ตรวจสอบได้	3.54	.58	ค่อนข้างมาก

ตาราง 14 (ต่อ)

ประเด็น	\bar{X}	SD	แปลผล
3.5 การรายงานการใช้จ่ายงบประมาณต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตามระยะเวลาที่กำหนด	3.15	.54	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	2.90	.47	ปานกลาง
4. ด้านวัสดุอุปกรณ์ สถานที่			
4.1 วัสดุอุปกรณ์เพียงพอกับการดำเนินงาน	2.88	.58	ปานกลาง
4.2 วัสดุอุปกรณ์มีความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมตามโครงการ/อยู่ในสภาพดี	3.04	.44	ปานกลาง
4.3 สถานที่เพียงพอกับการดำเนินงาน	3.19	.49	ปานกลาง
4.4 สถานที่มีความสะอาด เป็นระเบียบ เรียบร้อย	3.12	.51	ปานกลาง
4.5 ได้รับการสนับสนุน วัสดุอุปกรณ์ สถานที่จากบุคคล/หน่วยงานอื่น	3.19	.56	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.08	.42	ปานกลาง
รวมเฉลี่ยทั้งหมด	3.14	.29	ปานกลาง

ตาราง 14 พบว่า ความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้าตำบลหินมูล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.14 ต่ำกว่าเกณฑ์ (คะแนนเฉลี่ยมากกว่าหรือเท่ากับ 3.50)

เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านกิจกรรม ด้านวัสดุอุปกรณ์ สถานที่ และ ด้านงบประมาณ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.36 , 3.23 , 3.08 และ 2.90 ตามลำดับ

เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยนำเข้าที่มีความเหมาะสม 3 ลำดับแรก ได้แก่ บุคลากรของโครงการมีความเสียสละ บุคลากรของโครงการมีความรู้ความสามารถ กิจกรรมตามโครงการสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ และ กิจกรรมตามโครงการมีประโยชน์ต่อชุมชนโดยรวม เป็นปัจจัยนำเข้าที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 , 3.62 , 3.62 และ 3.58 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ด้านกระบวนการ (Process Evaluation)

ตำบลลำพญา

ผลการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อความเหมาะสมด้านกระบวนการของโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน ตำบลลำพญา รายละเอียดดังตาราง 15 ทั้งนี้จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามรายละเอียดดังตาราง 15

ตาราง 15 ความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงานตำบลลำพญา

ประเด็น	\bar{X}	SD	แปลผล
1. ด้านการวางแผน			
1.1 มีการศึกษานโยบายของกรมส่งเสริมวัฒนธรรมก่อนการวางแผน	3.60	.72	ค่อนข้างมาก
1.2 มีการศึกษาความต้องการของชุมชนก่อนการวางแผน	3.53	.90	ค่อนข้างมาก
1.3 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการดำเนินงาน	3.23	.67	ปานกลาง
1.4 จัดทำแผนการดำเนินงานระยะสั้น ระยะปานกลาง และระยะยาวไว้อย่างชัดเจน	2.67	.54	ปานกลาง
1.5 นำเสนอแผนการดำเนินงานแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	3.13	.68	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.23	.55	ปานกลาง
2. ด้านการจัดกิจกรรม			
2.1 กำหนดคณะทำงานดำเนินการจัดกิจกรรมในแต่ละโครงการอย่างชัดเจน	3.53	.81	ค่อนข้างมาก
2.2 จัดกิจกรรมได้ตามเวลาที่กำหนด	3.23	.62	ปานกลาง
2.3 มีการปรับเปลี่ยนกิจกรรมให้เข้ากับสถานการณ์ในปัจจุบัน	3.30	.80	ปานกลาง
2.4 กิจกรรมบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด	3.10	.96	ปานกลาง
2.5 การขยายผลการดำเนินกิจกรรมไปยังกลุ่มเป้าหมาย/พื้นที่อื่นๆ	2.40	.62	ค่อนข้างน้อย
รวมเฉลี่ย	3.12	.55	ปานกลาง

ตาราง 15 (ต่อ)

ประเด็น	\bar{X}	SD	แปลผล
3. ด้านการติดตามประเมินผล			
3.1 กำหนดคณะทำงานในการติดตามประเมินผล โครงการไว้อย่างชัดเจน	3.13	.68	ปานกลาง
3.2 การติดตามประเมินผลเป็นไปตามระยะเวลาที่ กำหนด	3.07	.64	ปานกลาง
3.3 การติดตามประเมินผลเป็นไปอย่างมีระบบ	3.70	.71	ค่อนข้างมาก
3.4 จัดทำรายงานสรุปผลการติดตามประเมินผลและ รายงานต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	3.47	.68	ปานกลาง
3.5 นำผลของการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนา โครงการ	3.10	.71	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.19	.58	ปานกลาง
รวมเฉลี่ยทั้งหมด	3.18	.52	ปานกลาง

จากตาราง 15 พบว่า ความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงานตำบลลำพญา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.18 ต่ำกว่าเกณฑ์ (คะแนนเฉลี่ยมากกว่าหรือเท่ากับ 3.50)

เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงานด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการติดตามประเมินผล และ ด้านการจัดกิจกรรม มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.23 , 3.19 และ 3.12 ตามลำดับ

เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า กระบวนการดำเนินงานที่มีความเหมาะสม 3 ลำดับแรก ได้แก่ การติดตามประเมินผลเป็นไปอย่างมีระบบ มีการศึกษานโยบายของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ก่อนการวางแผน กำหนดคณะทำงานดำเนินการจัดกิจกรรมในแต่ละโครงการอย่างชัดเจน และ มีการศึกษาความต้องการของชุมชนก่อนการวางแผน เป็นกระบวนการดำเนินงานที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 , 3.60, 3.53 และ 3.53 ตามลำดับ

ตำบลหินมูล

ผลการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อความเหมาะสมด้านกระบวนการของโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน ตำบลลำพญา รายละเอียดดังตาราง 16 ทั้งนี้ จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามรายละเอียดดังตาราง 13

ตาราง 16 ความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงานตำบลหินมูล

ประเด็น	\bar{X}	SD	แปลผล
1. ด้านการวางแผน			
1.1 มีการศึกษานโยบายของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ก่อนการวางแผน	3.65	.48	ค่อนข้างมาก
1.2 มีการศึกษาความต้องการของชุมชนก่อนการ วางแผน	3.42	.57	ปานกลาง
1.3 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำ แผนการดำเนินงาน	3.23	.58	ปานกลาง
1.4 จัดทำแผนการดำเนินงานระยะสั้น ระยะปาน กลาง และระยะยาวไว้อย่างชัดเจน	2.77	.51	ปานกลาง
1.5 นำเสนอแผนการดำเนินงานแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	3.15	.46	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.24	.36	ปานกลาง
2. ด้านการจัดกิจกรรม			
2.1 กำหนดคณะทำงานดำเนินการจัดกิจกรรมในแต่ละ โครงการอย่างชัดเจน	3.62	.57	ค่อนข้างมาก
2.2 จัดกิจกรรมได้ตามเวลาที่กำหนด	3.23	.58	ปานกลาง
2.3 มีการปรับเปลี่ยนกิจกรรมให้เข้ากับสถานการณ์ ในปัจจุบัน	2.88	.76	ปานกลาง
2.4 กิจกรรมบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด	2.58	.50	ปานกลาง
2.5 การขยายผลการดำเนินกิจกรรมไปยังกลุ่ม เป้าหมาย/พื้นที่อื่นๆ	2.12	.76	ค่อนข้างน้อย
รวมเฉลี่ย	2.88	.46	ปานกลาง
3. ด้านการติดตามประเมินผล			
3.1 กำหนดคณะทำงานในการติดตามประเมินผล โครงการไว้อย่างชัดเจน	2.81	.56	ปานกลาง
3.2 การติดตามประเมินผลเป็นไปตามระยะเวลาที่ กำหนด	3.08	.62	ปานกลาง
3.3 การติดตามประเมินผลเป็นไปอย่างมีระบบ	3.08	.56	ปานกลาง
3.4 จัดทำรายงานสรุปผลการติดตามประเมินผลและ รายงานต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	3.19	.49	ปานกลาง

ตาราง 16 (ต่อ)

ประเด็น	\bar{X}	SD	แปลผล
3.5 นำผลของการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนา โครงการ	3.08	.48	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.04	.40	ปานกลาง
รวมเฉลี่ยทั้งหมด	3.05	.33	ปานกลาง

จากตาราง 16 พบว่า ความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงานตำบลหินมูล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.05 ต่ำกว่าเกณฑ์ (คะแนนเฉลี่ยมากกว่าหรือเท่ากับ 3.50)

เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงานด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการติดตามประเมินผล และด้านการจัดกิจกรรม มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.24 , 3.04 และ 2.88 ตามลำดับ

เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า กระบวนการดำเนินงานที่มีความเหมาะสม 3 ลำดับแรก ได้แก่ มีการศึกษานโยบายของกรมส่งเสริมวัฒนธรรมก่อนการวางแผน กำหนดคณะทำงาน ดำเนินการจัดกิจกรรมในแต่ละโครงการอย่างชัดเจน และ มีการศึกษาความต้องการของชุมชนก่อนการวางแผน เป็นกระบวนการดำเนินงานที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 , 3.62 และ 3.42 ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ด้านผลผลิต (Product Evaluation)

ตำบลลำพญา

การรับรู้และความพึงพอใจของประชาชนต่อผลการดำเนินกิจกรรมในโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนตำบลลำพญา รายละเอียดดังตาราง 17 ทั้งนี้ จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม รายละเอียดดังตาราง 17

ตาราง 17 การรับรู้และความพึงพอใจของประชาชนต่อผลการดำเนินกิจกรรมในโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนตำบลลำพญา

กิจกรรม	การรับรู้ และความพึงพอใจ (n = 360)							
	ไม่รู้จัก/ไม่เคย รับรู้		รู้จัก/รับรู้ แต่ไม่เคยเข้าร่วม/ ใช้ประโยชน์จากกิจกรรม		รู้จัก/รับรู้ และเคยเข้าร่วม/ใช้ประโยชน์จาก กิจกรรม และมีความพึงพอใจต่อกิจกรรม		\bar{X}	แปลผล
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
1. ด้านคลังสมองและภูมิปัญญาท้องถิ่น								
1.1 นายณรงค์ศักดิ์ เลิศสิทธิพันธ์ ด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมท้องถิ่น	0	0.0	26	7.2	334	92.8	4.65	มากที่สุด
1.2 นายสมศักดิ์ เอี่ยมพลับใหญ่ ด้านประวัติศาสตร์ท้องถิ่นและชุมชน	302	83.9	26	7.2	32	8.9	3.97	มาก
1.3 นายชาติรี ต่วนศรีแก้ว ด้านเกษตรพอเพียงและพลังงานทดแทน	0	0	32	8.9	328	91.1	3.80	มาก
2. ด้านการส่งเสริมอาชีพ								
2.1 ตลาดน้ำลำพญา	0	0.0	7	1.9	353	98.1	4.25	มาก
2.2 การนวดแผนไทย	2	0.6	68	18.9	290	80.5	3.52	มาก
2.3 การจักสานด้วยไม้ไผ่	0	0.0	48	13.3	312	86.7	3.42	ปานกลาง
2.4 การจักสานด้วยผักตบชวา	0	0.0	48	13.3	312	86.7	3.46	ปานกลาง
2.5 งานช่างฝีมือก่อสร้าง	0	0.0	55	15.3	305	84.7	3.53	มาก

ตาราง 17 (ต่อ)

กิจกรรม	การรับรู้ และความพึงพอใจ (n = 360)							
	ไม่รู้จักร/ไม่เคย รับรู้		รู้จัก/รับรู้ แต่ไม่เคยเข้าร่วม/ ใช้ประโยชน์จากกิจกรรม		รู้จัก/รับรู้ และเคยเข้าร่วม/ใช้ประโยชน์จาก กิจกรรม และมีความพึงพอใจต่อกิจกรรม		\bar{X}	แปลผล
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
3. ด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม								
3.1 โครงการบวชอุบาสิกาแก้ว	0	0.0	50	13.9	310	86.1	3.66	มาก
3.2 โครงการปฏิบัติธรรม นั่งสมาธิ ณ วัดกัลยาณมิตร	271	75.3	75	20.8	14	3.9	4.58	มากที่สุด
3.3 การแสดงมุทิตาจิต เนื่องในโอกาส สำคัญต่างๆ	2	0.6	37	10.3	321	89.1	3.89	มาก
3.4 โครงการสร้างจิตอาสา ปลูก จิตสำนึกให้เยาวชนช่วยกันดูแล สิ่งแวดล้อมและแม่น้ำท่าจีน	2	0.6	33	9.1	325	90.3	3.93	มาก
3.5 โรงเรียนวิถีพุทธ	0	0.0	43	11.9	317	80.1	3.91	มาก
3.6 โครงการทำบุญทุกวันพระ	0	0.0	38	10.6	322	89.4	3.89	มาก
4. ด้านลานวัฒนธรรม								
4.1 การแสดงศิลปวัฒนธรรมไทยที่วัด ลำพญา	0	0.00	32	8.9	328	91.1	3.90	มาก

ตาราง 17 (ต่อ)

กิจกรรม	การรับรู้ และความพึงพอใจ (n = 360)							
	ไม่รู้จัก/ไม่เคย รับรู้		รู้จัก/รับรู้ แต่ไม่เคยเข้าร่วม/ ใช้ประโยชน์จากกิจกรรม		รู้จัก/รับรู้ และเคยเข้าร่วม/ใช้ประโยชน์จาก กิจกรรม และมีความพึงพอใจต่อกิจกรรม		\bar{X}	แปลผล
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
4.2 การแสดงศิลปวัฒนธรรมไทยที่วัด เวฬุนาราม	0	0.0	34	9.4	326	90.6	3.92	มาก
5. ด้านพิพิธภัณฑ์								
5.1 พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านตลาดน้ำ วัดลำพญา	0	0.0	36	10.0	324	90.0	3.90	มาก
5.2 บ้านภัณฑารักษ์	325	90.3	16	4.4	19	5.3	3.31	ปานกลาง
6. ด้านสารสนเทศและห้องสมุด								
6.1 ศูนย์การเรียนรู้ตำบลลำพญา	0	0.00	82	22.8	278	77.2	3.57	มาก

จากตาราง 17 พบว่า ตำบลลำพญา กิจกรรมที่ประชาชนรู้จัก/รับรู้ และเคยเข้าร่วม/ใช้ประโยชน์จากกิจกรรมมากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ กิจกรรมด้านการส่งเสริมอาชีพ คือ ตลาดน้ำลำพญา มีผู้เคยเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 353 คน คิดเป็นร้อยละ 98.1 และผู้เคยเข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 สูงกว่าเกณฑ์ กิจกรรมด้านคลังสมองและภูมิปัญญาท้องถิ่น คือ นายณรงค์ศักดิ์ เลิศสิทธิพันธ์ ด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมท้องถิ่น มีผู้เคยเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 334 คน คิดเป็นร้อยละ 92.8 และผู้เคยเข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 และ กิจกรรมด้านลานวัฒนธรรม คือ การแสดงศิลปวัฒนธรรมไทยที่วัดลำพญา มีผู้เคยเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 328 คน คิดเป็นร้อยละ 91.1 และผู้เคยเข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.90

กิจกรรมที่ประชาชนรู้จัก/รับรู้ แต่ไม่เคยเข้าร่วม/ใช้ประโยชน์จากกิจกรรมมากที่สุดคือ กิจกรรมด้านสารสนเทศและห้องสมุด คือ ศูนย์การเรียนรู้ตำบลลำพญา มีผู้ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 22.8 กิจกรรมด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม คือ โครงการปฏิบัติธรรม นังสมาธิ ณ วัดกัลยาณมิตร มีผู้ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 20.8 และ กิจกรรมด้านการส่งเสริมอาชีพ คือ การนวดแผนไทย มีผู้ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 18.9

กิจกรรมที่ประชาชนไม่รู้จัก/ไม่เคยรับรู้มากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ กิจกรรมด้านพิพิธภัณฑ์ คือ บ้านภัณฑารักษ์ มีผู้ไม่รู้จักจำนวน 325 คน คิดเป็นร้อยละ 90.3 กิจกรรมด้านคลังสมองและภูมิปัญญาท้องถิ่น คือ นายสมศักดิ์ เอี่ยมพลับใหญ่ ด้านประวัติศาสตร์ท้องถิ่นและชุมชน มีผู้ไม่รู้จักจำนวน 302 คน คิดเป็นร้อยละ 83.9 และ กิจกรรมด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม คือ โครงการปฏิบัติธรรม นังสมาธิ ณ วัดกัลยาณมิตร มีผู้ไม่รู้จัก จำนวน 271 คน คิดเป็นร้อยละ 75.3

ตำบลหินมูล

การรับรู้และความพึงพอใจของประชาชนต่อผลการดำเนินกิจกรรมในโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนตำบลหินมูล รายละเอียดดังตาราง 18 ทั้งนี้ จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม รายละเอียดดังตาราง 9

ตาราง 18 การรับรู้และความพึงพอใจของประชาชนต่อผลการดำเนินกิจกรรมในโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนตำบลหินมูล

กิจกรรม	การรับรู้ และความพึงพอใจ (n = 365)							
	ไม่รู้จัก/ไม่เคย รับรู้		รู้จัก/รับรู้ แต่ไม่เคยเข้าร่วม/ ใช้ประโยชน์จากกิจกรรม		รู้จัก/รับรู้ และเคยเข้าร่วม/ใช้ประโยชน์จาก กิจกรรม และมีความพึงพอใจต่อกิจกรรม		\bar{X}	แปลผล
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
1. ด้านคลังสมองและภูมิปัญญาท้องถิ่น								
1.1 นางมาเรียม มุลผล ด้านการวางแผนโบราณ	8	2.2	178	48.8	179	49.0	3.91	มาก
1.2 นายอำนาจ รัตนฐาน ด้านการทำดอกไม้จันทร์	26	7.1	177	48.5	162	44.4	3.71	มาก
1.3 นายธานี พิทักษ์วรรณ ด้านดนตรีไทย	25	6.8	176	48.2	164	45.0	3.32	มาก
1.4 นางปลิว วิมลชาติ ด้านการทำขนมชั้น	25	6.8	182	49.9	158	43.3	3.32	มาก
1.5 นางผิน มะโนมัน ด้านการทำขนมครก	19	5.2	160	43.8	186	51.0	3.87	มาก
1.6 ข้อมูลการทำปุ๋ยหมักชีวภาพ	13	3.6	136	37.3	216	59.1	3.86	มาก
1.7 ข้อมูลการทำเตาเผาถ่านกลั่น น้ำส้มไม้	30	8.2	156	42.7	179	49.1	3.72	มาก

ตาราง 18 (ต่อ)

กิจกรรม	การรับรู้ และความพึงพอใจ (n = 365)							
	ไม่รู้จัก/ไม่เคย รับรู้		รู้จัก/รับรู้ แต่ไม่เคยเข้าร่วม/ ใช้ประโยชน์จากกิจกรรม		รู้จัก/รับรู้ และเคยเข้าร่วม/ใช้ประโยชน์จาก กิจกรรม และมีความพึงพอใจต่อกิจกรรม		\bar{X}	แปลผล
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
2. ด้านการส่งเสริมอาชีพ								
2.1 การทำเฟอร์นิเจอร์จากวัสดุในท้องถิ่น	27	7.4	181	49.6	157	43.0	2.94	ปานกลาง
2.2 การทำดอกไม้จันทน์	34	9.3	183	50.1	148	40.5	3.84	มาก
2.3 การผลิตน้ำยาล้างจาน	23	6.3	195	53.4	147	40.3	3.65	มาก
2.4 การผลิตน้ำยาล้างจาน	25	6.8	184	50.4	156	42.8	3.82	มาก
3. ด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม								
3.1 โครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน	4	1.1	185	50.7	176	48.2	3.45	มาก
3.2 โครงการอบรมเด็กและเยาวชนภาคฤดูร้อน	9	2.5	185	50.7	171	46.8	3.27	มาก
3.3 โครงการปฏิบัติธรรม	6	1.6	188	51.6	171	46.8	3.33	มาก
3.4 โครงการทำบุญทุกวันพระ	17	4.7	166	45.5	182	49.8	3.40	มาก

ตาราง 18 (ต่อ)

กิจกรรม	การรับรู้และความพึงพอใจ (n = 365)							
	ไม่รู้จัก/ไม่เคย รับรู้		รู้จัก/รับรู้ แต่ไม่เคยเข้าร่วม/ ใช้ประโยชน์จากกิจกรรม		รู้จัก/รับรู้ และเคยเข้าร่วม/ใช้ประโยชน์จาก กิจกรรม และมีความพึงพอใจต่อกิจกรรม		\bar{X}	แปลผล
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
4. ด้านลานวัฒนธรรม								
4.1 การแสดงศิลปวัฒนธรรมไทยที่วัด ศิลามูล	12	3.3	179	49.0	174	47.7	3.49	มาก
5. ด้านพิพิธภัณฑ์								
5.1 ศูนย์อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมลุ่ม แม่น้ำท่าจีน	12	3.3	182	49.9	171	46.8	3.48	มาก
6. ด้านสารสนเทศและห้องสมุด								
6.1 ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน	12	3.3	183	50.1	170	46.6	3.66	มาก
6.2 ศาลาอ่านหนังสือประชาชน ประจำหมู่บ้านหินมูล	8	2.2	113	31.0	244	66.8	3.63	มาก

จากตาราง 18 พบว่า ตำบลหินมูล กิจกรรมที่ประชาชนรู้จัก/รับรู้ และเคยเข้าร่วม/ใช้ประโยชน์จากกิจกรรมมากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ กิจกรรมด้านสารสนเทศและห้องสมุด คือ ศาลาอ่านหนังสือประชาชนประจำหมู่บ้านหินมูล มีผู้เคยเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 244 คน คิดเป็นร้อยละ 66.8 และผู้เคยเข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 สูงกว่าเกณฑ์ กิจกรรมด้านคลังสมองและภูมิปัญญาท้องถิ่น คือ ข้อมูลการทำปุ๋ยหมักชีวภาพ มีเคยเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 59.1 และผู้เคยเข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 และ นางผิน มะโนมัน ด้านการทำขนมครก มีผู้เคยเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 51.0 และผู้เคยเข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.87

กิจกรรมที่ประชาชนรู้จัก/รับรู้ แต่ไม่เคยเข้าร่วม/ใช้ประโยชน์จากกิจกรรมมากที่สุดคือ กิจกรรมด้านการส่งเสริมอาชีพ คือ การผลิตน้ำยาคลายเส้น มีผู้ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 195 คน คิดเป็นร้อยละ 53.4 กิจกรรมด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม คือ โครงการปฏิบัติธรรม มีผู้ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 188 คน คิดเป็นร้อยละ 51.6 และโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน , โครงการอบรมเด็กและเยาวชนภาคฤดูร้อน มีผู้ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 50.7 เท่ากัน

กิจกรรมที่ประชาชนไม่รู้จัก/ไม่เคยรับรู้มากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ กิจกรรมด้านการส่งเสริมอาชีพ คือ การทำดอกไม้จันทน์ มีผู้ไม่รู้จักจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 9.3 กิจกรรมด้านคลังสมองและภูมิปัญญาท้องถิ่น คือ ข้อมูลการทำเตาเผาถ่านกลั่นน้ำส้มไม้ มีผู้ไม่รู้จัก จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 8.2 และ กิจกรรมด้านการส่งเสริมอาชีพ คือ การทำเฟอร์นิเจอร์จากวัสดุ ในท้องถิ่น มีผู้ไม่รู้จัก จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 7.4

ตอนที่ 5 ด้านผลกระทบ (Impact) และปัญหาอุปสรรค

ผลการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการจัดโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน ในด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดำเนินโครงการ และ ด้านการส่งเสริมอาชีพของคนในชุมชน และ ปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน ในภาพรวมทุกตำบล สรุปได้ดังตาราง 19

ตาราง 19 ความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านผลกระทบและปัญหาอุปสรรคการดำเนินงาน
โครงการ

ความคิดเห็น	ความถี่
ด้านผลกระทบ	
การมีส่วนร่วมของชุมชนในการดำเนินโครงการ	
- ประชาชนมีส่วนร่วมพอสมควร เริ่มจากการทำประชาคมเพื่อสำรวจความต้องการของชุมชน แล้วจึงดำเนินกิจกรรมในโครงการตามความต้องการของชุมชน ทำให้ได้รับความร่วมมือจากประชาชน	7
- ในพื้นที่ตำบลที่มีผู้นำชุมชน เช่น อบต. หรือ บุคคลที่คนในชุมชนยอมรับ หรือ หน่วยงานที่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องทำให้การขับเคลื่อนโครงการเป็นไปได้ด้วยดี	7
- การที่ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมทั้งร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมทำกิจกรรม ทำให้เกิดการเรียนรู้ในการพัฒนาชุมชน	5
ด้านการส่งเสริมอาชีพของคนในชุมชน	
- กิจกรรมที่ช่วยด้านส่งเสริมอาชีพ และเกิดการสืบค้นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่กำลังจะสูญหาย เช่น ภูมิปัญญาด้านอาหาร ขนมไทย งานฝีมือ สมุนไพรพื้นบ้าน พร้อมทั้งมีตลาดน้ำเป็นแหล่งรองรับเพื่อจำหน่ายผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ และมีการถ่ายทอดสู่เด็กและเยาวชน รวมทั้งผู้สนใจทั่วไป	10
- สร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชนในด้านเศรษฐกิจ เป็นการสร้างรายได้ลดรายจ่าย สร้างชื่อเสียงแก่ชุมชน	5
- ส่วนใหญ่กิจกรรมของโครงการเน้นในด้านการสืบสานวัฒนธรรม ประเพณี	3
ปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานโครงการ	
- ด้านความพร้อมของคนในชุมชน เนื่องจากส่วนใหญ่อยู่ในวัยทำงาน ทำให้เวลาว่างไม่ตรงกับกิจกรรมที่จัด จึงทำให้บางกิจกรรมมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมยังน้อยมาก ควรแก้ไขด้วยการประชาสัมพันธ์ เช่น ทำเป็นแผ่นพับ และเผยแพร่ความรู้	8
- การดำเนินงาน เนื่องจากกรมส่งเสริมวัฒนธรรมขาดความต่อเนื่องในการดำเนินโครงการ ทำให้จังหวัดไม่สามารถวางแผนล่วงหน้าได้ กรมส่งเสริมวัฒนธรรมจึงควรมีแผนงานการดำเนินงานโครงการที่ชัดเจน ทำในลักษณะแผน 5 ปี เพื่อจะได้ทำงานเป็นรูปธรรม	6
- ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากกรมส่งเสริมวัฒนธรรมน้อยมาก	5

จากตาราง 19 พบว่า ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการจัดโครงการพัฒนารวมไทยสายใยชุมชน ในภาพรวมของทั้งตำบลลำพญา และตำบลหินมูล ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดำเนินโครงการ คือ คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในขั้นตอนของการวางแผน ร่วมคิด เนื่องจากสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครปฐมมีการทำประชาคม สำรวจความต้องการที่แท้จริงของชุมชน เพื่อให้ได้กิจกรรมที่เกิดจากความต้องการของชุมชน ประกอบกับการที่ผู้นำชุมชน เช่น นายกองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น บุคคลที่คนในชุมชนยอมรับ หรือหน่วยงานที่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน เข้าใจมีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการ ทำให้ได้สามารถขับเคลื่อนโครงการได้ด้วยดี และได้รับความร่วมมือจากคนในชุมชน การที่ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมทั้งร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมทำกิจกรรม ทำให้เกิดการเรียนรู้ในการพัฒนาชุมชน

ผลกระทบด้านการส่งเสริมอาชีพของคนในชุมชน กิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมอาชีพสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชนด้านเศรษฐกิจ สร้างรายได้ลดรายจ่าย สร้างชื่อเสียงแก่ชุมชน ทำให้เกิดการสืบค้นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่กำลังจะสูญหาย เช่น ภูมิปัญญาด้านอาหาร ขนมไทย งานฝีมือ สมุนไพรพื้นบ้าน และยังมีตลาดน้ำเป็นแหล่งรองรับเพื่อจำหน่ายผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ รวมทั้งมีการถ่ายทอดสู่เด็กและเยาวชน และผู้สนใจทั่วไป

ปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานโครงการพัฒนารวมไทยสายใยชุมชน ปัญหาที่สำคัญได้แก่ด้านความพร้อมของคนในชุมชน เนื่องจากส่วนใหญ่อยู่ในวัยทำงาน ทำให้เวลาว่างไม่ตรงกับกิจกรรมที่จัด จึงทำให้บางกิจกรรมมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมยังน้อยมาก ปัญหาด้านการดำเนินงานเนื่องจากกรมส่งเสริมวัฒนธรรมขาดความต่อเนื่องในการดำเนินโครงการ ทำให้จังหวัดไม่สามารถวางแผนล่วงหน้าได้ และปัญหาด้านงบประมาณ เนื่องจากได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากกรมส่งเสริมวัฒนธรรมน้อยมาก

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

กระทรวงวัฒนธรรมโดยกรมส่งเสริมวัฒนธรรมร่วมกับองค์กรชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้บูรณาการร่วมกันในดำเนินโครงการวัฒนธรรมสายใยชุมชนขึ้นทั่วประเทศ เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนจากทุกภาคส่วนของสังคมในการส่งเสริมสนับสนุนการทำกิจกรรมให้เกิดขึ้นในพื้นที่ทางวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่นให้เกิดความเข้มแข็งและยั่งยืน ซึ่งโครงการวัฒนธรรมสายใยชุมชนมีองค์ประกอบจำนวน 6 ด้าน ได้แก่ 1) คลังสมองภูมิปัญญาท้องถิ่น 2) การส่งเสริมอาชีพด้านศิลปะและวัฒนธรรม 3) การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม 4) ลานวัฒนธรรม 5) พิพิธภัณฑสถานพื้นบ้าน 6) สารสนเทศและห้องสมุดชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2552) จากข้อมูลการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงวัฒนธรรม ในปีงบประมาณ 2553 พบว่า โดยภาพรวมสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ ส่วนปัญหาอุปสรรคในการดำเนินโครงการในพื้นที่ ได้แก่ การจัดการบริหารโครงการมีภารกิจส่วนตัวมากและต้องร่วมกิจกรรมกับส่วนราชการอื่นที่เห็นว่ามี ความสำคัญมากกว่า การดำเนินโครงการขาดความต่อเนื่อง บางจังหวัดขาดการติดต่อประสานงานที่ชัดเจนระหว่างชุมชนกับผู้รับผิดชอบโครงการ ขาดการประชาสัมพันธ์การดำเนินโครงการ ประชาชนชุมชน ยังไม่เข้ามามีบทบาทหรือเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานอย่างจริงจัง ขาดความต่อเนื่องในการสนับสนุนงบประมาณ แนวทางการดำเนินงานของโครงการไม่สอดคล้องกับแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วน (สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม. 2553)

การดำเนินโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน จังหวัดนครปฐม โดยสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครปฐม มีโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนที่จัดตั้งขึ้นก่อนปีพุทธศักราช 2552 จำนวน 1 แห่ง และได้จัดตั้งโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนเพิ่มขึ้นอีก อำเภอละ 1 แห่ง รวม 10 แห่งจากการดำเนินงาน การจัดเวทีประชาคม การสืบค้นข้อมูลพื้นฐานและองค์ประกอบของโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน ทั้ง 10 แห่ง ทำให้ทราบว่าโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนทุกแห่งมีองค์ประกอบกิจกรรมการดำเนินงานครบ 6 ด้าน ซึ่งได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากทุกๆ หน่วยงาน ทั้งภาครัฐ และเอกชน รวมทั้งประชาชนในพื้นที่ สำหรับปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานในภาพรวม ที่อาจจะส่งผลต่อเข้มแข็งและยั่งยืนของโครงการ ได้แก่ งบประมาณ ซึ่งมีจำนวนน้อย การมีส่วนร่วมของประชาชน ขาดการสร้างความรู้ความเข้าใจกับชุมชนในพื้นที่ ขาดการประชาสัมพันธ์โครงการ

โครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน ตำบลลำพญาจัดตั้งเมื่อพุทธศักราช 2545 มีวัดลำพญาเป็นศูนย์กลางการดำเนินโครงการ และมีระดับคุณภาพจากการประเมินของกรมส่งเสริมวัฒนธรรมอยู่ในระดับ 4 ส่วนโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน ตำบลหินมูล จัดตั้งเมื่อพุทธศักราช 2552 มีโรงเรียนวัดศิลามูลเป็นศูนย์กลางการดำเนินงาน และมีระดับคุณภาพจากการประเมินของกรมส่งเสริมวัฒนธรรมอยู่ในระดับ 2

จากความสำคัญของการดำเนินงานด้านวัฒนธรรม และจุดมุ่งหมายของโครงการวัฒนธรรม สายใยชุมชน ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนโดยใช้มิติทางศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ภายใต้พื้นฐานการมีส่วนร่วมของชุมชน ประกอบกับลักษณะของโครงการที่บูรณาการความร่วมมือกับหลายหน่วยงาน การมีจุดเน้นในการยกระดับคุณภาพโครงการของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ซึ่งเป็นเจ้าของโครงการ และปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการดำเนินงาน ทำให้ผู้วิจัยมีความประสงค์ที่จะประเมินโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน ตำบลลำพญา และตำบลหินมูล อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม โดยใช้รูปแบบการประเมินโครงการแบบจำลองซิปป์ (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม เป็นกรอบในการประเมินโครงการอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต รวมทั้งผลกระทบและปัญหาอุปสรรคของการดำเนินโครงการ ซึ่งครอบคลุมทุกองค์ประกอบและจุดมุ่งหมายของการดำเนินโครงการ ข้อมูลผลการประเมินสามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจของผู้บริหาร ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกระดับ เพื่อการปรับปรุง พัฒนาการดำเนินโครงการในแต่ละพื้นที่ให้ประสบความสำเร็จ และสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพของแต่ละพื้นที่ รวมทั้งเป็นตัวอย่างแนวทางในการประเมินโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนในพื้นที่อื่น ๆ ผลักดันให้โครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนเป็นแหล่งการเรียนรู้และถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นทางด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่ครอบครัว ชุมชน และสังคม ตามเจตนารมณ์ของการจัดโครงการ ผู้วิจัยจึงกำหนดจุดประสงค์ของการประเมินไว้ ดังนี้

1. เพื่อประเมินบริบท (Context) ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต (Product) ของโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน
2. เพื่อศึกษาผลกระทบ (Impact) และปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน

ผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบการประเมินแบบซิปป์ (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม และคณะ (Stufflebeam; et al. 1971) เป็นกรอบในการประเมิน ดังนี้

1. ประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) ประเมินความสอดคล้องของวัตถุประสงค์โครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนกับความต้องการในการพัฒนาชุมชน
2. การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ประเมินความเหมาะสมของปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านกิจกรรม ด้านงบประมาณ และด้านวัสดุอุปกรณ์ สถานที่
3. การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) ประเมินความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงาน ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการจัดกิจกรรม และด้านการติดตามประเมินผล
4. ด้านผลผลิต (Product Evaluation) ประเมินการรับรู้ และความพึงพอใจต่อผลการดำเนินกิจกรรมในโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน 6 ด้าน คือ ด้านคลังสมองภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการส่งเสริมอาชีพด้านศิลปะและวัฒนธรรม ด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ด้านลานวัฒนธรรม ด้านพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน และด้านสารสนเทศและห้องสมุดชุมชน

5. ด้านผลกระทบ (Impact) ศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการจัดโครงการวัฒนธรรมไทย สายใยชุมชน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดำเนินโครงการ และด้านการส่งเสริมอาชีพของคนในชุมชน รวมทั้งปัญหาอุปสรรคในการดำเนินโครงการ

แหล่งข้อมูลที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย แบ่งตามวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล จำแนกตามตำบล ดังนี้

ตำบลลำพญา

1. กลุ่มตัวอย่างที่ทำการสัมภาษณ์ ประกอบด้วย

1.1 บุคลากรของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด ประกอบด้วย วัฒนธรรมจังหวัดนครปฐม จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริม ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์และเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม จำนวน 1 คน นักวิชาการวัฒนธรรมผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 2 คน รวมทั้งหมดจำนวน 5 คน ศึกษากับประชากรทั้งหมด

1.2 คณะกรรมการโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน จำนวน 3 คน ได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

1.3 บุคลากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 3 คน และผู้นำชุมชน จำนวน 2 คน รวมทั้งหมดจำนวน 5 คน ได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ประกอบด้วย

2.1 บุคลากรของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด ประกอบด้วย วัฒนธรรมจังหวัดนครปฐม จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริม ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์และเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม จำนวน 1 คน นักวิชาการวัฒนธรรมผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 2 คน รวมทั้งหมดจำนวน 5 คน ศึกษากับประชากรทั้งหมด

2.2 คณะกรรมการโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน ประกอบด้วย ประธานกรรมการในแต่ละตำบล จำนวน 6 ตำบล ๆ ละ 1 คน กรรมการ จำนวน 10 คน และกรรมการและเลขานุการ จำนวน 1 คน รวมทั้งหมดจำนวน 17 คน ได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2.3 บุคลากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอบางเลน สำนักงานประมงอำเภอบางเลน สำนักงานเกษตรอำเภอบางเลน ศูนย์การศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และโรงเรียน รวมจำนวน 10 คน รวมทั้งผู้นำชุมชน จำนวน 5 คน รวมทั้งหมดจำนวน 15 คน ศึกษากับประชากรทั้งหมด

2.4 เด็ก เยาวชน และประชาชน จำนวน 370 คน ได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตาราง Taro Yamane ความคลาดเคลื่อนที่ระดับ 0.5 ได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบบังเอิญ (Accidental sampling)

ตำบลดินหมูล

1. กลุ่มตัวอย่างที่ทำการสัมภาษณ์ ประกอบด้วย

1.1 บุคลากรของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด ประกอบด้วย วัฒนธรรมจังหวัดนครปฐม จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริม ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการกลุ่ม ยุทธศาสตร์และเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม จำนวน 1 คน นักวิชาการวัฒนธรรมผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 2 คน รวมทั้งหมดจำนวน 5 คน ศึกษากับประชากรทั้งหมด

1.2 คณะกรรมการโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน จำนวน 3 คน ได้มาด้วยวิธีการ เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

1.3 บุคลากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 3 คน และผู้นำชุมชน จำนวน 2 คน รวม ทั้งหมดจำนวน 5 คน ได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ประกอบด้วย

2.1 บุคลากรของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด ประกอบด้วย วัฒนธรรมจังหวัดนครปฐม จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริม ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการกลุ่ม ยุทธศาสตร์และเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม จำนวน 1 คน นักวิชาการวัฒนธรรมผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 2 คน รวมทั้งหมดจำนวน 5 คน ศึกษากับประชากรทั้งหมด

2.2 คณะกรรมการโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน ประกอบด้วย ประธานกรรมการ ในแต่ละด้าน จำนวน 6 ด้าน ๆ ละ 1 คน กรรมการ จำนวน 10 คน และกรรมการและเลขานุการ จำนวน 1 คน รวมทั้งหมดจำนวน 17 คน ได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2.3 บุคลากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ บางเลน สำนักงานประมงอำเภอบางเลน สำนักงานเกษตรอำเภอบางเลน ศูนย์การศึกษาอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และโรงเรียน รวมจำนวน 10 คน รวมทั้งผู้นำ ชุมชน จำนวน 5 คน รวมทั้งหมดจำนวน 15 คน ศึกษากับประชากรทั้งหมด

2.4 เด็ก เยาวชน และประชาชน จำนวน 375 คน ได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจาก การเปิดตาราง Taro Yamane ความคลาดเคลื่อนที่ระดับ 0.5 ได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบบังเอิญ (Accidental sampling)

สรุปผลการประเมิน

ผลการประเมินโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน ตำบลลำพญา และตำบลหินมูล อำเภอ บางเลน จังหวัดนครปฐม โดยอาศัยวิธีศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม ใน แต่ละจุดประสงค์และประเด็นของการประเมิน จำแนกตามตำบล สรุปได้ดังนี้

ด้านบริบท (Context)

ตำบลลำพญา

ประชาชนมีความต้องการในการพัฒนาชุมชนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนตำบลลำพญา โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 8.81 สูงกว่าเกณฑ์

เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนมีความต้องการในการพัฒนาชุมชนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ด้านการพัฒนาศักยภาพทุนทางสังคมที่มีรากฐานมาจากวัฒนธรรมท้องถิ่น ด้านการเสริมสร้างแหล่งการเรียนรู้และการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น และ ด้านการมีส่วนร่วมในงานด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 8.86, 8.83, 8.78 และ 8.78 ตามลำดับ

เมื่อจำแนกเป็นรายกิจกรรม พบว่า กิจกรรมที่ประชาชนมีความต้องการในการพัฒนาชุมชนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน 3 ลำดับแรก ได้แก่ คุณธรรม จริยธรรม จิตสำนึกรักษ์และความภาคภูมิใจในท้องถิ่น ตลาดชุมชน และ อาชีพจากภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นกิจกรรมที่ประชาชนมีความต้องการในการพัฒนาชุมชนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 8.88, 8.85, 8.84 และ 8.84 ตามลำดับ

ตำบลหินมูล

ประชาชนมีความต้องการในการพัฒนาชุมชนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนตำบลหินมูล โดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 7.87 ต่ำกว่าเกณฑ์

เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนมีความต้องการในการพัฒนาชุมชนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนอยู่ในระดับค่อนข้างมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านการเสริมสร้างแหล่งการเรียนรู้และการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการพัฒนาศักยภาพทุนทางสังคมที่มีรากฐานมาจากวัฒนธรรมท้องถิ่น ด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และ ด้านการมีส่วนร่วมในงานด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 7.95 , 7.91, 7.82 และ 7.74 ตามลำดับ

เมื่อจำแนกเป็นรายกิจกรรม พบว่า กิจกรรมที่ประชาชนมีความต้องการในการพัฒนาชุมชนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน 3 ลำดับแรก ได้แก่ ศาลาอ่านหนังสือประชาชนที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน อาชีพจากภูมิปัญญาท้องถิ่น และ ศูนย์การเรียนรู้ เป็นกิจกรรมที่ประชาชนมีความต้องการในการพัฒนาชุมชนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนอยู่ในระดับมาก และค่อนข้างมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 8.09 , 8.03 และ 7.99 ตามลำดับ

ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)

ตำบลลำพญา

ความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้าของโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนตำบลลำพญา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.45 ต่ำกว่าเกณฑ์

เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้าด้านที่อยู่ในระดับค่อนข้างมาก ได้แก่ ด้านบุคลากร และด้านวัสดุอุปกรณ์ สถานที่ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.52 และ 3.51 และ ด้านที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านกิจกรรม และ ด้านงบประมาณ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.43 และ 3.33 ตามลำดับ

เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยนำเข้าที่มีความเหมาะสม 3 ลำดับแรก ได้แก่ กิจกรรม ตามโครงการมีประโยชน์ต่อชุมชนโดยรวม บุคลากรของโครงการมีจำนวนเพียงพอ และ กิจกรรมตามโครงการสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ เป็นปัจจัยนำเข้าที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 , 3.67 และ 3.63 ตามลำดับ

ตำบลหินมูล

ความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้าของโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนตำบลหินมูล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.14 ต่ำกว่าเกณฑ์

เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านกิจกรรม ด้านวัสดุอุปกรณ์ สถานที่ และ ด้านงบประมาณ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.36 , 3.23 , 3.08 และ 2.90 ตามลำดับ

เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยนำเข้าที่มีความเหมาะสม 3 ลำดับแรก ได้แก่ บุคลากรของโครงการมีความเสียสละ บุคลากรของโครงการมีความรู้ความสามารถ กิจกรรมตามโครงการสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ และ กิจกรรมตามโครงการมีประโยชน์ต่อชุมชนโดยรวม เป็นปัจจัยนำเข้าที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 , 3.62 , 3.62 และ 3.58 ตามลำดับ

ด้านกระบวนการ (Process Evaluation)

ตำบลลำพญา

ความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงานของโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนตำบลลำพญา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.18 ต่ำกว่าเกณฑ์

เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการติดตามประเมินผล และ ด้านการจัดกิจกรรม มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.23 , 3.19 และ 3.12 ตามลำดับ

เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า กระบวนการดำเนินงานที่มีความเหมาะสม 3 ลำดับแรก ได้แก่ การติดตามประเมินผลเป็นไปอย่างมีระบบ มีการศึกษานโยบายของกรมส่งเสริมวัฒนธรรมก่อนการวางแผน กำหนดคณะทำงานดำเนินการจัดกิจกรรมในแต่ละโครงการอย่างชัดเจน และ มีการศึกษาความต้องการของชุมชนก่อนการวางแผน เป็นกระบวนการดำเนินงานที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.70, 3.60, 3.53 และ 3.53 ตามลำดับ

ตำบลหินมูล

ความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงานของโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนตำบลหินมูล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.05 ต่ำกว่าเกณฑ์

เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงานด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการติดตามประเมินผล และ ด้านการจัดกิจกรรม มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.24 , 3.04 และ 2.88 ตามลำดับ

เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า กระบวนการดำเนินงานที่มีความเหมาะสม 3 ลำดับแรก ได้แก่ มีการศึกษา นโยบายของกรมส่งเสริมวัฒนธรรมก่อนการวางแผน กำหนดคณะทำงานดำเนินการจัดกิจกรรมในแต่ละโครงการอย่างชัดเจน และ มีการศึกษาความต้องการของชุมชนก่อนการวางแผน เป็นกระบวนการดำเนินงานที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 , 3.62 และ 3.42 ตามลำดับ

ด้านผลผลิต (Product Evaluation)

ตำบลลำพญา

กิจกรรมที่ประชาชนรู้จัก/รับรู้ และเคยเข้าร่วม/ใช้ประโยชน์จากกิจกรรมมากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ กิจกรรมด้านการส่งเสริมอาชีพ คือ ตลาดน้ำลำพญา มีผู้เคยเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 353 คน คิดเป็นร้อยละ 98.1 และผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 สูงกว่าเกณฑ์ กิจกรรมด้านคลังสมองและภูมิปัญญาท้องถิ่น คือ นายณรงค์ศักดิ์ เลิศสิทธิพันธ์ ด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมท้องถิ่น มีผู้เคยเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 334 คน คิดเป็นร้อยละ 92.8 และผู้เคยเข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 และกิจกรรมด้านลานวัฒนธรรม คือ การแสดงศิลปวัฒนธรรมไทยที่วัดลำพญา มีผู้เคยเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 328 คน คิดเป็นร้อยละ 91.1 และผู้เคยเข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.90

กิจกรรมที่ประชาชนรู้จัก/รับรู้ แต่ไม่เคยเข้าร่วม/ใช้ประโยชน์จากกิจกรรมมากที่สุดคือ กิจกรรมด้านสารสนเทศและห้องสมุด คือ ศูนย์การเรียนรู้ตำบลลำพญา มีผู้ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 22.8 กิจกรรมด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม คือ โครงการปฏิบัติธรรม นิ่งสมาธิ ณ วัดกัลยาณมิตร มีผู้ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 20.8 และ

กิจกรรมด้านการส่งเสริมอาชีพ คือ การวางแผนไทย มีผู้ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 18.9

กิจกรรมที่ประชาชนไม่รู้จักรู้จัก/ไม่เคยรับรู้มากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ กิจกรรมด้านพิพิธภัณฑสถาน คือ บ้านภัณฑารักษ์ มีผู้ไม่รู้จักรู้จักจำนวน 325 คน คิดเป็นร้อยละ 90.3 กิจกรรมด้านคลังสมองและภูมิปัญญาท้องถิ่น คือ นายสมศักดิ์ เอี่ยมพลับใหญ่ ด้านประวัติศาสตร์ท้องถิ่นและชุมชน มีผู้ไม่รู้จักรู้จักจำนวน 302 คน คิดเป็นร้อยละ 83.9 และ กิจกรรมด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม คือ โครงการปฏิบัติธรรม นั้งสมาธิ ณ วัดกัลยาณมิตร มีผู้ไม่รู้จักรู้จัก จำนวน 271 คน คิดเป็นร้อยละ 75.3

ตำบลหินมูล

กิจกรรมที่ประชาชนรู้จัก/รับรู้ และเคยเข้าร่วม/ใช้ประโยชน์จากกิจกรรมมากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ กิจกรรมด้านสารสนเทศและห้องสมุด คือ ศาลาอ่านหนังสือประชาชนประจำหมู่บ้านหินมูล มีผู้เคยเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 244 คน คิดเป็นร้อยละ 66.8 และผู้เคยเข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 สูงกว่าเกณฑ์ กิจกรรมด้านคลังสมองและภูมิปัญญาท้องถิ่น คือ ข้อมูลการทำปุ๋ยหมักชีวภาพ มีผู้เคยเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 59.1 และผู้เคยเข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 และ นางผิน มะโนมัน ด้านการทำขนมครก มีผู้เคยเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 51.0 และผู้เคยเข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.87

กิจกรรมที่ประชาชนรู้จัก/รับรู้ แต่ไม่เคยเข้าร่วม/ใช้ประโยชน์จากกิจกรรมมากที่สุดคือ กิจกรรมด้านการส่งเสริมอาชีพ คือ การผลิตน้ำยาคลายเส้น มีผู้ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 195คน คิดเป็นร้อยละ 53.4 กิจกรรมด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม คือ โครงการปฏิบัติธรรม มีผู้ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 188 คน คิดเป็นร้อยละ 51.6 โครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน และโครงการอบรมเด็กและเยาวชนภาคฤดูร้อน มีผู้ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 50.7 เท่ากัน

กิจกรรมที่ประชาชนไม่รู้จักรู้จัก/ไม่เคยรับรู้มากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ กิจกรรมด้านการส่งเสริมอาชีพ คือ การทำดอกไม้จันทน์ มีผู้ไม่รู้จักรู้จักจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 9.3 กิจกรรมด้านคลังสมองและภูมิปัญญาท้องถิ่น คือ ข้อมูลการทำเตาเผาถ่านกลั่นน้ำส้มไม้ มีผู้ไม่รู้จักรู้จัก จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 8.2 และ กิจกรรมด้านการส่งเสริมอาชีพ คือ การทำเฟอร์นิเจอร์จากวัสดุในท้องถิ่น มีผู้ไม่รู้จักรู้จักจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 7.4

ด้านผลกระทบ (Impact) และปัญหาอุปสรรค

ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการจัดโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดำเนินโครงการ คือ คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในขั้นตอนของการวางแผน ร่วมคิด เนื่องจากสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครปฐมมีการทำประชาคม สำรวจความต้องการที่แท้จริงของ

ชุมชน เพื่อให้ได้กิจกรรมที่เกิดจากความต้องการของชุมชน ประกอบกับการที่ผู้นำชุมชน เช่น นายก อบต. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคลที่คนในชุมชนยอมรับ หรือหน่วยงานที่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน เข้ามีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการ ทำให้สามารถขับเคลื่อนโครงการได้ด้วยดี และได้รับความร่วมมือจากคนในชุมชน การที่ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมทั้งร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมทำกิจกรรม ทำให้เกิดการเรียนรู้ในการพัฒนาชุมชน

ผลกระทบด้านการส่งเสริมอาชีพของคนในชุมชน กิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมอาชีพสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชนด้านเศรษฐกิจ สร้างรายได้ลดรายจ่าย สร้างชื่อเสียงแก่ชุมชน ทำให้เกิดการสืบค้น ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่กำลังจะสูญหาย เช่น ภูมิปัญญาด้านอาหาร ขนมไทย งานฝีมือ สมุนไพรพื้นบ้าน และยังมีตลาดน้ำเป็นแหล่งรองรับเพื่อจำหน่ายผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ รวมทั้งมีการถ่ายทอดสู่เด็กและเยาวชน และผู้สนใจทั่วไป

ปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน ปัญหาที่สำคัญได้แก่ ด้านความพร้อมของคนในชุมชน เนื่องจากส่วนใหญ่อยู่ในวัยทำงาน ทำให้เวลาว่างไม่ตรงกับกิจกรรมที่จัด จึงทำให้บางกิจกรรมมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมยังน้อยมาก ปัญหาด้านการดำเนินงาน เนื่องจากกรมส่งเสริมวัฒนธรรมขาดความต่อเนื่องในการดำเนินโครงการ ทำให้จังหวัดไม่สามารถวางแผนล่วงหน้าได้ และ ปัญหาด้านงบประมาณ เนื่องจากได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากกรมส่งเสริมวัฒนธรรมน้อยมาก

อภิปรายผล

ด้านบริบท

ตำบลลำพญา ประชาชนมีความต้องการในการพัฒนาชุมชนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 8.81 สูงกว่าเกณฑ์ และ ตำบลหินมูล ประชาชนมีความต้องการในการพัฒนาชุมชนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 7.87 ต่ำกว่าเกณฑ์ สอดคล้องกับผลการประเมินระดับคุณภาพจากกรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม ในปี พ.ศ. 2553 ซึ่งโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนตำบลลำพญา มีระดับคุณภาพอยู่ในระดับ 4 และโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน ตำบลหินมูล มีระดับคุณภาพอยู่ในระดับ 2 เนื่องจากระดับความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในทั้งสองแตกต่างกัน จึงส่งผลให้ผลการดำเนินโครงการแตกต่างกันอย่างชัดเจน ประกอบกับโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนตำบลลำพญานั้นได้มีชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ การดำเนินกิจกรรมมีความต่อเนื่อง และได้รับการสนับสนุนงบประมาณเป็นอย่างดีจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำหรับโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนตำบลหินมูลนั้น เป็นโครงการที่เพิ่งจัดตั้งใหม่ในปี พ.ศ.2552 จึงทำให้กิจกรรมที่ดำเนินการมีไม่มากนัก และยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนตามประเด็นการประเมินดังกล่าว

ด้านปัจจัยนำเข้า

ความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้าโดยรวมของทั้งสองตำบลอยู่ในระดับปานกลาง ต่ำกว่าเกณฑ์ ทั้งนี้เนื่องจากปัญหาด้านบุคลากรโดยเฉพาะอย่างยิ่งคณะกรรมการโครงการส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถแต่ไม่มีเวลาในการพบปะหารือ หรือต้องเข้าร่วมกิจกรรมกับหน่วยงานอื่น ๆ อยู่เป็นประจำ สอดคล้องกับผลการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงวัฒนธรรม (สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม. 2553) ที่พบว่า คณะกรรมการโครงการมีภารกิจส่วนตัวมากและต้องร่วมกิจกรรมกับส่วนราชการอื่นที่เห็นว่ามีความสำคัญมากกว่า ในด้านกิจกรรมกิจกรรมส่วนใหญ่มีระยะเวลาการจัดกิจกรรมในช่วงสั้น ๆ จึงทำให้ไม่ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายได้อย่างทั่วถึง ประกอบกับข้อจำกัดด้านงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากกรมส่งเสริมวัฒนธรรมน้อยมาก แม้จะรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานในพื้นที่แต่ก็ยังไม่เพียงพอและครอบคลุมทุกกิจกรรม สอดคล้องกับความเห็นของคณะกรรมการโครงการ และบุคลากรของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดที่ได้จากการสัมภาษณ์ สรุปได้ว่า “งบประมาณได้การจัดสรรจากส่วนกลางน้อยมาก ต้องหากันเอง อบต.สนับสนุนงบประมาณในบางกิจกรรมเท่านั้น ไม่ครอบคลุมทั้งหมด แต่ต้องทำกันไปเพราะต้องการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น...”(กรรมการตำบลลำพญาคนที่ 1 สัมภาษณ์ 22 มกราคม 2555, กรรมการตำบลหินมูลคนที่ 3 สัมภาษณ์ 27 มกราคม 2555, กรรมการตำบลลำพญาคนที่ 3 สัมภาษณ์ 21 มกราคม 2555 และ บุคลากรของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดคนที่ 2 สัมภาษณ์ 21 มกราคม 2555) และสอดคล้องกับผลการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงวัฒนธรรม ที่พบว่า การดำเนินโครงการขาดความต่อเนื่องในการสนับสนุนงบประมาณ การวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณนั้นเป็นไปอย่างเหมาะสม และการรายงานการใช้จ่ายงบประมาณต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการยึดหลักตามระเบียบราชการมากเกินไป ไม่มีความยืดหยุ่น และบุคลากรของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดมีจำนวนไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานในด้านนี้ (สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม. 2553) และสอดคล้องกับรายงานสรุปผลการดำเนินงานของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครปฐม ที่พบว่า งบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนมาจากหน่วยงานภาครัฐ ทำให้การดำเนินงานต้องอยู่ภายใต้ระเบียบของทางราชการ ไม่มีความยืดหยุ่น และบุคลากรมีภาระงานมากเกินไป (สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครปฐม. 2552-2553) ส่วนในด้านกิจกรรมนั้น ด้านระยะเวลาการจัดกิจกรรมยังไม่เหมาะสม เพราะช่วงระยะเวลาการจัดกิจกรรมไม่สอดคล้องกับการประกอบอาชีพของคนในชุมชน ซึ่งส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก จึงไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ ในด้านอุปกรณ์ สถานที่ของตำบลลำพญา มีหน่วยต่าง ๆ ตั้งอยู่ในบริเวณเดียวกัน เช่น ศูนย์การศึกษาอนุเคราะห์และการศึกษาตามอัธยาศัย ตลาดน้ำลำพญา องค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา ซึ่งมีระบบการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ จึงทำให้ได้รับการสนับสนุนทั้งด้านวัสดุ อุปกรณ์ และสถานที่เมื่อยามขาดแคลน แต่อุปกรณ์ที่มีอยู่ใช้งานมานานจึงทำให้มีสภาพเสื่อมโทรม ประกอบกับกรมส่งเสริมวัฒนธรรมไม่ได้จัดสรรงบประมาณในส่วนนี้ สำหรับตำบลหินมูล สถานที่ตั้งของโครงการห่างไกลจากชุมชนพอสมควร มีการคมนาคมที่ไม่สะดวก คณะกรรมการโครงการไม่ค่อยมีเวลาพบปะหารือกัน เนื่องจากต้องประกอบอาชีพ

ส่วนตัวหรืออาจจะต้องปฏิบัติภารกิจอื่น ประกอบกับไม่มีเจ้าหน้าที่ประจำที่ทำหน้าที่ดูแลอาคารสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ จึงทำให้มีปัญหาด้านสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์

ด้านกระบวนการ

ความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงานโดยรวมของทั้งสองตำบลอยู่ในระดับปานกลาง ต่ำกว่าเกณฑ์ ในด้านการวางแผน มีการศึกษานโยบายของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม และมีการศึกษาความต้องการของชุมชนก่อนการวางแผน เนื่องจากกรมส่งเสริมวัฒนธรรมได้มีการชี้แจงขั้นตอนการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งจัดทำคู่มืออธิบายขั้นตอนการปฏิบัติงานก่อนที่จะดำเนินโครงการ และบุคลากรของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครปฐม มีการลงพื้นที่จริงพร้อมทั้งชี้แจงความเป็นมาวัตถุประสงค์ของโครงการ ส่วนด้านผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนทั้งระยะสั้นและระยะยาวไว้อย่างชัดเจน และนำเสนอแผนการดำเนินงานต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง แต่มีรูปแบบการวางแผนที่ยึดตามระบบราชการมากเกินไปไม่มีความยืดหยุ่นต่อการปฏิบัติงานในชุมชน และการแผนในระยะสั้นและระยะยาวไม่มีความชัดเจน เนื่องจากขาดความต่อเนื่องในเรื่องนโยบายจากกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ด้านการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมอาจยกเลิกเนื่องจากปัญหาฝนตก น้ำท่วม ส่วนกิจกรรมไม่บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายเนื่องจาก บางกิจกรรมมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง และการขยายผลการดำเนินกิจกรรมไปยังกลุ่มเป้าหมายพื้นที่อื่นอยู่ในระดับน้อยที่สุด เนื่องจากลักษณะโครงการมีการดำเนินการต้องอาศัยศักยภาพภายในชุมชนนั้น ๆ เป็นหลัก และพื้นที่อื่นมีบริบทที่แตกต่างกันออกไป จึงเป็นการยากที่จะขยายผลการดำเนินการไปยังกลุ่มเป้าหมายพื้นที่อื่นได้ สำหรับด้านการติดตามประเมินผลไม่ผ่านเกณฑ์ เนื่องจากไม่มีการแต่งตั้งคณะทำงาน หรือเจ้าหน้าที่ด้านการติดตามประเมินผลโดยเฉพาะ ซึ่งปัจจุบันได้มีการแต่งตั้งบุคลากรของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครปฐม ซึ่งเป็นผู้ดำเนินโครงการวัฒนธรรมสายใยชุมชน เป็นผู้รับผิดชอบด้านการติดตามประเมินผล ซึ่งอาจจะทำให้ไม่ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมในทุกมิติ

ด้านผลผลิต

ตำบลลำพญา กิจกรรมที่ประชาชนรู้จัก/รับรู้ และเคยเข้าร่วม/ใช้ประโยชน์จากกิจกรรมมากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ตลาดน้ำลำพญา นายณรงค์ศักดิ์ เลิศสิทธิพันธ์ ด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมท้องถิ่น และการแสดงศิลปวัฒนธรรมไทยที่วัดลำพญา และผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่เป็นที่สนใจของบุคคลทั่วไปทั้งในแง่ของการย้อนยุคหาอดีต การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม และการแสวงหาศิลปวัฒนธรรมการแสดงไทยที่เกิดจากชุมชนโดยแท้จริง ซึ่งเป็นกระแสนิยมของคนปัจจุบัน และมีคณะผู้บริหารโครงการได้มีการเผยแพร่ผ่านช่องทางสื่อต่าง ๆ เช่น เว็บไซต์หน่วยงานราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แผ่นพับ วิทยุ โทรทัศน์ เป็นต้น จึงทำให้เป็นที่รู้จักของประชาชน

กิจกรรมที่ประชาชนรู้จัก/รับรู้ แต่ไม่เคยเข้าร่วม/ใช้ประโยชน์จากกิจกรรมมากที่สุดคือ ศูนย์การเรียนรู้ตำบลลำพญา รองลงมา คือ โครงการปฏิบัติธรรม นั่งสมาธิ ณ วัดกัลยาณมิตร และการนวดแผนไทย สาเหตุที่มีคนรู้จักแต่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม เนื่องจากการนัดหมายโบราณ และโครงการปฏิบัติธรรม นั่งสมาธิ ณ วัดกัลยาณมิตร เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่ใช้เวลานานในการปฏิบัติ ส่วนศูนย์การเรียนรู้ตำบลลำพญานั้นตั้งใกล้กับตลาดน้ำลำพญา จึงอาจจะเป็นสาเหตุที่ผู้คนไปเที่ยวชมตลาดน้ำมากกว่าที่จะเข้าชมศูนย์การเรียนรู้

กิจกรรมที่ประชาชนไม่รู้จัก/ไม่เคยรับรู้มากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ บ้านภัณฑารักษ์ รองลงมา คือ นายสมศักดิ์ เอี่ยมพลับใหญ่ ด้านประวัติศาสตร์ท้องถิ่นและชุมชน และกิจกรรม โครงการปฏิบัติธรรม นั่งสมาธิ ณ วัดกัลยาณมิตร สาเหตุของกิจกรรมที่คนไม่รู้จักเนื่องจากขาดการประชาสัมพันธ์ ส่วนใหญ่เป็นการประชาสัมพันธ์ในภาพรวมทั้งหมดของกิจกรรมภายใต้โครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน ไม่ได้ประชาสัมพันธ์เป็นรายกิจกรรม ประกอบกับเพิ่งจะเริ่มกิจกรรม จึงยังไม่เป็นที่รู้จักของประชาชนทั่วไป

ตำบลหินมูล กิจกรรมที่ประชาชนรู้จัก/รับรู้ และเคยเข้าร่วม/ใช้ประโยชน์จากกิจกรรมมากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ศาลาอ่านหนังสือประชาชนประจำหมู่บ้านหินมูล รองลงมา คือ ข้อมูลการทำปุ๋ยหมักชีวภาพ และนางผิน มะโนมัน ด้านการทำขนมครก และผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เนื่องจากศาลาอ่านหนังสือประจำบ้านนั้นเป็นสถานที่ติดตามข่าวสารบ้านเมือง สถานที่ที่มีความสะอาด ตั้งอยู่ใจกลางชุมชน และมีข้อมูลข่าวสารครบถ้วน ข้อมูลการทำปุ๋ยหมักชีวภาพตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ซึ่งส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ประกอบกับในปัจจุบันเกษตรกรหันมาสนใจการทำเกษตรแบบปุ๋ยอินทรีย์มากขึ้น สำหรับการทำขนมครก เป็นที่สนใจของประชาชนทั่วไปที่หันมาสนใจประกอบอาชีพอิสระ หรือหารายได้พิเศษจากงานประจำ และนางผิน มะโนมัน เป็นผู้ที่อภยาศัยดี ยิ้มแย้ม แจ่มใส จึงเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป

กิจกรรมที่ประชาชนรู้จัก/รับรู้ แต่ไม่เคยเข้าร่วม/ใช้ประโยชน์จากกิจกรรมมากที่สุด คือ การผลิตน้ำยาลลายเส้น รองลงมา คือ โครงการปฏิบัติธรรม และ โครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน โครงการอบรมเด็กและเยาวชนภาคฤดูร้อน สาเหตุมีผู้ที่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาเนื่องจากเป็นกิจกรรมที่จัดในช่วงระยะเวลาหนึ่ง คือ ช่วงปิดภาคเรียนเท่านั้น

กิจกรรมที่ประชาชนไม่รู้จัก/ไม่เคยรับรู้มากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ การทำดอกไม้จันทร์ รองลงมา คือ ข้อมูลการทำเตาเผาถ่านกลั่นน้ำส้มไม้ และ การทำเฟอร์นิเจอร์จากวัสดุในท้องถิ่น สาเหตุของกิจกรรมที่คนไม่รู้จักเนื่องจากขาดการประชาสัมพันธ์ ส่วนใหญ่เป็นการประชาสัมพันธ์ในภาพรวมทั้งหมดของกิจกรรมภายใต้โครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน ไม่ได้ประชาสัมพันธ์เป็นรายกิจกรรม และลักษณะกิจกรรมไม่มีความโดดเด่น ประชาชนสามารถหาซื้อได้ตามตลาดทั่วไป

ด้านผลกระทบและปัญหาอุปสรรค

ผลกระทบด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดำเนินโครงการ เนื่องจากเป้าหมายของโครงการต้องการส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมเป็นหลัก โดยเริ่มจากการจัดให้มีเวทีประชาคมเพื่อสำรวจความต้องการของชุมชน ทำการคัดเลือกคณะกรรมการโครงการ โดยคัดเลือกจากบุคคลในชุมชนที่เห็นว่ามีความเหมาะสมในทั้ง 6 ด้าน ประกอบด้วย ด้านคลังสมองภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้าน การส่งเสริมอาชีพด้านศิลปะและวัฒนธรรม ด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ด้านลานวัฒนธรรม ด้านพิพิธภัณฑสถาน และสารสนเทศและห้องสมุดชุมชน และร่วมดำเนินกิจกรรมของโครงการ จึงทำให้ชุมชนเกิดการเรียนรู้ในการพัฒนาชุมชน ซึ่งจะไปสู่ความยั่งยืนของการจัดโครงการ สำหรับผลกระทบด้านการส่งเสริมอาชีพของคนในชุมชน ทำให้คนในชุมชนมีความภาคภูมิใจในอาชีพที่เกิดจากภูมิปัญญาท้องถิ่น เริ่มสืบค้นและรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีคุณค่าหรือกำลังสูญหายไปให้เป็นหมวดหมู่ เมื่อคนในชุมชนให้ความสนใจทำให้หน่วยงานภาครัฐ เข้ามาส่งเสริมสนับสนุนได้อย่างเต็มที่ ทั้งร่วมคิดร่วมทำ และจัดหาช่องทางในการส่งเสริมรายได้ เช่น การจัดงานมหกรรมสินค้าภูมิปัญญาท้องถิ่น จัดหาช่องทางการตลาด และการแนะนำออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ทันสมัย สร้างมูลค่าเพิ่มแก่สินค้าภูมิปัญญาท้องถิ่น

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน ในด้านความไม่ต่อเนื่องของโครงการ และการขาดแคลนงบประมาณ เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นมาโดยตลอด เนื่องจากภาครัฐมีงบประมาณในการสนับสนุนจำกัด เป็นไปตามแผนการใช้จ่ายงบประมาณในแต่ละปี ดังนั้น ชุมชนเจ้าของโครงการจึงจำเป็นต้องหางบประมาณจากองค์กรอื่น สำหรับปัญหาด้านผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีน้อย เนื่องจากขาดการประชาสัมพันธ์ ประกอบกับวิถีชีวิตของคนในชุมชนที่เปลี่ยนแปลงไปต้องทำงานหน่วยงานต่าง ๆ ทำให้เวลาว่างส่วนใหญ่ไม่ตรงกับระยะเวลาของการจัดกิจกรรมตามโครงการ ผู้จัดโครงการจึงควรปรับเปลี่ยนกิจกรรมให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชนในแต่ละพื้นที่

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการประเมินไปใช้

- สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครปฐม ควรเผยแพร่กิจกรรมตามโครงการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมที่คนรู้จักหรือรับรู้บ้างน้อย ด้วยการประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึง หลากหลายรูปแบบ เพื่อให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมมากยิ่งขึ้น และนำไปสู่ความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของโครงการ

- สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครปฐม ควรแสวงหาความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อลดปัญหาการขาดความพร้อมของปัจจัยนำเข้า และด้านกระบวนการ ซึ่งส่งผลต่อความสำเร็จในการขับเคลื่อนโครงการ เนื่องจากหน่วยงานแต่ละแห่งมีจุดแข็งที่แตกต่างกัน เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีจุดแข็งด้านการสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ ส่วนสถานศึกษามีบุคลากรที่

สามารถดึงเข้ามามีส่วนร่วมได้ทั้งครูอาจารย์ นักเรียน หรือบุคลากรกิจกรรมที่โดดเด่นกับหน่วยงานอื่น ๆ เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการประเมินโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน

- ควรประเมินโครงการในแต่ละด้านอย่างครอบคลุมและต่อเนื่อง เพื่อจะทำให้ได้ข้อมูลการเปลี่ยนแปลงที่เป็นรูปธรรม ซึ่งจะนำไปสู่สารสนเทศที่มีประโยชน์ต่อการปรับปรุงโครงการให้สำเร็จยิ่งขึ้น

- ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามประเมินผลโครงการจากบุคลากรทั้งภายนอกและภายใน เพื่อให้ได้มุมมองความคิดเห็นที่หลากหลาย และประเมินครอบคลุมในทุกมิติ

- ควรมีการประเมินผลกระทบจากการจัดโครงการในเชิงลึก ซึ่งเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อความยั่งยืนของโครงการ





บรรณานุกรม

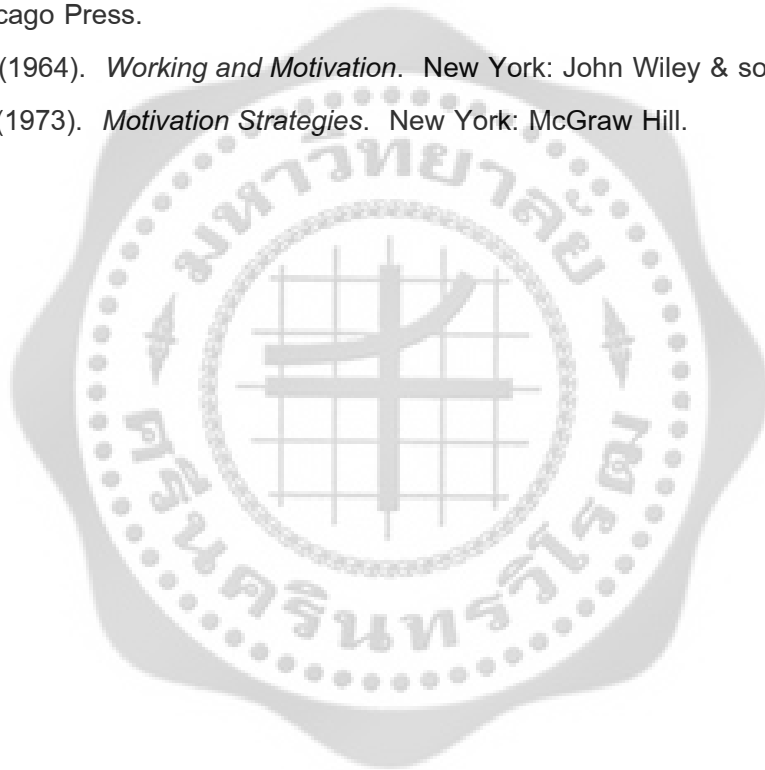
บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมวัฒนธรรม. (2554). *โครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554*. กรุงเทพฯ: สำนักกิจการพิเศษ กรมส่งเสริมวัฒนธรรม.
- กระทรวงวัฒนธรรม. (2548). *ยุทธศาสตร์การปฏิบัติงานวัฒนธรรมร่วมกับชุมชน*. กรุงเทพฯ: กระทรวงวัฒนธรรม.
- จิตตินันท์ เตชะคุปต์. (2543). *จิตวิทยาบริการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดวงใจ อินทร์พรหม. (2550). *การประเมินโครงการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจแบบพอเพียงของจังหวัดตาก*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ยุทธศาสตร์การพัฒนา).
กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร. ถ่ายเอกสาร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2543). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประมวล นอมจิตร. (2548). *การประเมินโครงการการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียน โรงเรียนวัดบางโป้ง "สามัคคีคุณูปถัมภ์" อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ราชบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง. ถ่ายเอกสาร.
- พระมหาประโยชน์ ติ่งพงษ์. (2544). *การประเมินโครงการฝึกอบรมศีลธรรม ค่ายคุณธรรมจริยธรรม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตสำหรับนักเรียน..* วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน).
ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี. ถ่ายเอกสาร.
- มนต์ ขอเจริญ; และคณะ (2549). *สำรวจสถานภาพเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และเครือข่ายทางวัฒนธรรม ของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. ถ่ายเอกสาร.
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2543?). *เอกสารประกอบการอบรม เทคนิคการประเมินโครงการ*. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยฯ.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2539). *จิตวิทยาการบริการ*. พิมพ์ครั้งที่ 3. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2549). *การประเมินโครงการ แนวคิดและแนวปฏิบัติ CPO*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชบัณฑิตสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตสถาน พ.ศ.2542*. กรุงเทพฯ: ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์.
- ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ. (2538). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- (2539). *เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

- วรรณศรี โคตรบั้ง. (2552). *บทบาทแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมของพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นจังหวัดเลย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ไทยศึกษาเพื่อการพัฒนา). เลย: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย. ถ่ายเอกสาร.
- วัฒนา เพชรวงศ์. (2542). *พฤติกรรมและความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการใช้บริการ*. สารนิพนธ์ บธ.ม. (การตลาด). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วิเชียร แสนคำ. (2551). *การประเมินโครงการการส่งเสริมอาชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหินลาด อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด*. วิทยานิพนธ์ ปร.ม. (การปกครองท้องถิ่น). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- วิวัฒน์ชัย บุญญาณพงศ์. (2544). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์วัฒนธรรมชุมชนศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนมอญบ้านเกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี*. วิทยานิพนธ์ ร.ม. (รัฐศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2552). *ทฤษฎีการประเมิน*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมคิด พรหมจ้อย. (2542). *เทคนิคการประเมินโครงการ*. ม.ป.พ.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. บรรณาธิการ. (2544). *วิธีวิทยาการประเมิน ศาสตร์แห่งคุณค่า*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- (2549). *รวมบทความทางการประเมินโครงการ*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุขุม มูลเมือง. (2530). *เทคนิคการประเมินโครงการ*. กรุงเทพฯ: กองแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุนทร สากะสัน. (2550). *การประเมินโครงการจัดหางานแก่นักเรียน นักศึกษาให้มีรายได้จากอาชีพ ของสำนักงานจัดหางานจังหวัดนครปฐม*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- สุระ จันทิก. (2549). *การประเมินโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมของวัดนาโพธิ์ ตำบลเขวาสินรินทร์ กิ่ง อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์*. วิทยานิพนธ์ ปร.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์). บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2552). *คู่มือ โครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนพลังขับเคลื่อนสู่ความเข้มแข็งยั่งยืน*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: กลุ่มพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานทางวัฒนธรรม สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.
- (2553). *คู่มือ การประเมินโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน ประจำปีงบประมาณ 2553*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.

- สำนักสถิติแห่งชาติ. (2553). *ข้อมูลประชากรอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม*. (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อ 10 ตุลาคม 2554. จาก <http://service.nso.go.th>.
- สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม. (2553). *การรายงานผลการตรวจราชการตามแผนการตรวจราชการกระทรวงวัฒนธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2553*. กรุงเทพฯ: กองตรวจและประเมินผล สำนักงานฯ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2554). *ขอขบขายการดำเนินงานวัฒนธรรมให้มีประสิทธิภาพ*. (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อ 20 กรกฎาคม 2554. จาก http://www.thaiwisdom.org/p/culture/api/api_4.htm.
- สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครปฐม. (2552-2553). *เอกสารการดำเนินงานโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน ปีงบประมาณ 2552-2553*. นครปฐม: สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครปฐม.
- อริยา ผลาพฤกษ์. (2549). *การประเมินโครงการการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นดนตรีพื้นบ้าน (เท็งเมืองเพชร) โรงเรียนบ้านมะขามโพรง อำเภอแก่งกระจาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. ถ่ายเอกสาร.
- Alkin, M.C. (1969). *Evaluation Theory Development*. Evaluation Comment. 2: 2-9.
- Cronbach, L.J. (1963, May). Course Improvement through Evaluation. *Teachers College Record*. 64: 672.
- (1982). *Designing Evaluations for Educational and Social Programs*. Jossey-Bass: San Francisco. California.
- Good, Carter V. (1973). *Dictionary of Education*. 3rd ed. New York: McGraw Hill.
- Joan Skinner; & Tung Rathavy. (2009). Design and evaluation of a community participatory, birth preparedness project in Cambodia. *Midwifery*. 25: 738 – 743.
- Karatas Hakan; & Fer Seval. (2011). CIPP evaluation model scale: development, reliability and validity. *Procedia Social and Behavioral Sciences*. 15: 592 – 599.
- Khalil Allahviridiyani. (2011). Evaluate implemented academic advisor of shahed students in Tehran State university through CIPP evaluation model. *Procedia Social and Behavioral Sciences*. 15: 2996 – 2998.
- Nooshin Mohebbi, et al. (2011). Application on CIPP model of evaluating the medical records education course at master of science level at Iranian medical sciences universities. *Procedia Social and Behavioral Sciences*. 15: 3286 – 3290.
- Qing Cao; & James J. Hoffman. (2011). A case study approach for developing a project performance evaluation system. *International Journal of Project Management*. 29: 155 – 164.

- Provus, Malcolm. (1971). *Discrepancy Evaluation for Educational Program Improvement and Assessment*. Berkeley, California: McCutchan Publishing Corporation.
- Scriven, M. (1973). *Goal Free Evaluation*. In E.R. House (Ed.). *School Evaluation: The Politics and Process*. Berkeley, CA: McCutchan.
- Stake, Robert E. (1975). *Evaluation the Arts in Educational: A Responsive Approach*. Columbus, Ohio: Charles E. Merrill,
- Stufflebeam, D.L.; et al (1971). *Educational Evaluation and Decision Making*. Itasca, Illinois: F.E. Peacock Publisher, Inc.,
- Tyler, R.W. (1950). *Basic Principles of Curriculum and Instruction*. Chicago: University of Chicago Press.
- Vroom, V.H. (1964). *Working and Motivation*. New York: John Wiley & son.
- Wolman Lo. (1973). *Motivation Strategies*. New York: McGraw Hill.







ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือ

1. นางวรวรรณ ฤทธิเดชะ ศศ.บ. ประวัติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจราชการและ
พัฒนาระบบการตรวจราชการ
สำนักตรวจและประเมินผล
สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม
2. นางสาวสวาท โสขวิญญา กศ.ม. การวิจัยและสถิติทางการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์และเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม
สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสมุทรปราการ
3. นางละออ ปานพิมพ์ กศ.ม. การวัดผลการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
นักวิชาการศาสนา สำนักงานเลขานุการกรม
กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม



ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง การประเมินโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน: กรณีศึกษาตำบลลำพญา และ
ตำบลหินมูล อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน: กรณีศึกษาตำบลลำพญา และตำบลหินมูล อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นต่อความต้องการในการพัฒนาชุมชน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการรู้จัก/รับรู้ และความพึงพอใจต่อผลการดำเนินกิจกรรม

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

ข้อมูลที่ได้จากการสอบถามจะนำไปพิจารณาในลักษณะภาพรวมและคำตอบที่ได้รับจะเป็นข้อมูลสารสนเทศในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้คำตอบของท่านจะไม่มีผลกระทบต่อกรปฏิบัติงานและสถานภาพของท่านแต่ประการใด

ผู้วิจัยจึงขอความกรุณาจากท่านโปรดให้ข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์ตามความเป็นจริง และขอขอบคุณเป็นอย่างสูง ที่ท่านกรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

นายธูปันท์ วงศ์สถานติบุรณ์

นิสิตปริญญาโท สาขาวิทยาการการประเมิน

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แบบสอบถาม

ความคิดเห็นของเด็ก เยาวชน และประชาชนต่อโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน

○ ตำบลลำพญา

○ ตำบลหินมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน และเติมคำในช่องว่างที่ตรงกับข้อมูลตามสถานภาพของท่าน

1. เพศ

 ชาย หญิง

2. อายุ

 ต่ำกว่า 15 ปี 15 – 20 ปี 21 – 25 ปี 26 – 30 ปี 31 – 35 ปี 36 – 40 ปี 41 – 45 ปี 46 – 50 ปี 51 ปีขึ้นไป

3. วุฒิทางการศึกษาสูงสุด

 ประถมศึกษา มัธยมศึกษา ปวช./ปวส. ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี อื่น ๆ (ระบุ).....

4. อาชีพ

 ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานหน่วยงานเอกชน ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย นักเรียน/นักศึกษา เกษตรกร รับจ้าง/อื่น ๆ (ระบุ).....

ตอนที่ 3 การรู้จัก/รับรู้ และความพึงพอใจต่อผลการดำเนินกิจกรรม ตำบลลำพญา
คำชี้แจง โปรดพิจารณากิจกรรมในแต่ละด้านว่าท่านรู้จัก/รับรู้ เข้าร่วม และใช้ประโยชน์เกี่ยวกับ
กิจกรรมนั้น ๆ หรือไม่ โดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับข้อมูลของท่าน และหาก
ท่านรับรู้และเคยเข้าร่วม/ใช้ประโยชน์จากกิจกรรมนั้น ให้ท่านประเมินความพึงพอใจต่อ
กิจกรรมนั้นด้วย

กิจกรรม	ไม่ รู้จัก/ ไม่ เคย รับรู้	รู้จัก/รับรู้ แต่ไม่เคย เข้าร่วม/ใช้ ประโยชน์จาก กิจกรรม	รู้จัก/รับรู้และเคยเข้าร่วม/ใช้ประโยชน์จาก กิจกรรม และ มีความพึงพอใจต่อกิจกรรม				
			มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
1. ด้านคลังสมองและ ภูมิปัญญาท้องถิ่น							
1.1 นายณรงค์ศักดิ์ เลิศสิทธิพันธ์ ด้านการ ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ท้องถิ่น							
1.2 นายสมศักดิ์ เอี่ยม พลับใหญ่ ด้านประวัติ- ศาสตร์ท้องถิ่นและชุมชน							
1.3 นายชาติรี ต่วนศรี- แก้ว ด้านเกษตรพอเพียง และพลังงานทดแทน							
2. ด้านการส่งเสริม อาชีพ							
2.1 ตลาดน้ำลำพญา							
2.2 การนวดแผนไทย							
2.3 การจักสานด้วย ไม้ไผ่							
2.4 การจักสานด้วย ผักตบชวา							
2.5 งานช่างฝีมือ ก่อสร้าง							

ตอนที่ 3 ตำบลลำพญา (ต่อ)

กิจกรรม	ไม่ รู้จัก/ ไม่ เคย รับรู้	รู้จัก/รับรู้ แต่ไม่เคย เข้าร่วม/ใช้ ประโยชน์จาก กิจกรรม	รู้จัก/รับรู้และเคยเข้าร่วม/ใช้ประโยชน์จาก กิจกรรม และ มีความพึงพอใจต่อกิจกรรม				
			มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
3. ด้านการส่งเสริม คุณธรรมจริยธรรม							
3.1 โครงการบวช อุบาสิกาแก้ว							
3.2 โครงการปฏิบัติธรรม นั่งสมาธิ ณ วัดกัลยาณมิตร							
3.3 การแสดงมุกตลก เนื่องในโอกาสสำคัญต่างๆ							
3.4 โครงการสร้างจิต อาสา ปลูกจิตสำนึกให้ เยาวชนช่วยกันดูแล สิ่งแวดล้อมและแม่น้ำ ท่าจีน							
3.5 โรงเรียนวิถีพุทธ							
3.6 โครงการทำบุญ ทุกวันพระ							
4. ด้านลานวัฒนธรรม							
4.1 การแสดงศิลป- วัฒนธรรมไทยที่วัดลำพญา							
4.2 การแสดงศิลป- วัฒนธรรมไทยที่วัดเวฬุ- นา ราม							
5. ด้านพิพิธภัณฑ์							
5.1 พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน ตลาดน้ำวัดลำพญา							

ตอนที่ 3 ต่ำบลำพญา (ต่อ)

กิจกรรม	ไม่ รู้จัก/ ไม่ เคย รับรู้	รู้จัก/รับรู้ แต่ไม่เคย เข้าร่วม/ใช้ ประโยชน์จาก กิจกรรม	รู้จัก/รับรู้และเคยเข้าร่วม/ใช้ประโยชน์จาก กิจกรรม และ มีความพึงพอใจต่อกิจกรรม				
			มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
5.2 บ้านภัณฑารักษ์							
6. ด้านสารสนเทศและ ห้องสมุด 6.1 ศูนย์การเรียนรู้ ต่ำบลำพญา							

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอให้ตรวจสอบอีกครั้งว่าได้ทำแบบสอบถามครบทุกข้อแล้ว
ขอขอบคุณสำหรับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 3 การรู้จัก/รับรู้ และความพึงพอใจต่อผลการดำเนินกิจกรรม ตำบลหินมูล

คำชี้แจง โปรดพิจารณากิจกรรมในแต่ละด้านว่าท่านรู้จัก/รับรู้ เข้าร่วม และใช้ประโยชน์เกี่ยวกับกิจกรรมนั้น ๆ หรือไม่ โดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับข้อมูลของท่าน และหากท่านรับรู้และเคยเข้าร่วม/ใช้ประโยชน์จากกิจกรรมนั้น ให้ท่านประเมินความพึงพอใจต่อกิจกรรมนั้นด้วย

กิจกรรม	ไม่ รู้จัก/ ไม่ เคย รับรู้	รู้จัก/รับรู้ แต่ไม่เคย เข้าร่วม/ใช้ ประโยชน์จาก กิจกรรม	รู้จัก/รับรู้และเคยเข้าร่วม/ใช้ประโยชน์จาก กิจกรรม และ มีความพึงพอใจต่อกิจกรรม				
			มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
1. ด้านคลังสมองและภูมิปัญญาท้องถิ่น							
1.1 นางมาเรียม มุลผล ด้านการวางแผนโบราณ							
1.2 นายอำนาจ รื่นนุสาน ด้านการทำดอกไม้จันทร์							
1.3 นายธานี พักสุวรรณ ด้านดนตรีไทย							
1.4 นางปลิว วิมูลชาติ การทำขนมชั้น							
1.5 นางผิน มะโนมัน ด้านการทำขนมครก							
1.6 ข้อมูลการทำปุ๋ยหมัก ชีวภาพ							
1.7 ข้อมูลการทำเตาเผา ถ่านกลั่นน้ำส้มไม้							
2. ด้านการส่งเสริมอาชีพ							
2.1 การทำเฟอร์นิเจอร์ จากวัสดุในท้องถิ่น							
2.2 การทำดอกไม้จันทร์							

ตอนที่ 3 ตำบลหินมูล (ต่อ)

กิจกรรม	ไม่รู้จัก/ไม่เคยรับรู้	รู้จัก/รับรู้แต่ไม่เคยเข้าร่วม/ใช้ประโยชน์จากกิจกรรม	รู้จัก/รับรู้และเคยเข้าร่วม/ใช้ประโยชน์จากกิจกรรม และ มีความพึงพอใจต่อกิจกรรม				
			มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
2.3 การผลิตน้ำยากลายเส้น							
2.4 การผลิตน้ำยาล้างจาน							
3. ด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม							
3.1 โครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน							
3.2 โครงการอบรมเด็กและเยาวชนภาคฤดูร้อน							
3.3 โครงการปฏิบัติธรรม							
3.4 โครงการทำบุญทุกวันพระ							
4. ด้านลานวัฒนธรรม							
4.1 การแสดงศิลปวัฒนธรรมไทยที่วัดศิลามูล							
5. ด้านพิพิธภัณฑ์							
5.1 ศูนย์อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมลุ่มแม่น้ำท่าจีน							
6. ด้านสารสนเทศและห้องสมุด							
6.1 ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน							

ตอนที่ 3 ตำบลหินมูล (ต่อ)

กิจกรรม	ไม่ รู้จัก/ ไม่ เคย รับรู้	รู้จัก/รับรู้ แต่ไม่เคย เข้าร่วม/ใช้ ประโยชน์จาก กิจกรรม	รู้จัก/รับรู้และเคยเข้าร่วม/ใช้ประโยชน์จาก กิจกรรม และ มีความพึงพอใจต่อกิจกรรม				
			มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
6.2 ศาลาอ่านหนังสือ ประชาชนประจำหมู่บ้านหิน มูล							

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอให้ตรวจสอบอีกครั้งว่าได้ทำแบบสอบถามครบทุกข้อแล้ว
ขอขอบคุณสำหรับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง การประเมินโครงการพัฒนารวมไทยสายใยชุมชน: กรณีศึกษาตำบลลำพญา และ
ตำบลหินมูล อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินโครงการพัฒนารวมไทยสายใยชุมชน: กรณีศึกษาตำบลลำพญา และตำบลหินมูล อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้า

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงาน

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

ข้อมูลที่ได้จากการสอบถามจะนำไปพิจารณาในลักษณะภาพรวมและคำตอบที่ได้รับจะเป็นข้อมูลสารสนเทศในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาโครงการพัฒนารวมไทยสายใยชุมชนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้คำตอบของท่านจะไม่มีผลกระทบต่อการทำงานและสถานภาพของท่านแต่ประการใด

ผู้วิจัยจึงขอความกรุณาจากท่านโปรดให้ข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์ตามความเป็นจริง และขอขอบคุณเป็นอย่างสูง ที่ท่านกรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

นายฐปนัท วงศ์ศานติบุรณ
นิสิตปริญญาโท สาขาวิทยาการการประเมิน
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้า
และกระบวนการดำเนินงาน โครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน
 ตำบลลำพญา ตำบลหินมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน และเติมคำในช่องว่างที่ตรงกับข้อมูลตามสถานภาพ
ของท่าน

1. เพศ

- ชาย หญิง

2. อายุ

- ต่ำกว่า 15 ปี 15 – 20 ปี 21 – 25 ปี
 26 – 30 ปี 31 – 35 ปี 36 – 40 ปี
 41 – 45 ปี 46 – 50 ปี 51 ปีขึ้นไป

3. วุฒิทางการศึกษาสูงสุด

- ประถมศึกษา มัธยมศึกษา ปวช./ปวส.
 ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี อื่น ๆ (ระบุ).....

4. อาชีพ

- ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ
 พนักงานหน่วยงานเอกชน ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย
 นักเรียน/นักศึกษา เกษตรกร
 รับจ้าง/อื่น ๆ (ระบุ).....

5. ความเกี่ยวข้องกับโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน

- บุคลากรของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด
 วัฒนธรรมจังหวัด ผอ.กลุ่มฯ นักวิชาการวัฒนธรรม
 คณะกรรมการโครงการ (ระบุด้าน).....
 บุคลากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ระบุหน่วยงาน).....

ตอนที่ 2 ด้านปัจจัยนำเข้า

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความในแต่ละประเด็นและทำเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับความเหมาะสมของแต่ละด้านที่เกี่ยวข้องกับโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน

ประเด็น	ระดับความเหมาะสม				
	มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	ค่อนข้างน้อย	น้อย
1. ด้านบุคลากร					
1.1 บุคลากรของโครงการมีจำนวนเพียงพอ					
1.2 บุคลากรของโครงการมีความรู้ความสามารถเหมาะสม					
1.3 บุคลากรของโครงการมีความเสียสละ					
1.4 บุคลากรของโครงการมีหน้าที่รับผิดชอบที่ชัดเจน					
1.5 บุคลากรของโครงการทำงานเป็นทีม					
2. ด้านกิจกรรม					
2.1 กิจกรรมตามโครงการสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ					
2.2 กิจกรรมตามโครงการมีประโยชน์ต่อชุมชนโดยรวม					
2.3 กิจกรรมตามโครงการเกิดขึ้นจากความต้องการของประชาชน					
2.4 กิจกรรมตามโครงการมีความหลากหลาย					
2.5 ระยะเวลาการจัดกิจกรรมตามโครงการมีความเหมาะสม					
3. ด้านงบประมาณ					
3.1 งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรเพียงพอต่อการดำเนินงาน					
3.2 ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานอื่น ๆ					
3.3 มีการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณอย่างเหมาะสม					
3.4 การจัดทำเอกสาร หลักฐานการใช้จ่ายงบประมาณถูกต้อง ตรวจสอบได้					

ตอนที่ 2 ด้านปัจจัยนำเข้า (ต่อ)

ประเด็น	ระดับความเหมาะสม				
	มาก	ค่อนข้าง มาก	ปาน กลาง	ค่อนข้าง น้อย	น้อย
3.5 การรายงานการใช้จ่ายงบประมาณต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตามระยะเวลาที่กำหนด					
4. ด้านวัสดุอุปกรณ์ สถานที่					
4.1 วัสดุอุปกรณ์เพียงพอต่อการดำเนินงาน					
4.2 วัสดุอุปกรณ์มีความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมตามโครงการ/อยู่ในสภาพดี					
4.3 สถานที่เพียงพอต่อการดำเนินงาน					
4.4 สถานที่มีความสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย					
4.5 ได้รับการสนับสนุน วัสดุอุปกรณ์ สถานที่จากบุคคล/หน่วยงานอื่น					

ตอนที่ 3 ด้านกระบวนการดำเนินงาน

ประเด็น	ระดับความเหมาะสม				
	มาก	ค่อนข้าง มาก	ปาน กลาง	ค่อนข้าง น้อย	น้อย
1. ด้านการวางแผน					
1.1 การศึกษานโยบายของกรมส่งเสริมวัฒนธรรมก่อนการวางแผนดำเนินงาน					
1.2 การศึกษาความต้องการของชุมชนก่อนการวางแผนดำเนินงาน					
1.3 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการดำเนินงาน					
1.4 จัดทำแผนการดำเนินงานระยะสั้น ระยะปานกลาง และระยะยาวไว้อย่างชัดเจน					
1.5 นำเสนอแผนการดำเนินงานแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง					

ตอนที่ 3 ด้านกระบวนการดำเนินงาน (ต่อ)

ประเด็น	ระดับความเหมาะสม				
	มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	ค่อนข้างน้อย	น้อย
2. ด้านการจัดกิจกรรม					
2.1 กำหนดคณะทำงานดำเนินจัดกิจกรรมในแต่ละโครงการไว้อย่างชัดเจน					
2.2 จัดกิจกรรมได้ตามเวลาที่กำหนด					
2.3 การปรับเปลี่ยนกิจกรรมให้เข้ากับสถานการณ์ในปัจจุบัน					
2.4 กิจกรรมบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด					
2.5 การขยายผลการดำเนินกิจกรรมไปยังกลุ่มเป้าหมาย/พื้นที่อื่นๆ					
3. ด้านการติดตามประเมินผล					
3.1 กำหนดคณะทำงานในการติดตามประเมินผลโครงการไว้อย่างชัดเจน					
3.2 การติดตามประเมินผลเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด					
3.3 การติดตามประเมินผลเป็นไปอย่างมีระบบ					
3.4 จัดทำรายงานสรุปผลการติดตามประเมินผลและรายงานต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง					
3.5 นำผลของการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาโครงการ					

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

ขอให้ตรวจสอบอีกครั้งว่าได้ทำแบบสอบถามครบทุกข้อแล้ว
ขอขอบคุณสำหรับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน
ต่อผลกระทบของโครงการและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการ

ตำบลลำพญา

ตำบลหินมูล

ผู้ให้ข้อมูล

บุคลากรของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด

วัฒนธรรมจังหวัด

ผอ.กลุ่มฯ

นักวิชาการวัฒนธรรม

คณะกรรมการโครงการ (ระดับตำบล)

บุคลากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ระดับหน่วยงาน).....

ผู้นำชุมชน (ระดับตำแหน่ง).....

ประเด็นคำถาม

1. ท่านคิดว่าประชาชนในชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนอย่างไรบ้าง และมีส่วนร่วมมากน้อยเพียงใด

.....
.....

2. ท่านคิดว่าการจัดโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนทำให้เกิดการส่งเสริมอาชีพของคนในชุมชนหรือไม่ อย่างไรบ้าง

.....
.....

3. ท่านคิดว่าชุมชนได้รับผลกระทบจากการดำเนินโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนมีหรือไม่ อะไรบ้าง และอย่างไร

.....
.....

4. ท่านคิดว่าปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญของการจัดโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนคืออะไร และควรแก้ไขอย่างไร

.....
.....



ตารางค่าความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (IOC) ของแบบสอบถามความคิดเห็นของเด็ก เยาวชน
ประชาชนต่อความต้องการในการพัฒนาชุมชน (ด้านบริบท)

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม คะแนน	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1.1	+1	+1	+1	3	1.00
1.2	+1	+1	0	2	0.67
1.3	+1	+1	+1	3	1.00
1.4	+1	+1	+1	3	1.00
1.5	+1	+1	+1	3	1.00
2.1	+1	+1	+1	3	1.00
2.2	+1	+1	+1	3	1.00
3.1	+1	+1	+1	3	1.00
3.2	+1	+1	+1	3	1.00
3.3	+1	+1	+1	3	1.00
4.1	+1	+1	+1	3	1.00
4.2	+1	+1	+1	3	1.00
4.3	0	+1	+1	2	0.67

หมายเหตุ เกณฑ์คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 – 1.00

ตารางค่าความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (IOC) ของแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
เกี่ยวข้องกับโครงการต่อความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้า

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม คะแนน	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1.1	+1	+1	+1	3	1.00
1.2	+1	+1	+1	3	1.00
1.3	+1	+1	+1	3	1.00
1.4	+1	+1	+1	3	1.00
1.5	+1	+1	+1	3	1.00
2.1	+1	+1	+1	3	1.00
2.2	+1	+1	+1	3	1.00
2.3	+1	+1	+1	3	1.00
2.4	+1	+1	+1	3	1.00
2.5	+1	+1	+1	3	1.00
3.1	+1	+1	+1	3	1.00
3.2	+1	+1	+1	3	1.00
3.3	+1	+1	+1	3	1.00
3.4	+1	+1	+1	3	1.00
3.5	+1	+1	+1	3	1.00
4.1	+1	+1	+1	3	1.00
4.2	+1	+1	+1	3	1.00
4.3	+1	+1	+1	3	1.00
4.4	+1	+1	+1	3	1.00
4.5	+1	+1	+1	3	1.00

ตารางค่าความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (IOC) ของแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
กับโครงการต่อความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงาน

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม คะแนน	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1.1	+1	+1	+1	3	1.00
1.2	+1	+1	+1	3	1.00
1.3	+1	+1	+1	3	1.00
1.4	+1	+1	+1	3	1.00
1.5	+1	+1	+1	3	1.00
2.1	+1	+1	+1	3	1.00
2.2	+1	+1	+1	3	1.00
2.3	+1	+1	+1	3	1.00
2.4	0	+1	+1	2	0.67
2.5	+1	+1	+1	3	1.00
3.1	+1	+1	+1	3	1.00
3.2	+1	+1	+1	3	1.00
3.3	+1	+1	0	2	0.67
3.4	+1	+1	+1	3	1.00
3.5	+1	+1	+1	3	1.00

ตารางค่าความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (IOC) ของแบบสอบถามการรับรู้ และความพึงพอใจของเด็ก
เยาวชน และประชาชนต่อผลการดำเนินกิจกรรม

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม คะแนน	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1.1	+1	+1	+1	3	1.00
1.2	+1	+1	+1	3	1.00
1.3	+1	+1	+1	3	1.00
2.1	+1	+1	+1	3	1.00
2.2	+1	+1	+1	3	1.00
2.3	+1	+1	+1	3	1.00
2.4	+1	+1	+1	3	1.00
2.5	+1	+1	+1	3	1.00
3.1	+1	+1	+1	3	1.00
3.2	+1	+1	+1	3	1.00
3.3	+1	+1	+1	3	1.00
3.4	+1	+1	+1	3	1.00
3.5	+1	+1	+1	3	1.00
3.6	+1	+1	+1	3	1.00
4.1	+1	+1	+1	3	1.00
4.2	+1	+1	+1	3	1.00
5.1	+1	+1	+1	3	1.00
5.2	+1	+1	+1	3	1.00
6.1	+1	+1	+1	3	1.00



ประวัตย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นายฐปนัท วงศ์ศานติบุรณ
วันเดือนปีเกิด	2 ตุลาคม 2515
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	212/13 หมู่ที่ 1 ตำบลบางไผ่ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	กลุ่มประชาสัมพันธ์ สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม 666 อาคารธนาถนงกรณ์ทาวเวอร์ ชั้น18 ถนนบรมราชชนนี แขวงบางบำหรุ เขตบางพลัด กรุงเทพฯ 10700
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2541	ปริญญาตรีรัฐศาสตรบัณฑิต (บริหารรัฐกิจ) จาก มหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ. 2555	ปริญญาโทวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (วิทยาการการประเมิน) จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร

